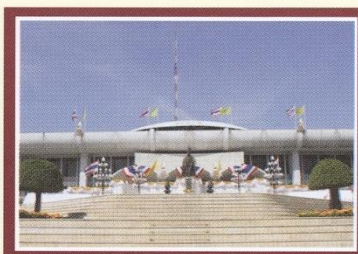

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

อำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๒/๒๕๖๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง
เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
มกราคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิตา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ขาดบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุธีรา จินายน	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายอมร สุวรรณโรจน์	นิติกรชำนาญการ
นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวบุษบา เสือแป้น	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางภสพร อัครนาวิน	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๘๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา
เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา
สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จาก
เว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ

ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ.	๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ.	๗
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ กับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	๔๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	- ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ.	- ๔๒ -
๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติ	
- ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการ	- ๔๖ -
- ข้อสังเกตเกี่ยวกับสภาพปัญหาในทางปฏิบัติที่จะเกิดขึ้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย	- ๕๑ -
- กฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการในต่างประเทศ	- ๕๔ -
๔. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ.	
- นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย	- ๖๐ -
- เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา	- ๖๕ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ตัวหนังสือที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๘๒๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา ..... (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ..... (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (๑๑)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(นายสฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ..... (๒๑)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นายสฤกษ์พงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่อการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการขอหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการในกิจการที่กระทำหรือในการขอหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๕ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ร่างมาตรา ๓)

๓. กำหนดบทนิยาม ดังนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา และคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญ และประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา และประธานคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึง กรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย (ร่างมาตรา ๔)

๔. สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา หรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา (ร่างมาตรา ๕)

๕. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคล มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้นได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกดังกล่าวด้วย แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ให้ใช้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี

หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลที่คณะกรรมการเรียกเอกสาร หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการเรียกแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น สั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก

(ร่างมาตรา ๖)

๖. ในการดำเนินกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการมีหนังสือเรียกให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (ร่างมาตรา ๗)

๗. บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้มีหนังสือขอลือหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก (ร่างมาตรา ๘)

๘. การจัดส่งหนังสือเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง
- (๓) ส่งทางโทรสาร
- (๔) ส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- (๕) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควรเฉพาะกรณี

(ร่างมาตรา ๙)

๙. กำหนดให้ผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

๑๐. กำหนดให้ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่ หรือผู้รับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี โดยสุจริต ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๑)

๑๑. กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๒. นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภาแล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นให้มาแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา เว้นแต่อยู่นอกสมัยประชุมให้ส่งคำชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภา ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่รับหนังสือแจ้ง แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย โดยเมื่อมีกรณีดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย

ทั้งนี้ การดำเนินการทางวินัยนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิคำสั่ง และถ้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยหรือไม่รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ผู้นั้นสังกัดด้วย

(ร่างมาตรา ๑๔)

๑๔. กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

1

ยกเลิกกฎหมายเดิม

ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554

2

ปรับปรุงนิยาม

ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” “ประธานคณะกรรมการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

3

อำนาจในการตั้งคณะกรรมการ

ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการวิสามัญ และ คณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ

4

อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคล

- ให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
- ถ้าบุคคลที่คณะกรรมการเรียกเอกสารหรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบด้วย
- ถ้าบุคคลที่คณะกรรมการเรียกเอกสารหรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบด้วย

5

หลักเกณฑ์และวิธีการเรียกเอกสารหรือบุคคล

กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น

6

การมาปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเอง

บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้มีหนังสือขอเลื่อน หรือมีหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาแทน

7

การจัดส่งหนังสือและค่าใช้จ่าย

กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดส่งหนังสือ และสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด

8

เอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ

ผู้ให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งทางอาญา หรือทางวินัย

9

ความผิดของกรรมการ

กำหนดความผิดสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

10

มาตรการบังคับในการดำเนินการของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการ หากไม่สั่งการ ประธานคณะกรรมการจะมีหนังสือแจ้งประธานสภาเพื่อแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นให้มาแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี

11

มาตรการบังคับในการให้ข้อเท็จจริงของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ข้อมูลเท็จ หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ จะถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย

๒. บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑. วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นายสุภชัยพงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๒ คือ

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๓ และหมายเลข ๕ ถึง ๗ ในหน้าที่ ๒๑ ถึงหน้าที่ ๒๒ และสืบค้นพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๔ ในหน้าที่ ๒๑

^๒ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

๑) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นายรังสีมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗

๒) ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร)

๑.๑.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกัน ได้แถลงถึงหลักการ และเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอ ทั้ง ๓ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับตามกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีก่อนที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ปรับปรุงชื่อจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็น “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” และกำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการการ” และ “ประธานคณะกรรมการการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงแก้ไขเพิ่มเติมให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ด้วย

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้อำนาจคณะกรรมการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ โดยในกรณีที่ถูกเรียกเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการ สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการ สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่ต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการการเรียก

แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาของคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการทำหน้าที่เสนอแนะเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วันนับแต่วันที่รับหนังสือ บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้อีก แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วัน

นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ รวมถึงกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญ ซึ่งเคยถูกเรียกหรือเชิญ โดยคณะกรรมการการหรือคณะอนุกรรมการคณะอื่นในเรื่องเดียวกัน มีสิทธิอ้างเอกสาร ค่าแถลง หรือความเห็นที่เคยให้ไว้ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งคณะกรรมการที่เรียกครั้งใหม่ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔. กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน พร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ กรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ผู้นั้นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง คณะกรรมการจะมีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวอีกครั้ง

๕. นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดส่งหนังสือเรียกขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญบุคคล กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม ให้ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย กำหนดความผิดสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องสั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ หากฝ่าฝืนไม่สั่งการ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี เช่น แถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา และกรณีไม่สั่งการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ถือว่ากระทำความผิดทางวินัย และกำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการ โดยให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายสุฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๑๕ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ร่างมาตรา ๓)

๓. กำหนดบทนิยาม ดังนี้

“คณะกรรมการธิการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ประธานคณะกรรมการธิการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออก กฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและบุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว

(ร่างมาตรา ๔)

๔. กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา (ร่างมาตรา ๕)

๕. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ทำให้ใช้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลที่คณะกรรมการการเรียกเอกสารหรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น สั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการการเรียก

(ร่างมาตรา ๖)

๖. ในการดำเนินกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการการเรื่องใด หากคณะกรรมการการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการการภายในเวลาที่คณะกรรมการการกำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ **(ร่างมาตรา ๗)**

๗. บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลือ่นหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ **(ร่างมาตรา ๘)**

๘. การจัดส่งหนังสือเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการ ให้คณะกรรมการการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง
- (๓) ส่งทางโทรสาร
- (๔) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการการเห็นสมควรเฉพาะกรณี

(ร่างมาตรา ๙)

๙. กำหนดให้ผู้ที่คณะกรรมการการมีหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการการตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด **(ร่างมาตรา ๑๐)**

๑๐. กำหนดให้ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี โดยสุจริต ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย **(ร่างมาตรา ๑๑)**

๑๑. กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๒)

๑๒. นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น เมื่อคณะกรรมการมีหนังสือเรียก นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา ทั้งนี้ หากการไม่สั่งการดังกล่าวไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๓)

๑๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๔)

๑๔. กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒) นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มี การเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการสามัญและวิสามัญของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และ ให้การเรียกดังกล่าวมีผลบังคับและสอดคล้อง ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ซึ่งจะเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพิจารณา และการทำหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ทำให้มีประสิทธิภาพและได้รับ ข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ปรับปรุงชื่อจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็น “พระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” และกำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” และ “ประธานคณะกรรมการธิการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงแก้ไขเพิ่มเติมให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ด้วย

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้อำนาจคณะกรรมการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอาชญากรรม หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการ สำหรับกรณีที่เป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกนั้นด้วย โดยให้คณะกรรมการทำเป็นหนังสือระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ตามสมควร และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือด้วย รวมถึงกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกซึ่งเคยถูกเรียกโดยคณะกรรมการคณะอื่นในเรื่องเดียวกัน มีสิทธิอ้างเอกสาร ค่าแถลง หรือความเห็นที่เคยให้ไว้แทนการส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก

๔. กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลើนหรือมีหนังสือมอบหมาย ให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน พร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือเรียก กรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ผู้นั้นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้ง

๕. นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเรียก เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับหนังสือเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการส่งรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ภายใน ๑๕ วัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนนั้น รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับตั้งแต่วันที่ได้รับรายงาน จากประธานคณะกรรมการ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเรียกนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี โดยหากนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่ได้รับหนังสือเรียกไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นต่อคณะกรรมการให้ประธานคณะกรรมการรายงานไปยังคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือเรียก กำหนดวิธีการส่งหนังสือเรียก หลักเกณฑ์และ ขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งหนังสือดังกล่าว กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม โดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย กำหนดความผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามหนังสือเรียกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยหากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หนังสือเรียกให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย และหากผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเป็นนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมเมื่อเป็นกรณีที่ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กำหนดวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการเมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีต่อไป และกำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

๓) นางสาวทิสรัตน์ เลาหล พล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งได้กล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ สมควรให้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่พิจารณา ศึกษา สอบหา ตรวจสอบ และแสวงหาข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยอำนาจอันชอบธรรมในการเรียกบุคคลใด หรือหน่วยงานใด เข้ามาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาอยู่ และมีอำนาจเรียกเอกสาร ข้อมูล วัตถุ หรือหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าว จากบุคคลใด หรือหน่วยงานใด และให้การเรียกบุคคลใด หรือหน่วยงานใด มีผลบังคับต่อผู้ที่มีได้ปฏิบัติตามที่เรียก โดยมีหลักเกณฑ์ในการเรียก และมีมาตรการการป้องกันการถูกเรียกที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อการพิจารณาและแสวงหาข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นางสาวทิสรัตน์ เลาหล พล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๗/๒๕๖๓ ทำให้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่สามารถใช้ได้ตามบริบทของรัฐธรรมนูญในปัจจุบัน ประกอบกับเมื่อมีการรัฐประหารส่งผลให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สิ้นผล และเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับทำให้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ ไม่สามารถใช้บังคับได้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการธิการมีอำนาจเรียก ไม่ใช่คำสั่งเรียก และกำหนดให้คณะกรรมการธิการมีการสืบสอบหาข้อเท็จจริง ไม่ใช่สอบสวน

๒. จากสภาพปัญหาดังกล่าวในข้อ ๑ ทำให้คณะกรรมการฯ ไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานของรัฐ ในการให้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหาในเรื่องที่คณะกรรมการฯ พิจารณาอยู่ นอกจากนี้ หากบุคคลที่คณะกรรมการฯ ต้องการเชิญเป็นภาคเอกชนเมื่อเชิญแล้วไม่มาก็ไม่มีสภาพบังคับด้วย

๓. เมื่อการบังคับใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ ประกอบกับความเกรงใจกัน ทำให้คณะกรรมการมีการทำได้เพียงแค่ขอความร่วมมือให้มาชี้แจงหรือส่งเอกสารให้เท่านั้น จึงทำให้คณะกรรมการเป็นเสมือนเสือกระดาษที่ไม่มีอำนาจซึ่งตรงกันข้ามกับคณะกรรมการในต่างประเทศที่มีอำนาจตามกฎหมาย สามารถเรียกหน่วยงานต่าง ๆ มาให้ข้อมูลและไต่สวนได้ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงกำหนดโทษทางวินัยสำหรับบุคคลธรรมดาและหน่วยงานเอกชน และโทษทางวินัยสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐที่ไม่ปฏิบัติตามอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายบริหารได้

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันทั้ง ๓ ฉบับ ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) ประเทศไทยปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่งหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารทางหนึ่งคือ คณะกรรมการ เรียกชื่อเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐสภา ดังนั้น กฎหมายฉบับนี้จึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะทำให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับทางราชการ

๒) ตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ รัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติย่อมมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาลซึ่งเป็นฝ่ายบริหารและหน่วยงานของรัฐ โดยคณะกรรมการเป็นกลไกหนึ่งของรัฐสภาที่มีหน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อรัฐสภา จึงควรมีอำนาจที่จะเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ เพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๓) แม้ว่าบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการจะมีความแตกต่างกัน แต่หากพิจารณาเจตนารมณ์แล้ว เห็นได้ว่า มีความมุ่งหมายที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ มุ่งหมายที่จะให้คณะกรรมการมีอำนาจในการเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้

๔) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจที่จะเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ แต่ที่ผ่านมาประสบปัญหา คือ เมื่อเรียกบุคคลมาชี้แจงต่อคณะกรรมการแล้วไม่มาชี้แจง หรือขอเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ แล้วไม่ได้เอกสารมา ซึ่งทำให้วัตถุประสงค์ในการตั้งคณะกรรมการไม่สามารถบรรลุผลได้ ประกอบกับเมื่อศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ ว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียก

ของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่อาจใช้บังคับได้ ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือเมื่อเรียก เอกสารหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ด้วยข้อจำกัด ทางกฎหมายในปัจจุบันจึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการไม่สามารถกระทำได้ตามวัตถุประสงค์ ในการตั้งคณะกรรมการ

๕) วัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการโดยกำหนดให้มีกลไกบังคับในการเรียกบุคคลมาชี้แจงต่อคณะกรรมการและ เรียกเอกสาร เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นการสนับสนุน การทำงานของรัฐสภา เพื่อให้การดำเนินกิจการของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ในการตรวจสอบและถ่วงดุลฝ่ายบริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักการสำคัญ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ ยังทำให้การแก้ไขปัญหาและการช่วยเหลือ เรื่องร้องเรียนของประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการป้องกันปัญหาการทุจริตในภาครัฐ อย่างเป็นรูปธรรม

๖) ร่างกฎหมายฉบับนี้มีเจตนารมณ์ที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงเร่งรัดการแก้ไขปัญหาให้แก่ ประชาชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีควรให้ความร่วมมือในการส่งผู้แทนเข้าชี้แจงกับคณะกรรมการ ทั้งนี้ หากผู้ที่ได้รับคำสั่งเรียกไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการก็จะมีบทลงโทษตามควรแก่กรณี อย่างไรก็ตาม การลงโทษดังกล่าวควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบเนื่องจากอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือกดดันแก่ง ทางการเมืองได้

๗) ปัจจุบันการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประสบปัญหาในการเชิญผู้ชี้แจงและไม่ได้ รับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงจากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นได้ แต่ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการมอบหมายให้มาชี้แจงแทน แต่มิได้ ให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้มาชี้แจงแทน จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาของคณะกรรมการได้ ดังนั้น จึงควรมีกฎหมายที่จะกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้ชัดเจนและสามารถบังคับได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๘) ที่ผ่านมา การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น ไม่สามารถดำเนินการแสวงหา ข้อเท็จจริง รวมถึงรวบรวมหลักฐานข้อมูลเอกสารและปากคำจากผู้ที่ถูกเชิญได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จึงจำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๙) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มุ่งเน้นให้การเรียกบุคคลหรือ เอกสารของคณะกรรมการเป็นลักษณะการขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า การใช้บทลงโทษทางอาญา ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแก้ไขบทลงโทษ โดยมีการกำหนดโทษ ทางจริยธรรมและโทษทางวินัยแทนโทษทางอาญา

๑๐) แม้ว่ามาตรการบังคับตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะไม่รุนแรง แต่จะมีมาตรการบังคับสำหรับข้าราชการหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ การลงโทษทางวินัย ซึ่งจะส่งผลให้การใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑๑) การกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบในการกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งควรคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และควรมีบทบัญญัติที่จะคุ้มครองหน่วยงานและบุคคลที่มาเปิดเผยข้อมูลด้วย

๑๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐเป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบันปัญหาบางเรื่องอาจเกิดจากเอกชนซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ จึงสมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กับเอกชนด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ต้องมีกลไกที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วย

๑๓) ควรมีการเพิ่มกลไกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เช่น การถ่ายทอดสดการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานของรัฐได้อันเป็นการเพิ่มความรับผิดชอบทางการเมืองของทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งและหน่วยงานที่มาชี้แจง

๑๔) หากเปรียบเทียบกับองค์กรตุลาการแล้ว ศาลจะมีอำนาจเรียกพยานบุคคลและพยานเอกสาร และในกรณีที่มีการเบิกความเท็จก็จะมีโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติไม่มีอำนาจนี้แต่อย่างใด ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ควรมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเบิกความเท็จหรือการให้เอกสารเท็จด้วย

๑๕) ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายเกี่ยวกับคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการเรียกบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเรียกเอกสารต้องใช้มติไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และหากบุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ต้องชี้แจงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งความจำเป็นนั้น และในการเดินทางมาชี้แจงสามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางได้ตามระเบียบ ทั้งนี้ บุคคลผู้ให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุพยานหลักฐานแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ต้องรับผิดชอบในทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย แต่อย่างใด และหากเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีความผิดทางวินัย รวมถึงหากเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีความผิดในส่วนของมาตรฐานทางจริยธรรมด้วย

๑.๑.๔. การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง ดังนี้

๑) นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ได้ตอบชี้แจงสรุปสาระสำคัญได้ว่า ในส่วนของประเด็นสภาพปัญหาและข้อเสนอประเด็นต่าง ๆ นั้น เป็นประโยชน์อย่างมากต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจะนำไปวิเคราะห์และปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้สมบูรณ์ โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ต่อไป

๒) นายปิยรัฐ จงเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้ตอบชี้แจง สรุปลงสาระสำคัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสำคัญต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติในการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจกับฝ่ายบริหาร เนื่องจากที่ผ่านมาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิการประสพปัญหาในการเรียกบุคคลหรือเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ เพราะไม่ได้รับความร่วมมือ ซึ่งมีสาเหตุมาจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ ว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่อาจใช้บังคับได้ ดังนั้น จึงได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการกำหนดความรับผิดชอบของรัฐมนตรีหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากไม่ให้ความร่วมมือตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ โดยในส่วนของมาตรการบังคับต่าง ๆ ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะมีการพิจารณาอย่างรอบคอบอีกครั้งในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการ

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๔๒๑ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=ZJ&SR>

๒. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=๗KKLY>

๓. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร)
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0KE1R>

๔. พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=GDNZ๒>

๕. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างกฎหมายว่าด้วย
อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ (อ.พ. ๑๒/๒๕๖๗)
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=VQGN๒>

๖. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=๔๔KQF>

๗. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=MWOMB>

๑.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^๓

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๒ คำปรารภ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น มีผลบังคับทางกฎหมาย ซึ่งจะทำให้การกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๒.๓ มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๔ มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๕ มาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

^๓ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๘ ถึง ๑๐ ในหน้าที่ ๓๘

๑.๒.๖ มาตรา ๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา และคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หรือรัฐสภา และคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมาธิการแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับของวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และประธานคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงหน่วยราชการ อนุกรรมการ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินการในคดีหรือคดีพิเศษ คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติให้เข้ารับราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย”

มีผู้แปรญัตติ

นายพรชัย วุฒิสภา ขอสันนิษฐานว่า “คณะกรรมการ” ในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

““คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา และคณะกรรมการที่รัฐสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่รัฐสภามีมติรับหลักการ”

คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว

ผู้แปรญัตติพอใจ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- การที่คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” โดยให้หมายความถึงคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภาด้วยนั้น อาจขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติให้รัฐสภาสามารถตั้งคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภา ดังนั้น การเพิ่มคำว่า “หรือรัฐสภา” อาจเป็นการให้อำนาจรัฐสภาในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภาได้ เห็นควรให้กลับไปใช้อ้อยคำตามร่างเดิม

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นเท่านั้น ไม่ได้เป็นการเพิ่มอำนาจให้รัฐสภาสามารถตั้งคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภาได้แต่อย่างใด ทั้งนี้ อำนาจในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญและคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภานั้น จะเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ โดยเพิ่มคำว่า “หรือรัฐสภา” เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาสามารถใช้อำนาจเรียกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือศึกษาเรื่องหนึ่งเรื่องใดเป็นการเฉพาะได้เท่านั้น ไม่มีผลทำให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๒.๗ มาตรา ๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา หรือรัฐสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๒.๘ มาตรา ๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือ ศึกษาอยู่นั้นได้

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกดังกล่าวด้วย

การเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรง ในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้ การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการ กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น ส่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ การวิสามัญ

๑.๒.๙ มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๗ ในการดำเนินกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการ มีหนังสือขอเรียกให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หนังสือขอเรียกให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุ แห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญเรียกนั้น รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเชิญเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งจัดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้อีก แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งเคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการอื่นแล้ว หรือส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นของตนตั้งแต่วันแห่งการส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการในคราวก่อนแล้วในวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้บุคคลตามวรรคหนึ่งส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ในวันหรือวันก่อนวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

พันตำรวจเอก วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร และว่าที่ร้อยตรี อภิชาติ พงษ์สวัสดิ์ (กรรมการ)
ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๗ ในการดำเนินการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการมีหนังสือขอเรียกให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญวัตถุ หรือเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หนังสือขอเรียกให้ส่งเอกสาร หรือวัตถุ หรือหนังสือเชิญเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญเรียกนั้น รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเชิญวัตถุ หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งจัดส่งเอกสาร หรือวัตถุ หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้อีก แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งเคยส่งเอกสาร หรือได้มาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการสิทธิพลเมืองหรือคณะกรรมการอื่นแล้ว ยกเว้นเอกสาร คำแสดง หรือความคิดเห็นของตนดังที่ส่งมาแทนเอกสารหรือมอบแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการสิทธิพลเมืองในสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้บุคคลตามวรรคที่ส่งเอกสารหรือมอบแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ให้นำความเห็นในวรรคหนึ่ง สรรดสอง สรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

กรรมการได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- คณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรมีอำนาจเรียก “วัตถุ” มาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๖ ที่บังคับใช้อยู่

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

- การที่คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติมโดยตัดคำว่า “วัตถุ” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ที่บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ แต่ไม่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการที่จะเรียกวัตถุอื่นใดที่มีชื่อเอกสาร และเป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๒.๑๐ มาตรา ๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญเรียกมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือให้มีหนังสือขอลือ่นหรือหนังสือมอบหมาย ให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวัน ทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญเรียก

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยังมีมติ ให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญเรียก

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญเรียกตามวรรคหนึ่งต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วชอบมีมติให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความ
ในมาตรา ๗ ~~วรรคหนึ่ง~~ ~~วรรคสอง~~ และ ~~วรรคสาม~~ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๑๑ มาตรา ๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือเรียกตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการ
ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

(๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง

(๓) ส่งทางโทรสาร

(๓/๑) ส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

(๔) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควรเฉพาะกรณี

หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธาน
รัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือ
เรียกโดยชอบแล้ว”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๑๒ มาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญเรียกตามมาตรา ๗ ให้มาแถลง
ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
ต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๑๓ มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่ หรือผู้รับรองความถูกต้องของบันทึก การประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงาน การศึกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบ ทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่ หรือรับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุม รายงานการประชุม รายงาน การดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษาโดยสุจริต แล้วแต่กรณี”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติเพิ่มมาตรา ๑๑/๑

นายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี จัดทำบันทึก สถิติและข้อมูลเกี่ยวกับการให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นของบุคคลต่าง ๆ ตามคำเรียก ของคณะกรรมการ

การเผยแพร่สถิติและข้อมูลตามวรรคหนึ่งต้องมีการเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นเป็นหลักเพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป และให้เผยแพร่ในรูปแบบ ตารางที่ประชาชนวิเคราะห์ต่อได้และเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถประมวลผลได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ประธานรัฐสภากำหนด”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ควรมีระบบตรวจทานความถูกต้องก่อนที่จะมีการเผยแพร่บันทึกการประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา เพราะจะทำให้ข้อมูลที่เผยแพร่ออกไปถูกต้องและมีคุณภาพ

(๒) ควรมีการคุ้มครองบุคคลที่ส่งมอบวัตถุพยานให้แก่คณะกรรมการ

(๓) บทบัญญัติในร่างมาตรา ๗ จะบัญญัติเฉพาะเรื่องการเรียกให้ส่งเอกสารเท่านั้น จึงมีปัญหาที่ต้องตีความว่า การแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑ ของคณะกรรมการการวิสามัญดังกล่าว จะถูกต้องหรือไม่ เพราะบทบัญญัติของร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๑๑ อาจขัดหรือแย้งกันเอง

คณะกรรมการการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคล มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ ซึ่งอาจมีกรณีที่ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ต้องการจะส่งมอบพยานวัตถุต่อคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองบุคคลดังกล่าว คณะกรรมการ การวิสามัญจึงแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการการจะไม่อำนาจเรียกพยานวัตถุ แต่อย่างใด

(๒) เจตนารมณ์ของร่างมาตรา ๑๑ คือ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพในการเรียกบุคคลเพื่อมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดวิธีการในการคุ้มครองบุคคลดังกล่าวขึ้น

(๓) คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาร่างมาตรานี้ด้วยความละเอียดรอบคอบสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

(๔) ร่างมาตรา ๑๑ มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเรื่องที่คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาอยู่ ซึ่งแตกต่างจากร่างมาตรา ๗ ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอำนาจเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่พอใจ และขอถอนการสงวนคำแปรญัตติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑.๒.๑๔ มาตรา ๑๒

ไม่มีการแก้ไข

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิยื่นขอต่อศาลผู้พิทักษ์รัฐธรรมนูญหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยและกำหนดบทลงโทษตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการการเลือกตั้ง หรือข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการการเลือกตั้งแล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่พอใจ และขอถอนการสงวนคำแปรญัตติต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับร่างเดิมที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๕ มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการเลือกตั้งแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้มีสิทธิส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๖ วรรคสี่ ให้ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือแจ้งประธาน

สภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบรับผิดชอบผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยให้มาแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา เว้นแต่อยู่นอกสมัยประชุมให้ส่งคำชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง แล้วแต่กรณี

ในกรณีนี้ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ช่วยเหลือสืบ สืบเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้พ้นหรือไม่นับปฏิบัติต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี”

มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายพริษฐ์ วัชรสินธุ ขอแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ช่วยเหลือสืบ สืบเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรี ๒ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้หนึ่งที่กระทำการดังต่อไปนี้ จะต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาภายในหกเดือนหลังการกระทำดังกล่าว

(๑) ไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามคำเรียกของคณะกรรมการมาธิการ

(๒) ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๖ วรรคสาม

(๓) สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๖ วรรคสาม ไปแล้ว แต่ไม่ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าว

ในกรณีนี้ให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ช่วยเหลือสืบ สืบเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อนายกรัฐมนตรีโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้พ้นหรือไม่นับปฏิบัติต่อนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) หากร่างมาตรา ๑๓ มีผลใช้บังคับจะทำให้เกิดประเด็นทางการเมืองหรือไม่ เนื่องจากมีการบัญญัติให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้มาแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา

(๒) ควรหาวิธีที่จะทำให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

ร่างมาตรา ๑๓ นี้ ออกโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษามีหน้าที่ต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือ แสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติในลักษณะเดิมที่สภาผู้แทนราษฎร ลงมติรับหลักการในวาระที่หนึ่งมาแล้ว

ผู้สงวนคำแปรญัตติไม่ติดใจ และขอถอนการสงวนคำแปรญัตติต่อที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎร

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ วิสามัญ

๑.๒.๑๖ มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการทางวินัย ตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง จากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการ ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

ถ้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยหรือไม่ดำเนินการ ตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย หรือกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ผู้นั้นสังกัดด้วย”

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นางสาวอัจฉนา พึ่งเย็น (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๔ เป็นต้นนี้

“มาตรา ๑๔ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือไม่มา แฉลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือสงสัยให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือส่งข้อควรระวังเห็นเหตุให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการซึ่งกระทำผิดตามหน้าที่ที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้อควรระวังเห็นเหตุหรือเห็นว่ามีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย

ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนรายงานผลการดำเนินการตามวรรคหนึ่งต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น”

พันตำรวจเอก วิรุฒม์ ศิริสวัสดิบุตร และว่าที่ร้อยตรี อภิชาติ พงษ์สวัสดิ์ (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๔ เป็นต้นนี้

“มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสาร หรือวัตถุ หรือไม่มา แฉลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือวัตถุ หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและไม่ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และเป็นความผิดทางวินัยร้ายแรง

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนรายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

ถ้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยหรือไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ผู้นั้นสังกัดด้วย”

กรรมวิธีการได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรूपสาระสำคัญได้ ดังนี้

- (๑) ร่างมาตรา ๑๔ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัยนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมโทษดังกล่าวเป็นโทษทางวินัยร้ายแรงเพื่อให้ได้สัดส่วนกับการกระทำ ทั้งนี้ หากความผิดดังกล่าวเป็นโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง อาจทำให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ได้สัดส่วนกับความผิดที่จิตใจไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ
- (๒) เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่สามารถกำหนดโทษทางอาญากับผู้ที่ฝ่าฝืนการเรียกของคณะกรรมการได้ ดังนั้น จึงควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนการเรียกดังกล่าวต้องรับโทษทางวินัยร้ายแรง คือ โทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรूपสาระสำคัญได้ ดังนี้

- (๑) ร่างมาตรา ๑๔ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย ส่วนจะต้องถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงนั้นขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณี ๆ ไป
- (๒) การบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนรายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มิค้ำสั่ง อาจไม่สามารถกระทำได้จริงในทางปฏิบัติ

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการถือเป็นเรื่องมือสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติหรือรัฐสภาที่จะใช้เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายบริหารหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ การเรียกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการนั้น ประธานคณะกรรมการไม่สามารถใช้อำนาจเรียกได้โดยลำพัง แต่ต้องอาศัยอำนาจตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๗
- (๒) หลักการของร่างมาตรา ๑๔ คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย

(๓) การบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนรายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานคณะกรรมการนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลดังกล่าวรายงานให้คณะกรรมการทราบว่าการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำการฝ่าฝืนร่างมาตรา ๑๔ อย่างไร ส่วนกระบวนการดำเนินการทางวินัยจะเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบของแต่ละหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการ
วิสามัญ

๑.๒.๑๗ มาตรา ๑๔/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มมาตรา ๑๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๔/๑ ในกรณีที่บุคคลซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานของรัฐ ที่กฎหมายกำหนดให้มีอำนาจในการควบคุม กำกับการประกอบอาชีพ หรือประกอบกิจการของบุคคลนั้น ดำเนินการเร่งรัดให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้หน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการภายใน สามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากประธานคณะกรรมการ”

มีกรรมการขอสงวนความเห็น

นายฐิติกันต์ ฐิตินพคุณ นางสาวศิริรัตน์ เลหาพล และนายปิยรัฐ จงเทพ (กรรมการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔/๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๔/๑ ในกรณีที่บุคคลซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ไม่ส่งเอกสาร ไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย

ในกรณีบุคคลตามวรรคหนึ่ง จงใจส่งเอกสาร ให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยไม่เกินสี่หมื่นบาท และชำระค่าปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทจนกว่าจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

ในกรณีบุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้ถือว่ามีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัยตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ให้ประธานรัฐสภาออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดค่าปรับเป็นพินัย และการผ่อนชำระค่าปรับที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย”

กรรมวิธีการได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรพสาระสำคัญได้ ดังนี้

- การใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หากไม่มีการกำหนดบทลงโทษบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ไม่ส่งเอกสาร ไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกไว้อย่างชัดเจน และหากบทลงโทษนั้นไม่สามารถใช้บังคับกับบุคคลซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ไม่ส่งเอกสาร ไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกแล้ว อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การตรวจสอบฝ่ายบริหารของคณะกรรมการลดประสิทธิภาพลง ดังนั้น จึงควรเพิ่มมาตรา ๑๔/๑ เพื่อให้มีสภาพบังคับที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยนำโทษปรับเป็นพินัยมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าวที่ไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการหรือขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรพสาระสำคัญได้ ดังนี้

- หากบัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกให้บุคคลซึ่งไม่ได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ จะเป็นการใช้อำนาจไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ คณะกรรมการควรใช้อำนาจเพียงเท่าที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจไว้เท่านั้น

คณะกรรมการวิสามัญตอบชี้แจง ดังนี้

(๑) ร่างมาตรา ๑๔/๑ ที่คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มขึ้นใหม่นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เพราะจะทำให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้ส่งเอกสาร มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งที่คณะกรรมการจะใช้เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

(๒) ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ ซึ่งจะเป็นกลไกในการป้องกันไม่ให้คณะกรรมการใช้อำนาจโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๒.๑๘ มาตรา ๑๕

ไม่มีกรแก้ไข

๘. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=C4DO8>

๙. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KJJUP>

๑๐. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=8VF8Q>

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๙๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๓ เสียง งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง

๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกตที่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญ มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาควรพิจารณาปรับปรุงข้อบังคับการประชุมและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกระทำกิจการ พิเคราะห์หาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ของคณะกรรมการวิสามัญคณะต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้การกระทำกิจการ พิเคราะห์หาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการมีความซ้ำซ้อนกัน เพื่อมิให้เป็นภาระกับหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องมาชี้แจงต่อที่ประชุมคณะกรรมการหลายคณะ

๒) สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาควรพิจารณาปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยบันทึกประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษาของคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาแล้วแต่กรณี ให้ครอบคลุมถึงข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำรายงานการประชุม (ชวเลข) ของคณะกรรมการ เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๑๑ ด้วย

๓) สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาต้องเตรียมความพร้อมในการออกระเบียบ รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการ เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติฉบับนี้

๔) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรจัดทำฐานข้อมูลเรื่องที่คณะกรรมการสามัญคณะต่าง ๆ ได้กระทำการ พิเคราะห์ สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องที่มีความซ้ำซ้อนหรือเกี่ยวข้องกันของคณะกรรมการสามัญหลายคณะ เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบ

๕) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ควรจัดทำฐานข้อมูลสถิติการเรียกให้บุคคลส่งเอกสาร หรือเรียกบุคคลให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการที่ประชาชนสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้โดยสะดวก และเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวให้ประชาชนทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น หรือช่องทางอื่นที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๙๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มีไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง

หมายเหตุ สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗^๔

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒

“ข้อ ๑๒๗ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ และในกรณีที่คณะกรรมการมีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยัง คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

ฯลฯ”

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการ โดยกำหนดให้มีกลไกในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ต่อคณะกรรมการ ตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อสังเกต^๕

ร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจส่งผลกระทบต่องบประมาณที่ต้องใช้ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ตามที่ร่างมาตรา ๑๐ กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด ซึ่งการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าว ควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ส่วนข้าราชการอาจต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในการเบิกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เนื่องจากข้าราชการสามารถเบิกจ่ายกับต้นสังกัดได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม หากมีข้อยกเว้นหรือมีเหตุผลจำเป็นอื่นเป็นการเฉพาะก็อาจพิจารณากำหนดให้ข้าราชการหรือบุคคลอื่นที่สังกัดหน่วยงานของรัฐที่ต้องมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยราชการหรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้

^๕ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสุฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (ข้อ ๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย), น. ๓-๒. ถึง น. ๓-๓

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
กับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

(นายสถฤษณ์พงษ์ เกี้ยวข้อง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
และร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
 กับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
 (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<p>พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p> <p>_____</p> <p>ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นปีที่ ๖๖ ในรัชกาลปัจจุบัน</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....</p> <p>_____</p> <p>..... ....</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....</p> <p>_____</p> <p>..... ....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p>	<p>..... .....</p>	<p>..... .....</p>
<p>โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วย คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา</p>	<p>โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา</p>
<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>	<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการ</p>	<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>ในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการ ที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้น มีผลบังคับทางกฎหมาย ซึ่งจะทำให้ การกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือ การศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p>	<p>ในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการ ที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้น มีผลบังคับทางกฎหมาย ซึ่งจะทำให้ การกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือ การศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p>
<p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p>	<p>..... .....</p>	<p>..... .....</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔”</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....”</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....”</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป</p>
	<p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญ ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา</p> <p style="text-align: center;">“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการ วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญ ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และ คณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎร ไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา</p> <p style="text-align: center;">“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แล้วแต่กรณี</p> <p style="text-align: center;">“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการวิสามัญ</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญ และคณะกรรมการ วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา และคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎร ไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา</p> <p style="text-align: center;">“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญ และประธาน คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร</p>

<p>พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และประธาน คณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎร ไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึง หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง คณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออก กฎ</p>	<p>วุฒิสภา หรือรัฐสภา และประธานคณะกรรมการ ร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตั้งขึ้น เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไข เพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับ การแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงาน ในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่สร้างขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บริหาร ท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วย ลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น แต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม</p> <p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ</p> <p>“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน</p>	<p>คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและบุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว</p>	<p>กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการอนุกรรมการ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดา ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๔ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคล ผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๕ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคล ผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการ ร่วมกัน เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบหา ข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบ ตามระยะเวลาที่สภากำหนด</p>	<p>มาตรา ๕ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคล ผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการ ร่วมกัน เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบหา ข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่ และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบ ตามระยะเวลาที่สภากำหนด</p>
<p>มาตรา ๕ คณะกรรมการมีอำนาจ ออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการ ที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษา อยู่ ณ นั้นได้</p>	<p>มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจ เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา อยู่ ณ นั้นได้</p>	<p>มาตรา ๖ คณะกรรมการมีอำนาจ เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา อยู่ ณ นั้นได้</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>คำสั่งเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ ใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการ ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจ หน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตาม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับ บัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบ</p>	<p>การเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรง ในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับ ดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้ การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของ</p>	<p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้ นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกดังกล่าวด้วย การเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับ ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรง ในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับ ดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้ การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>และมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือ ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้น การปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง</p>	<p>นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการ ที่คณะกรรมการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น สั่งการให้บุคคล ในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก</p>	<p>นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการ ที่คณะกรรมการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น สั่งการให้บุคคล ในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก</p>
<p>มาตรา ๖ ในการดำเนินกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่ ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการ มีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบ การพิจารณาให้คณะกรรมการมีหนังสือ ขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญบุคคลนั้น มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการ กำหนด</p>	<p>มาตรา ๗ ในการดำเนินกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้น ส่งเอกสาร หรือเชิญบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลา ที่คณะกรรมการกำหนด</p>	<p>มาตรา ๗ ในการดำเนินกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการเรื่องใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการมีหนังสือเรียกให้บุคคลนั้น ส่งเอกสาร หรือเรียกบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลา ที่คณะกรรมการกำหนด</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>หนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญ ตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้</p> <p>บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งต้องจัดส่ง เอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่ บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง สามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้ง เหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่ วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือ แจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง อีกครั้งหนึ่ง</p>	<p>หนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญ ตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้</p> <p>ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งจัดส่ง เอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่ บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง สามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้อีก แต่ต้องมี หนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน สามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการ ได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง</p>	<p>หนังสือเรียกให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเรียก บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการเรียกนั้น รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย ตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือ เรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารที่ เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้</p> <p>ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งจัดส่ง เอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่ บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึง สามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้อีก แต่ต้องมี หนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายใน สามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการ ได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการ ตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง เคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการ คณะอื่นแล้ว อาจอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็น ของตนดังกล่าวแทนการส่งเอกสาร หรือมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้ง ต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้บุคคล ตามวรรคสี่ส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ให้นำ ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง เคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการหรือ คณะอนุกรรมการคณะอื่นแล้ว อาจอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นของตนดังกล่าว แทนการส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้ง ต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้บุคคล ตามวรรคสี่ส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการ ให้นำ ความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๗ บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ</p> <p>ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญตามวรรคหนึ่งต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ</p> <p>ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญตามวรรคหนึ่งต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง</p>	<p>มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้มีหนังสือขอลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีมติให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียก</p> <p>ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกตามวรรคหนึ่งต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>	<p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีมติให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น ให้คณะกรรมการออกคำสั่ง เรียกเอกสารจากบุคคลนั้นหรือเรียกบุคคลนั้น มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง ต่อคณะกรรมการ โดยอาจขอให้บุคคลนั้น นำเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบ การพิจารณาด้วยก็ได้</p>		

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือตามมาตรา ๖ และคำสั่งเรียกตามมาตรา ๘ ให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ</p> <p>(๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง</p> <p>(๓) ส่งทางโทรสาร</p> <p>(๔) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควร</p> <p>เฉพาะกรณี</p> <p>หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งเรียก แล้วแต่กรณี โดยชอบแล้ว</p>	<p>มาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ</p> <p>(๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง</p> <p>(๓) ส่งทางโทรสาร</p> <p>(๔) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควร</p> <p>เฉพาะกรณี</p> <p>หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือโดยชอบแล้ว</p>	<p>มาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือเรียกตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ</p> <p>(๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง</p> <p>(๓) ส่งทางโทรสาร</p> <p>(๔) ส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์</p> <p>(๕) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควร</p> <p>เฉพาะกรณี</p> <p>หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือเรียกโดยชอบแล้ว</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๐ ผู้ใดที่คณะกรรมการมีหนังสือ เชิญตามมาตรา ๖ หรือมีคำสั่งเรียกตามมาตรา ๘ ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นมีสิทธิได้รับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๐ ผู้ใดที่คณะกรรมการมีหนังสือ เชิญตามมาตรา ๗ ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ประธานรัฐสภา กำหนด</p>	<p>มาตรา ๑๐ ผู้ใดที่คณะกรรมการมีหนังสือ เรียกตามมาตรา ๗ ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ประธานรัฐสภา กำหนด</p>
<p>มาตรา ๑๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๘ ต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบ ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผย ข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานหรือ จัดทำและเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำ และเผยแพร่รายงานการประชุมตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานหรือจัดทำ และเผยแพร่รายงานโดยสุจริต แล้วแต่กรณี</p>	<p>มาตรา ๑๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำ และเผยแพร่ หรือผู้รับรองความถูกต้องของบันทึก การประชุม รายงานการประชุม รายงาน การดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือ รายงานการศึกษา ตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย</p>

<p>พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
		<p>เนื่องจากการที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่ หรือ รับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุม รายงาน การประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหา ข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษาโดยสุจริต แล้วแต่กรณี</p>
<p>มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาท ถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม</p>	<p>มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ทางจริยธรรม</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ตามมาตรา ๖ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้น ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา</p> <p style="text-align: center;">ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่า</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใด ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับส่ง เอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการตามมาตรา ๖ วรรคสี่ ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้ง ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งไปยัง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นให้มาแถลงหรือชี้แจง เหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา เว้นแต่อยู่นอกสมัยประชุมให้ส่งคำชี้แจง เหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภา ภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง แล้วแต่กรณี</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
	<p>เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ทางจริยธรรม</p>	
<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p style="text-align: center;">ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็น ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย</p>

<p>พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
		<p>เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธาน คณะกรรมการโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการ ทางวินัยตามที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย</p> <p>การดำเนินการทางวินัยตามวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อ คณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ แจ้งจากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผล การดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการ ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง</p> <p>ถ้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยหรือไม่ดำเนินการ ตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
		<p>แต่งตั้งถอดถอนจรรยาปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือ กระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ผู้นั้นสังกัดด้วย</p>
<p>มาตรา ๑๔ ผู้ใดส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความ อันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตาม หน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ ไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>		
<p>มาตรา ๑๕ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ของ คณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>		

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ)</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๖ เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป</p>		
<p>มาตรา ๑๗ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p>มาตรา ๑๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>
<p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี</p>	<p>..... .....</p>	<p>..... .....</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....*

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็น และวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้น ต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น เพื่อให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... โดยสามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีเหตุผลเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่และวรรคห้า บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการ

* เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพูลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๑.๓๑ ๑.๓๑

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑.๓๑ ๑.๓๑”

^๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ), น. ๒-๑ ถึง ๒-๑๐๗.

สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญ เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการ และสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหา ข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๑ ระยะเวลาและวิธีการรับฟังความคิดเห็น

๑) กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและ วิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน ๖๐ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยวิธีการสัมภาษณ์ ประธานคณะกรรมการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร บางคณะ นอกจากนี้ได้ขออนุมัติเพื่อขยายระยะเวลาดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ออกไปอีก ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๗

๒) วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(๑.๑) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

(๑.๒) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๑.๓) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร
- คณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- สำนักนายกรัฐมนตรี
- กระทรวงกลาโหม
- กระทรวงการคลัง
- กระทรวงการต่างประเทศ
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงคมนาคม
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- กระทรวงพลังงาน

- กระทรวงพาณิชย์
- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงยุติธรรม
- กระทรวงแรงงาน
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงสาธารณสุข
- กระทรวงอุตสาหกรรม
- สำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสิทธิการสามัญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร บางคณะ ทั้งที่เป็นฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการการศึกษาการจัดทำ และติดตามการบริหารงบประมาณ และประธานคณะกรรมการการคมนาคม

๑.๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

๑) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th โดยมีผู้เข้าชม จำนวน ๗๖๗ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ คน

- เพศ ชาย จำนวน ๒ คน หญิง จำนวน ๑ คน
- อายุ (ปี) ๒๑ - ๓๐ จำนวน ๓ คน
- ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน ๒ คน สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑ คน
- อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒ คน รับจ้าง จำนวน ๑ คน
- ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด กระทรวงมหาดไทย

จำนวน ๒ คน ประชาชนทั่วไป จำนวน ๑ คน

๒) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร
- คณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กระทรวงมหาดไทย
- กระทรวงวัฒนธรรม
- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานอัยการสูงสุด
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑.๓ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๔ หรือไม่ อย่างไร

๒) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา ๗ หรือไม่ อย่างไร

๓) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา ๘ หรือไม่ อย่างไร

๔) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา ๑๐ หรือไม่ อย่างไร

๕) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา ๑๑ หรือไม่ อย่างไร

๖) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา ๑๒ หรือไม่ อย่างไร

๗) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๖ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา ๑๓ หรือไม่ อย่างไร

๘) ท่านเห็นว่าที่ผ่านมาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มีปัญหาและมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหาและจะก่อให้เกิดความเหมาะสมได้หรือไม่ อย่างไร

๙) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๒. ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

รวมถึงการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นโดยการสัมภาษณ์ สรุปได้เป็นรายประเด็น ดังนี้

๑) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา ๔ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ควรเพิ่มนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ให้หมายความรวมถึง คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการของรัฐสภาแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม ดังนี้ ๑) คำว่า “คณะกรรมการ” บทนิยาม กำหนดไว้ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการที่รัฐสภาตั้งขึ้น เช่น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติที่จะต้องตราขึ้นตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม ร่างมาตรา ๔ บทนิยามกลับมีความหมายครอบคลุมถึง คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ทำให้ร่างบทนิยามไม่มีความชัดเจน เห็นควรแก้ไขบทนิยามให้ครอบคลุมคณะกรรมการทุกประเภทของรัฐสภาด้วย และควรแก้ไขชื่อ ร่างพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกัน เช่น ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจเสียดชงคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรเสช วุฒิสภา และรัฐสภา มีอำนาจเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น พ.ศ. .... และ ๒) คำว่า “คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา หรือข้อบังคับการประชุมรัฐสภา แล้วแต่กรณี

(๓) บทนิยามบางคำยังไม่มีความชัดเจน เช่น ในบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญ ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา แต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภา แก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา ทั้งนี้ จากบทนิยาม “คณะกรรมการ” ในตอนท้ายที่กำหนดไว้ว่า และคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา นั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จะต้องพิจารณาในที่ประชุมรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๒ (๑) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญจากที่ประชุมรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๘๘ ข้อ ๘๙ และข้อ ๙๐ ดังนั้น จากบทนิยาม ในตอนท้ายที่กำหนดไว้ว่า..... หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม และสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา นั้น จึงไม่ถูกต้อง ควรไปเขียนบทนิยามใหม่ให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการที่เกิดขึ้นจากที่ประชุมรัฐสภาด้วย

นอกจากนี้ การเพิ่มบทนิยามของคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ในร่างมาตรา ๔ นั้น เกินขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “ในการ สอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลใดหรือคณะบุคคลใด กระทำแทนมิได้” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการให้การใช้อำนาจเรียก เป็นของคณะกรรมการเท่านั้น

(๔) บทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการ ที่รัฐสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อดำเนินการตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๐ ที่กำหนดให้เสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา และคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ควรเพิ่มความหมายให้หมายความ รวมถึงคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๖๖ วรรคท้ายด้วย

(๕) บทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” มีที่ใช้ในร่างมาตรา ๗ วรรคสี่ เพียงแห่งเดียวเท่านั้น จึงเห็นว่าควรนำความหมายของนิยามคำนี้ไปกำหนดขยายความในถ้อยคำ ที่อ้างถึงในมาตราดังกล่าวได้

(๖) บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อาจจะมีปัญหาการตีความ ซึ่งใน ร่างมาตรา ๑๔ กำหนดบทลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุ อันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ในกรณีดังกล่าวจะมีวิธีการลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน เอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองและดำเนินกิจการทางปกครองที่ฝ่าฝืน มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ได้หรือไม่ อย่างไร

(๗) บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๔ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการ ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออก กฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและบุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแล ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว” เห็นว่า บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ข้างต้นในส่วนแรกมีเนื้อหาเป็นการกำหนดความหมายของถ้อยคำเป็นประเภทของบุคคล แต่ในส่วนท้ายมีเนื้อหากำหนดความหมายของถ้อยคำเป็นประเภทขององค์กร อีกทั้งบทนิยาม ประเภทขององค์กรเป็นการขยายความหมายของคำนิยามนั้นให้มีความหมายมากกว่าความปกติ และเนื่องจากบทบัญญัติของร่างกฎหมายเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อสิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ของบุคคล และมีการกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับไว้ด้วย ดังนั้น เพื่อความชัดเจน ในการบังคับใช้กฎหมาย จึงควรกำหนดบทนิยามประเภทของบุคคล และประเภทขององค์กรที่จะต้อง อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้แยกจากกัน โดยกำหนดบทนิยามประเภทของบุคคล เป็นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และกำหนดบทนิยามประเภทขององค์กรเป็นคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” จึงตั้งเป็นข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

(๘) การกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ตามร่างมาตรานี้ ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งนิยามตามที่เสนอมานั้นหมายความรวมถึง คณะกรรมการธิการสามัญ คณะกรรมการธิการวิสามัญ และคณะกรรมการร่วมกัน ตามมาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๑๓๗ เท่านั้น ส่วนนิยามคำว่า “ประธานคณะกรรมการธิการ” ตามร่างมาตรานี้มีเหตุผล ในทำนองเดียวกันกับนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ซึ่งความหมายของบทนิยามไม่ครอบคลุมถึง คณะกรรมการธิการร่วมกัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๗

(๙) ควรเพิ่มเติมถ้อยคำให้ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ โดยควรแก้ไขชื่อร่างเป็น “ร่างพระราชบัญญัติ ข้อหาคำเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....”

(๑๐) อำนาจรัฐของฝ่ายบริหารเมื่อจะดำเนินโครงการใดย่อมต้องใช้กฎหมาย วิธีการงบประมาณ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นเอกชนที่เข้าร่วมโครงการกับรัฐ กรณีที่มีการทุจริต เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง หากคณะกรรมการไม่มีอำนาจเรียกเอกชนผู้รับงานหรือรับเหมาเข้ามาชี้แจง ต่อคณะกรรมการ ย่อมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์โดยใช้อำนาจเรียกได้เฉพาะบุคคล ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันในทางข้อเท็จจริงย่อมต้องเกิดขึ้นทั้ง ๒ ฝ่าย คือ ผู้ถืออำนาจรัฐและเอกชน จึงเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ควรเพิ่มบทนิยามเกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และควรกำหนดบทบัญญัติที่ให้คณะกรรมการสามารถใช้อำนาจเรียกเอกชนได้ด้วย

๒) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือ ขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา ๗ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ที่จะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) เรื่องการออกเสียงลงมติ ควรกำหนดให้คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ มิใช่ใช้เพียงมติดังเสียงข้างมากของที่ประชุม ในการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง เพราะหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ มาตรา ๑๔ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ดังนั้น จึงควรกำหนด วิธีการออกเสียงลงมติให้มีความรัดกุมและรอบคอบ โดยควรใช้มติดังคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ เพราะมีผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งหาก ไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดทางวินัย

(๒) การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา ๗ นั้น มีหลักการทางนิตยภัตเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพบว่าจะมีความยุ่งยากในขั้นตอนการปฏิบัติ พอสมควร โดยเริ่มตั้งแต่คณะกรรมการต้องดำเนินการโดยต้องมีมติของที่ประชุมและต้องเป็นมติ ที่ชอบด้วยกฎหมาย (ต้องมีกรรมการนั่งอยู่ในที่ประชุมครบเป็นองค์ประชุม) นอกจากนี้ การกำหนด ระยะเวลาให้บุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือจัดส่งเอกสารต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลา ที่กำหนด แต่มีเงื่อนไขกำหนดไว้ว่าบุคคลนั้นจะไม่ปฏิบัติตามก็ได้ถ้ามีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือ ไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และต้องมีหนังสือแจ้งเหตุที่ไม่อาจดำเนินการได้ให้คณะกรรมการ

ทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (ตามร่างมาตรา ๗ วรรคสอง) ในทางปฏิบัติอาจจะนำไปสู่ การโต้แย้งถกเถียง โดยนำเงื่อนไขในเรื่องของระยะเวลาการรับ - ส่งหนังสือมาเป็นเครื่องมือข้อต่อสู้ ในการที่จะพิสูจน์ว่าได้ดำเนินการและปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างถูกต้องหรือไม่

(๓) การลงมติของคณะกรรมการสิทธิฯ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิฯ ลงมติเพื่อจะดำเนินการ ตามร่างมาตรา ๗ ต้องมีกรรมการหนึ่งเป็นองค์ประชุมในที่ประชุมที่ประชุมจริงด้วย

(๔) มีข้อเสนอแนะให้ตัดความว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ ส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นอาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้” ในมาตรา ๗ วรรคสอง ออกด้วย เพราะคณะกรรมการ มีอำนาจเรียกเฉพาะบุคคลหรือเอกสารเท่านั้น โดยไม่มีอำนาจเรียกวัตถุหรือพยานหลักฐานอื่น แต่อย่างใด เนื่องจากไม่ได้มีอำนาจสอบสวน

(๕) ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารหรือเตรียมตัวจัดหาข้อมูลมาแถลง ข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการให้มากกว่า ๓ วัน เพื่อให้บุคคลมีเวลาในการรวบรวมและจัดเตรียม ข้อมูลหรือเอกสาร

(๖) ควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อความ โดยการที่กำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการ มีหนังสือเป็นคำเรียกขอให้บุคคลและนิติบุคคล ส่งเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือ เชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๗ และเสนอแนะแก้ไขให้เพิ่มเติม ถ้อยคำเพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเป็น “ขอให้บุคคลนั้นส่งมอบเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น” อย่างไรก็ตาม ไม่เห็นด้วยในกรณีที่ให้บุคคลนั้นสามารถอ้างคำแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน ต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการคณะอื่นแล้วมาใช้ได้

(๗) ควรเพิ่มเติมในเรื่องการเชิญผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับ ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพราะระเบียบรัฐสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ อาจจะสิ้นสภาพบังคับใช้

(๘) ควรเพิ่มเติมเรื่องการนับระยะเวลาในการดำเนินการให้มีความชัดเจน อาทิ ในมาตรา ๗ วรรคสาม มีการกำหนดให้ “บุคคลที่อาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเชิญหรือหนังสือขอให้ส่ง เอกสาร ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ” การดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ให้นับรวมวันหยุดของทางราชการด้วยหรือไม่ หรือในกรณีที่ให้นับวันต่อเนื่องรวมวันหยุดราชการ หากได้รับหนังสือในวันศุกร์แสดงว่าจะต้อง ดำเนินการทำหนังสือแจ้งเหตุต่อคณะกรรมการภายในวันศุกร์ใช่หรือไม่ ซึ่งหากมีการตีความเรื่อง การนับระยะเวลาที่ต่างกันจะส่งผลให้ผู้ได้รับหนังสือฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยไม่มีเจตนา ในการกระทำความผิดได้ ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดการนับระยะเวลาจะทำให้ลดปัญหาเรื่อง การตีความทางกฎหมาย และหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับหนังสือจะได้มีความชัดในการดำเนินการ มากยิ่งขึ้น

(๙) การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๗ กรณีนี้ถ้าเป็นบุคคลทั่วไปก็ถือว่าเป็นแนวทางที่ดีเพราะมีกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในกรณีที่เป็นส่วนราชการถึงแม้ในปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ บังคับใช้อยู่ แต่ก็ยังคงใช้แนวทางการบริหารมากกว่าแนวทางตามกฎหมาย โดยที่ผ่านมาใช้วิธีการมีหนังสือถึงรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง เพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการได้

(๑๐) ควรกำหนดระยะเวลาให้มีความเหมาะสมในกรณีที่มีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร แถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือมีหนังสือชี้แจงเหตุที่ไม่อาจปฏิบัติตามหนังสือนี้ได้

(๑๑) กรณีของบุคคลที่ไม่อาจปฏิบัติตามหนังสือเรียกได้ซึ่งมีการกำหนดให้บุคคลนั้นมีหนังสือชี้แจงเหตุต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก จึงมีความเห็นว่าควรกำหนดช่องทางอื่นเพิ่มเติมในการแจ้งเหตุดังกล่าวเพื่อให้คณะกรรมการได้รับทราบการแจ้งเหตุได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งบุคคลนั้นสามารถแจ้งเหตุได้ทันกำหนดเวลา

(๑๒) ในร่างมาตรา ๗ ใช้คำว่า “บุคคล” ซึ่งนัยหมายถึงบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลเอกชน จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขเนื้อหาของร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมีอำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลที่เป็นเอกชนได้ด้วย เพื่อให้เกิดความครอบคลุมกับหลักการดังกล่าวยิ่งขึ้น อาทิ กระบวนการส่งหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ หรือบุคคลเอกชน อาจมีความแตกต่างกัน

๓) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา ๘ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) กรณีบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ไม่มาตามอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลนั้นต้องปฏิบัติ อาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ

(๒) ควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการที่บุคคลต้องจัดส่งเอกสาร ส่งมอบวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่คณะกรรมการด้วย กรณีบุคคลนั้นไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อ ๕ แห่งระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งระเบียบดังกล่าว ข้อ ๕ กำหนดว่า “ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นให้ใช้สิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด” ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงอาจไม่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หากถูกเรียกมาให้แถลงข้อเท็จจริงที่เป็นปฏิบัติกับผู้บังคับบัญชาหรือต้นสังกัด จึงควรมีข้อยกเว้น

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
ในกรณีดังกล่าวข้างต้น

(๓) การนับระยะเวลาในการดำเนินการควรมีความชัดเจน อาทิ ในมาตรา ๗
วรรคสาม มีการกำหนดให้ “บุคคลที่อาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเชิญหรือหนังสือขอให้ส่งเอกสาร
ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ”
การดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ให้นับรวมวันหยุดของทางราชการด้วยหรือไม่
หรือในกรณีที่ให้นับวันต่อเนื่องรวมวันหยุดราชการ หากได้รับหนังสือในวันศุกร์แสดงว่าจะต้อง
ดำเนินการทำหนังสือแจ้งเหตุต่อคณะกรรมการภายในวันศุกร์ใช่หรือไม่ ซึ่งหากมีการตีความ
เรื่องการนับระยะเวลาที่ต่างกันจะส่งผลให้ผู้ได้รับหนังสือฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยไม่มี
เจตนาในการกระทำความผิดได้ ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดการนับระยะเวลาจะทำให้ลดปัญหา
เรื่องการตีความทางกฎหมาย และหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับหนังสือจะได้มีความชัดเจนในการ
ดำเนินการมากยิ่งขึ้น และในทางปฏิบัติควรระบุในหนังสือเชิญตามมาตรา ๘ ว่า กรณีใดสามารถ
มอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและแก้ปัญหาการมอบหมายให้
เจ้าหน้าที่ระดับที่ไม่สามารถชี้แจงข้อมูลหรือตอบคำถามหรือตัดสินใจในระดับนโยบาย มาให้ข้อมูล
ต่อที่ประชุมคณะกรรมการทำให้เสียเวลาในการดำเนินการของคณะกรรมการ

(๔) การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดง
ความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๘ การมีบทบัญญัติให้บุคคลได้รับเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงต้องมาแสดง
ความคิดเห็นด้วยตนเอง ส่วนมากจะเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบนโยบาย
การทำงานในภาพรวม อาจไม่ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจจะให้ข้อมูล
ที่ชัดเจนและตรงต่อวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการต้องการได้

(๕) ควรกำหนดระยะเวลาให้มีความเหมาะสมในการทำหนังสือขอเลื่อนหรือ
หนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน

(๖) ควรกำหนดเนื้อหาของร่างในวรรคนี้เป็นในทำนองว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ
พิจารณาแล้วยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
ต่อคณะกรรมการ หากเห็นว่าเป็นการเพียงพอแล้วก็สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้
หากยังไม่เพียงพอจะเชิญบุคคลดังกล่าวมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ
คณะกรรมการอีกครั้งหนึ่งก็ได้ นอกจากนี้ ควรให้สิทธิแก่บุคคลที่ถูกเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง
หรือแสดงความคิดเห็นให้สามารถแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเป็นหนังสือยื่น
ต่อคณะกรรมการได้ด้วย

๔) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น
ต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา ๑๐ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ที่จะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) อัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายและงบประมาณ
ที่รัฐต้องเสียไปกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ
คณะกรรมการด้วย

(๒) สิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการการขึ้นครอบคลุมถึงกรณีของบุคคลที่มาจากภาคเอกชนหรือไม่ นอกจากนี้ การออกกฎหมายลำดับรองหรือระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรกำหนดให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

(๓) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบการเบิกจ่ายใด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาในทางปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และต้องไม่ให้กระทบวงเงินที่คณะกรรมการได้รับการจัดสรร

(๔) แนวทางดังกล่าวอาจก่อให้เกิดเป็นภาระด้านงบประมาณ และอาจจะกระทบต่อวงเงินงบประมาณที่กรรมการแต่ละคณะได้รับจัดสรร ดังนั้น ถ้าจะดำเนินการตามร่างมาตรา ๑๐ จึงควรพิจารณาในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดความเหมาะสมด้วย

(๕) ควรกำหนดระเบียบค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบวงเงินงบประมาณของคณะกรรมการที่ได้รับจัดสรร

(๖) ควรให้ผู้ได้รับมอบหมายตามร่างมาตรา ๘ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วย

(๗) ควรมีการเพิ่มความเป็นข้อยกเว้นไว้ให้ชัดเจนในตอนท้ายความว่า “เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบอื่นอยู่แล้ว” ด้วยหรือไม่

(๘) ร่างมาตรา ๑๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนดด้วย เห็นว่า นอกจากสิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแล้ว เพื่อให้การสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาของคณะกรรมการได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครบถ้วนรอบด้าน และเพื่อลดภาระกรณีเอกสารที่ต้องจัดส่งให้ตามหนังสือของคณะกรรมการนั้นมีจำนวนมาก เห็นควรเพิ่มสิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการกรณีเอกสารมีจำนวนมากด้วย

(๙) ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นไปตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ หากมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องมีการปรับปรุงระเบียบรัฐสภาดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมโดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยราชการหรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้

(๑๐) การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามร่างมาตรา ๑๐ ในกรณีบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งบุคคลเหล่านี้

จะต้องเสียสละทั้งทุนทรัพย์และเวลาในการทำงาน จึงเป็นเรื่องสมควรที่จะกำหนดให้มีสิทธิให้ได้รับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง แต่กรณีข้าราชการถ้าเป็นข้าราชการที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและ บริเวณที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาถือว่ามาปฏิบัติราชการปกติไม่จำเป็นต้องเบิกค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง ส่วนข้าราชการที่อยู่ต่างจังหวัดถ้าต้องเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ต่อคณะกรรมการก็สามารถเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากต้นสังกัดได้อยู่แล้ว

(๑๑) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรกำหนดให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ สถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน

(๑๒) หากผู้มาชี้แจงต้องเดินทางมาไกลบางกรณีควรสามารถจัดให้มีการประชุม ผ่านสื่อออนไลน์ได้โดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

๕) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือ ทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการตามร่างมาตรา ๑๑ หรือไม่ อย่างไร

มีผู้ที่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) หากเป็นการส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อ คณะกรรมการโดยไม่สุจริต ควรมีมาตรการลงโทษไว้ด้วย เช่นเดียวกับร่างมาตรา ๑๒ ตอนท้าย ที่กำหนดว่า “ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ”

(๒) ควรแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้ครอบคลุมมากขึ้นเป็น “ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือ ส่งมอบ เอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง”

(๓) ร่างมาตรา ๑๑ คู่คุ้มครองเอกสิทธิ์เฉพาะผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงาน การประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาเท่านั้น แต่ยังไม่ครอบคลุม ถึงเจ้าหน้าที่ที่จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ ซึ่งสมควรที่จะได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครอง ตามร่างมาตรา ๑๑ เช่นเดียวกัน

(๔) ตามหนังสือความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบบรายนมาตราของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หน้า ๒๒๔ ได้ระบุความมุ่งหมายของมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ไว้ในข้อ ๔ วรรคสอง ว่า “...คณะกรรมการไม่มีอำนาจในการเรียกวัดถุอื่นใดที่ไม่ใช่เอกสาร หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อมาสอบหาข้อเท็จจริง เนื่องจากคณะกรรมการไม่มีอำนาจในการ สอบสวนคดีอาญา” จึงมีข้อสังเกตว่า กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในมาตรา ๑๑ กำหนดข้อยกเว้น ความรับผิดชอบหรือให้เอกสิทธิ์ดังกล่าวแก่ผู้ส่งมอบ “วัตถุ” หรือพยานหลักฐานอื่นต่อคณะกรรมการ นอกจากการให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารเป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่

๖) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา ๑๒ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การแก้ไขบทกำหนดโทษทางอาญาให้เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานจริยธรรมตามร่างมาตรา ๑๒ นั้น ควรพิจารณาว่ามีกฎหมายอื่น ๆ กำหนดการปฏิบัติหรือ

ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของคณะกรรมการการไว้เป็นความผิดด้วยหรือไม่ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวถือเป็นการละเมิดต่อบุคคลอื่น จึงควรพิจารณาการกำหนดโทษอย่างเหมาะสม

(๒) หากพบว่ากรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต กรรมการย่อมมีความผิดตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว แม้จะไม่มีกร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ขึ้นมาใช้บังคับ ซึ่งกร่างพระราชบัญญัตินี้ ขึ้นมาใช้บังคับย่อมทำให้กรรมการจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับเพิ่มขึ้น เพราะร่างมาตรา ๑๒ กำหนดว่าหากกรรมการผู้ใดกระทำการตามที่กล่าวมาข้างต้นให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

(๓) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติเพื่อให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา มีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ ดังนั้น หากปรากฏว่ากรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหาย แก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ควรมีการกำหนดโทษทางอาญา ตามมาตรา ๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

(๔) ตามร่างมาตรา ๑๒ กำหนดว่า “กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” แสดงให้เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ไม่ประสงค์ให้การกระทำผิดของกรรมการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นโทษทางอาญา ซึ่งแตกต่าง ไปจากมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่กำหนดว่า “กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” จึงมีข้อสังเกตว่า คำว่า “...ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต...” เป็นถ้อยคำที่มีความหมายนัยเดียวกับมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับการที่คณะกรรมการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณานั้น หากกรรมการใช้อำนาจในเรื่องดังกล่าวเกินขอบอำนาจ หรือเพื่อกันแกล้งผู้หนึ่งผู้ใด จึงสมควรจะได้รับโทษทางอาญา ดังนั้น เห็นควรกำหนดโทษตาม ร่างมาตรา ๑๒ เป็นโทษทางอาญาเช่นเดิม

(๕) ร่างมาตรา ๑๒ กำหนดความผิดสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการ ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน ทางจริยธรรม จึงเห็นว่าเป็นบทบัญญัติที่มีการกระทำความผิดเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๕๗ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗๒ จึงเห็นควรกำหนดให้มีโทษตามหลักการเดิมของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

๗) ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา ๖ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา ๑๓ หรือไม่ อย่างไร

มีทั้งผู้ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างมาตรา ๑๓ จะมีลักษณะและสภาพบังคับตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างไร

(๒) ตามร่างมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๖ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นยังไม่เพียงพอ จึงเสนอให้ถือว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจริงใจไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และอาจถูกนำเสนอให้มีการตรวจสอบคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต่อไป

(๓) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า กำหนดไว้ว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” และประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๘ กำหนดให้ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

๒) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

๓) อุทิศเวลาแก่ทางราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใดเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

๔) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและริบหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

๕) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

๖) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัด คุ่มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่จะสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารแก่กรรมการในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษา หรือสอบสวนหาข้อเท็จจริง ประกอบกับประมวลจริยธรรมของ

ข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๘ (๒) ที่กำหนดให้ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ กรณีตามประเด็นคำถามหากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารแก่กรรมการในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหรือสอบหาข้อเท็จจริงโดยไม่มีเหตุผล ย่อมถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายและอาจถือได้ว่าเข้าข่ายไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๘ (๒) ได้

(๔) ควรเพิ่มเติมถ้อยคำให้ครอบคลุมมากขึ้นเป็น “ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งมอบเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุหรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงความเห็น”

(๕) เมื่อพิจารณาจากเหตุผลที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่และวรรคห้า มิได้บัญญัติให้การเรียกของคณะกรรมการมีสภาพบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติและมีโทษทางอาญาดังที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ วรรคสอง และตามหนังสือความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หน้า ๒๒๔ ได้ระบุความมุ่งหมายของมาตรา ๑๒๙ วรรคห้า ไว้ในข้อ (๕) ว่า “กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการ เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ” แสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังกล่าว มีความมุ่งหมายให้คำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีมาตรการหรือสภาพบังคับ โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือกับการทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของคณะกรรมการที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนั้น เมื่อกำหนดให้เป็น “หน้าที่” ของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือ จึงย่อมต้องเป็นความรับผิดชอบของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มาตรา ๑๓ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามมาตรา ๖ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้น “ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร “ให้ถือได้ว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” จึงเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการยกเลิกโทษทางอาญาที่กำหนดไว้เดิม แต่อย่างไรก็ตาม มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับดังกล่าวต้องใช้อย่างระมัดระวังและเหมาะสมเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ นอกจากนี้ ร่างมาตรา ๑๔ ยังกำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ “ให้ถือได้ว่าเป็นความผิดทางวินัย” จึงมีข้อสังเกตว่า ความในร่างมาตรา ๑๓ และร่างมาตรา ๑๔ ดังกล่าว ที่ได้กำหนดผลร้ายหรือโทษ

ของผู้ฝ่าฝืนการเรียกของคณะกรรมการ โดยให้ “ถือว่า” เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือ “ถือว่า” เป็นความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณีทันที ตามที่บัญญัติไว้ใน “ร่างพระราชบัญญัตินี้โดยเฉพาะ” นั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนดกระบวนการในกรณี ที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยกำหนดให้ คณะกรรมการเสนอรายงานการไม่ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐมนตรีต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวน และมีความเห็นว่า รัฐมนตรีผู้นั้นมีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือ กฎหมาย หรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไป ตามรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ส่วนกรณีตามร่างมาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มี เหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ สมควรกำหนดให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการ ที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา สั่งการให้มีการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ ของรัฐผู้นั้น ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการหรือสภาพบังคับดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอน การดำเนินการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกติที่มีใช้การกำหนดให้เป็นความผิดทันที ในร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

(๖) ควรกำหนดในบทบัญญัติของร่างมาตรา ๑๓ ให้ชัดเจนว่า “ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีจะต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารหรือการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย” เนื่องจากในปัจจุบันการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ของราชการหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ต้องพิจารณาว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีเจตนารมณ์ในการตรากฎหมาย เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ กลไก หรือมาตรการกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี จึงต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสาร หรือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

(๗) การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา ๖ ให้ถือว่า เป็น การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามร่างมาตรา ๑๓ นั้น เห็นควรกำหนดเฉพาะ รัฐมนตรี เนื่องจากตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

กำหนดว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียก ของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... กำหนดเพิ่มนายรัฐมนตรีด้วยนั้น อาจเป็นการให้อำนาจแก่คณะกรรมการเกินเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ นอกจากนี้ กรณีที่รัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดง ความคิดเห็นตามร่างมาตรา ๖ ที่จะให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้น ควรกำหนดไว้ด้วยว่าการไม่สั่งการนั้นเป็นไปโดยจงใจที่จะไม่ให้มีการดำเนินการตามหนังสือเรียก ของคณะกรรมการ เพราะในทางปฏิบัตินั้นการไม่สั่งการดังกล่าวอาจเกิดจากเหตุปัจจัยหลายด้าน เช่น การสื่อสารผิดพลาด ความล่าช้าของหนังสือ

(๘) ควรกำหนดหลักการเกี่ยวกับการร้องเรียนในกรณีที่นายรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ไม่สั่งการตามร่างมาตรา ๑๓ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าควรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยถ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีคณะกรรมการ จริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งหากเป็นกรณีของนายรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่มีได้เป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการอย่างไร

๘) ท่านเห็นว่าที่ผ่านมาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มีปัญหาและมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไข ปัญหาและจะก่อให้เกิดความเหมาะสมได้หรือไม่ อย่างไร

(๑) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มีความเหมาะสมและมีการกำหนดกระบวนการ ที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม เป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นโดยพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น เนื่องจากไม่ทราบปัญหาการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการอย่างแท้จริง

(๒) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มิได้มีปัญหาและ มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อรองรับภารกิจงานในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติงาน ดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งหากบุคคล เหล่านี้ไม่ได้ให้ความร่วมมือย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น การอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวช่วยให้มีอำนาจในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดง ความคิดเห็นในเรื่องที่พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ ย่อมเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ อย่างไรก็ตาม การเชิญบุคคลเป็นการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่พิจารณาว่าจะเรียกบุคคลใดมา จึงไม่ควรกำหนดมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิมากเกินไปเกินสมควร การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ที่มี การตัดบทลงโทษทางอาญาออกไปจึงเหมาะสมแล้ว

(๓) ที่ผ่านมาประเด็นว่าด้วยอำนาจเรียกของคณะกรรมการภายใต้รัฐธรรมนูญ ที่ผ่านมาประสบปัญหาอย่างมาก เพราะในประเทศไทยประเด็นนี้ค่อนข้างถือเป็นเรื่องใหม่ อย่างไรก็ตาม ร่างกฎหมายฉบับนี้ในหลักการถือเป็นเรื่องดี แต่อาจต้องพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายให้ ละเอียดรอบคอบเพื่อจะทำให้การทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติมีประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นว่าร่างกฎหมาย ฉบับนี้อาจยังไม่ชัดเจน ครอบคลุม และครบถ้วนมากนัก ยังคงมีหลายประเด็นที่ขาดหายไป

(๔) การใช้อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการธิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๗ ไม่ได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ แต่อย่างใด เพราะได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการไว้ชัดเจน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่มีประสิทธิภาพใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว บุคคลที่คณะกรรมการธิการได้เรียกให้ส่งเอกสารหรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องนำร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มาใช้บังคับ เพื่อรองรับการดำเนินการ ตามรัฐธรรมนูญอีก และเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และกฎหมายนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยปัจจุบันคณะกรรมการธิการสามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๗/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้มีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องมารองรับ คือ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ ธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ ธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๕) ในทางปฏิบัติการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือในการส่งเอกสาร หรือแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการธิการเป็นอย่างดี อีกทั้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ได้มีการดำเนินการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ธิการ ซึ่งเป็นไปตามบังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า อันจะต้องมีหน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดของตนส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ธิการ อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะถือเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ธิการ เพื่อแบ่งเบาภาระงานของสภาในการพิจารณาหรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ ธิการ และการกำหนดบทลงโทษในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีความเหมาะสมต่อการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้อีกวิธีการหนึ่ง

(๖) คณะกรรมการธิการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ยังไม่พบปัญหาการใช้ อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๙ แต่อย่างใด

(๗) เนื่องจากตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของคณะกรรมการ ธิการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เชิญมาเข้าร่วมประชุมและส่งเอกสารมาให้แก่คณะกรรมการ ธิการ เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ดังนั้น คณะกรรมการ ธิการจึงเห็นว่าในการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ ธิการ ในส่วนของการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นั้น ควรจะมีการติดต่อ ประสานงานในลักษณะของการประนีประนอม ซึ่งควรเป็นในรูปของการขอความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานมากกว่าการบังคับ เพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีระหว่างองค์กร ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการ ธิการจึงเห็นว่าไม่มีเหตุจำเป็นและไม่มีความเหมาะสมที่จะต้องนำ (ร่าง) พระราชบัญญัติ

อำนาจเรียกของคณะกรรมการมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามาใช้บังคับแต่อย่างใด เนื่องจากการออกหนังสือเชิญบุคคลหรือหน่วยงาน หรือการขอเอกสาร ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติตามปกติตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ กำหนดไว้ ก็เป็นการเพียงพอสำหรับการปฏิบัติและดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมาธิการแล้ว

(๘) ที่ผ่านมามีคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร ยังไม่พบปัญหาในการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ แต่อย่างใด

(๙) ภายหลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้มีการประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ น่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากกฎหมายฉบับเดิมที่บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจในการออกคำสั่งและบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่จัดส่งเอกสารหรือมาให้ถ้อยคำหมิ่นประมาทสภาผู้แทนราษฎร การจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีความจำเป็นในการกำหนดมาตรการทดแทนบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น การกำหนดมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำเป็นต้องพิจารณาอย่างเหมาะสม ซึ่งน้ำหนักอย่างรอบด้าน เพราะคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญระบุเพียงว่าการกำหนดโทษทางอาญาไม่ได้สัดส่วน ขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่ก็ได้วินิจฉัยว่า มาตรการใดจะได้สัดส่วนและไม่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ก็ควรต้องมีความชัดเจนว่าระดับใด เนื่องจากหากมีกรณีเกิดขึ้นก็จะมีผู้นำเรื่องดังกล่าวร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยในประเด็นเดียวกันอีก

(๑๐) การใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๙ เป็นเรื่องในทางการเมือง และหากมีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติมากำหนดรายละเอียดเพื่อบทกำหนดโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานของรัฐจะให้ความร่วมมือกับฝ่ายนิติบัญญัติมากขึ้นหรือไม่ เป็นเรื่องของอนาคต

(๑๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ให้อำนาจกรรมการมาธิการในการ “การสอบหาข้อเท็จจริง” เพื่อนำไปสู่การทราบถึงเหตุการณ์และที่มาในเรื่องที่พิจารณา อันเป็นการดำเนินการในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติที่มีหน้าที่และอำนาจในการตรากฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ในขณะเดียวกันก็มีการกำหนดโทษทางอาญา ดังนั้น จึงไม่ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๙ ดังกล่าว ทั้งนี้ การเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... จะเกิดความเหมาะสม หากเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของกลุ่มใดหรือคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

(๑๒) เห็นควรที่จะต้องมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องมือให้ฝ่ายนิติบัญญัติในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการมาธิการ เพราะในรัฐธรรมนูญและข้อบังคับได้กำหนดบทบาทหน้าที่และอำนาจไว้อย่างชัดเจน และกำหนดไว้ด้วยว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้น หมายความว่า รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่จะให้มีกฎหมายลำดับรองสำหรับใช้เป็นเครื่องมือของคณะกรรมการ และเป็นกฎหมายที่ช่วยให้การพิจารณาคดีศึกษามีประสิทธิภาพ

(๑๓) บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ไม่มีปัญหาและมีความเหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนการเสนอปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องส่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงเห็นด้วยกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

(๑๔) โดยที่แต่เดิมนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้คำว่า “คำสั่งเรียก” และบัญญัติให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงนำไปสู่การตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และกำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการจะต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงหลักการ โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน “คำสั่งเรียก” และใช้คำว่า “การสอบหาข้อเท็จจริง” แทน “การสอบสวน” ตลอดจนกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาต้องให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ ซึ่งถือเป็นมาตรการเชิงบังคับ อีกทั้งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นว่า ที่ผ่านมาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ มีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่บ้าง และควรมีการแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๑๕) พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ตราขึ้นเพื่ออนุวัติการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เนื่องจากผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกมีโทษทางอาญา แต่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่ได้บัญญัติให้ต้องตรากฎหมายเพื่อรองรับ จึงไม่จำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๖) โดยภาพรวมส่วนใหญ่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานด้วยดีบางส่วน แต่ยังมีข้อขัดข้องที่บางหน่วยงานยังไม่ให้ความร่วมมือ และมีบางคนหรือบางกรณีหน่วยงานที่ได้รับเชิญ

ขอเลื่อน ซึ่งแม้ต่อมาจะให้ความร่วมมือเมื่อครบกำหนดที่ขอเลื่อน แต่ปัญหาอาจล่วงเลยเวลาในการแก้ไขปัญหาไปแล้ว อย่างไรก็ตาม การกิจของคณะกรรมการเป็นการเป็นเรื่องทางการเมืองที่มีความอ่อนไหว อาจกระทบต่อสถานการณ์ทางการเมืองหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่มาให้ข้อมูล บุคคลหรือหน่วยงานที่ถูกเชิญจึงมีความระมัดระวังมากกว่าการให้ข้อมูลในกรณีปกติทั่วไป ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมีความจำเป็นที่อาจมีส่วนแก้ไขปัญหาได้บ้างเพียงบางส่วน

(๑๗) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นเครื่องมือและกลไกในการสนับสนุน การดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๘) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของ รัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้มีเครื่องมือเป็นกลไกการทำงานและผลบังคับ ทางกฎหมาย เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๑๙) นับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม วุฒิสภา (ชุดที่ ๑๒) ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยดีมาโดยตลอด จึงไม่มีปัญหาในการใช้บังคับอำนาจ เรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ อย่างไรก็ตาม เห็นว่าการกำหนดให้คณะกรรมการสามารถใช้ อำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารนั้น จะทำให้การดำเนินงานในกิจการที่กระทำหรือ ในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นมีกลไกการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒๐) คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา (ชุดที่ ๑๒) ไม่เคยใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ เนื่องจากการเชิญหรือ ขอเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ คณะกรรมการได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ เพราะมีสภาพบังคับทางกฎหมายให้หน่วยงานต้องส่งผู้แทน หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้การพิจารณา ของคณะกรรมการเป็นไปในทิศทางที่ชัดเจน หากมีประเด็นที่ต้องสอบถามในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง กับหน่วยงานนั้น และส่งผลให้การพิจารณาของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์

(๒๑) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มีพัฒนาการและได้รับความ ร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องดีขึ้นมาเป็นลำดับ แม้จะมีข้อติดขัดบ้างในบางครั้งก็จะได้รับคำชี้แจง หรือเหตุผลทำให้เข้าใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื้อหาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีส่วนที่ช่วยสร้าง ความชัดเจน และจะช่วยให้การดำเนินการของคณะกรรมการสามารถได้รับข้อมูลและข้อเท็จจริง ที่เป็นไปได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๒๒) ที่ผ่านมามีปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ เช่น กรณีที่คณะกรรมการ เรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแล้ว บุคคลนั้นมาตามการเรียกแต่ปฏิเสธ การแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่คณะกรรมการขอให้แถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ส่วนประเด็นที่ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ไข ปัญหา ดังกล่าวได้หรือไม่ นั้น หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา ๑๓ และ มาตรา ๑๔ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่และวรรคห้า แล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จะมีการดำเนินการกับรัฐมนตรีและ

เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนการเรียกของคณะกรรมการธิการ หรือที่ไม่ยอมแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงอาจสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในทางปฏิบัติต่อไป

(๒๓) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่มีความเหมาะสม และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยสนับสนุนการดำเนินการของกรรมการในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒๔) ที่ผ่านมการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มีปัญหาตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ กล่าวคือ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ที่ ๑๗/๒๕๖๓ ให้มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาฯ ที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ เป็นผลให้บทบัญญัติทั้ง ๓ มาตรา ไม่สามารถบังคับใช้ได้ อย่างไรก็ดี ในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการปรับแก้ประเด็นต่าง ๆ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว

(๒๕) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ มิได้มีปัญหาและมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อรองรับภารกิจงานในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้ให้ความร่วมมือย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายล่าช้า และขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น การอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวช่วยให้มีอำนาจในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ย่อมเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ อย่างไรก็ดี การเชิญบุคคลเป็นการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่จะพิจารณาว่าจะเรียกบุคคลใดมา จึงไม่ควรกำหนดมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิมากเกินไปเกินสมควร การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีการตัดบทลงโทษทางอาญาออกไปจึงมีความเหมาะสมแล้ว

(๒๖) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ มีความเหมาะสมแล้ว แต่ยังคงขาดรายละเอียดในการกำหนดผลบังคับทางกฎหมายที่เป็นมาตรการเชิงบังคับ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

(๒๗) อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ มีความเหมาะสมแล้ว เพราะได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ จึงมีความจำเป็นต้องมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายและรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับเดิม โดยมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของกฎหมายให้เหมาะสม สมบูรณ์ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติเดิมมีการกำหนดโทษทางอาญา ระวังโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ กับบุคคลได้แก่ กรรมการ บุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ บุคคลที่ส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ บุคคลที่ขัดขวางการปฏิบัติตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งการกำหนดโทษดังกล่าวเป็นการกำหนดที่เกินกว่าหลักการและสาระสำคัญในการบัญญัติกฎหมายฉบับนี้ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... จึงได้แก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ได้อย่างเหมาะสม

(๒๘) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เห็นว่าจะก่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นที่มาของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

(๒๙) ตามร่างมาตรา ๑๔ ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริงหรือเอกสารอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น เห็นว่า ตามร่างมาตรา ๔ กำหนดบทนิยามของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้ว่า ประกอบด้วยบุคคลหลายกลุ่มและหลายหน่วยงาน รวมไปถึงเอกชนที่ใช้อำนาจทางปกครองด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทดังกล่าวข้างต้นจะกระทำผิดวินัยหรือไม่ มิได้อยู่ในมาตรฐานทางวินัยอย่างเดียวกัน เช่น ความรับผิดทางวินัยของเอกชนก็เป็นไปตามข้อบังคับของเอกชนตามกฎหมายแรงงาน ความรับผิดทางวินัยของรัฐวิสาหกิจก็เป็นไปตามข้อบังคับภายในของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรือองค์การมหาชนก็มีการกำหนดไว้ตามข้อบังคับภายในตามกฎหมายเฉพาะขององค์การมหาชน ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดให้การฝ่าฝืนกรณีดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัย แต่ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงานที่จะไปพิจารณาดำเนินการเอง โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ร่างมาตรา ๑๔ ยกวางขึ้นโดยนำความตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาบัญญัติไว้ ซึ่งมาตราดังกล่าว ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ วินิจฉัยไว้ว่า มาตรา ๑๓ ทั้งมาตราขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ดังนั้น การนำข้อความดังกล่าวกลับมาบัญญัติซ้ำไว้อีกครั้ง อาจมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้ว ทั้งนี้ เห็นสมควรในหลักการที่จะให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านเป็นกฎหมายเพื่อปรับปรุงกฎหมายเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตาม ในส่วนของเนื้อหาตามมาตราสมควรมีการแก้ไขให้ครบถ้วนตามประเด็นที่หน่วยงานต่าง ๆ มีข้อคิดเห็นไว้

(๓๐) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเดิมมีความเหมาะสมแล้ว

(๓๑) เดิมคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกให้บุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจเรียกของคณะกรรมการโดยมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญ ในหลายประการจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เช่น การกำหนดความชัดเจน ในเรื่องภารกิจของคณะกรรมการ จาก “การสอบสวน” เป็น “สอบหาข้อเท็จจริง” นอกจากนี้ มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำทางสารบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสาร จากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่อง ที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา จากคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” เป็น “อำนาจเรียก” การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเกี่ยวกับ คณะกรรมการในหลายประการ ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่จะลดทอน อำนาจของคณะกรรมการหรือกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของคณะกรรมการ กรณีจึงเห็นได้ว่า คำว่า “อำนาจเรียก” ตามมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีความแตกต่างกับคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” ดังนั้น การที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ใช้คำว่า “มีอำนาจ ออกคำสั่งเรียก” และมีการใช้คำว่า “คำสั่งเรียก” ในส่วนของชื่อพระราชบัญญัติและในส่วนของเนื้อหา เช่น มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ จึงเป็นถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาฯ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และ มาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ตามคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ เรื่องพิจารณาที่ ๓๒/๒๕๖๒ จึงสมควรให้มีการแก้ไข กฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้สอดคล้อง และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ต่อไป

๙) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

(๑) ควรกำหนดให้การเรียกบุคคลกรณีที่มีเหตุสำคัญ ควรสามารถให้คณะกรรมการ เปิดให้สื่อมวลชนถ่ายทอดสดหรือเผยแพร่สาระสำคัญได้ดังเช่นอารยประเทศอื่น

(๒) มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) มาตรา ๔ ที่กำหนดบทนิยาม คณะอนุกรรมการ และมาตรา ๗ ระบุถึงคณะอนุกรรมการเช่นกัน แต่ในบทบัญญัติต่าง ๆ กลับยังไม่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการภายใต้กลไกอำนาจเรียกดังกล่าวแต่อย่างใด ๒) ไม่ปรากฏข้อมูลเบื้องต้นในหนังสือเชิญว่าพึงประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ซึ่งที่จริงแล้วอาจต้อง พิจารณาใส่ไว้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นกรอบช่วยให้การทำงานเบื้องต้นของคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชัดเจนขึ้นในการออกหนังสือเชิญ ๓) ยังไม่มีการจำแนกอย่างเป็นระบบ ระหว่างการเรียกบุคคลภายนอกและสมาชิกของฝ่ายนิติบัญญัติว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกัน

หรือไม่ อย่างไร และ ๔) ยังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตว่าการกระทำลักษณะใด ถือว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อร่างกฎหมายฉบับนี้ และ ๕) ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ปรากฏการกำหนดสภาพบังคับทางกฎหมายที่ชัดเจนแต่อย่างใด

(๓) มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๗ ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไต่สวน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่มีประสิทธิภาพใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว อีกทั้งหากพิจารณาตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ประสงค์ให้คณะกรรมการไต่สวนปฏิบัติอย่างฉันทมิตรกับหน่วยงานหรือบุคคลที่คณะกรรมการไต่สวนเชิญหรือเรียกให้ส่งเอกสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือ ไม่มีลักษณะเป็นการบังคับ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ ๒) ปัจจุบันการประชุมคณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสามารถจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยที่ผู้เข้าร่วมประชุมไม่ต้องเข้าร่วมประชุมในสถานที่เดียวกัน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๗/๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓ และได้มีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องมารองรับ คือ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น บุคคลที่คณะกรรมการเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ จึงสามารถเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ต้องเดินทางมาเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในสถานที่เดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องมีการออกหนังสือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ๓) การออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับเป็นการทั่วไป มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หากบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามย่อมได้รับการลงโทษตามกฎหมาย ดังนั้น การออกกฎหมายจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและจำเป็นในการออกกฎหมาย และต้องประเมินด้วยว่ากฎหมายที่ตราขึ้นมีประสิทธิภาพในการใช้บังคับหรือไม่ โดยที่ผ่านมาได้มีการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ขึ้นมาใช้บังคับ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และต่อมาได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวพบว่าผู้ใช้อำนาจตามกฎหมาย กล่าวคือ คณะกรรมการส่วนใหญ่เสี่ยงที่จะไม่ใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ เพราะมีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ ทั้งปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาข้อกฎหมาย ดังนั้น จึงต้องพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลักษณะทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ จะเป็นกฎหมายที่มีปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาข้อกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไต่สวน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่ใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว รวมทั้งไม่มี

การบัญญัติให้ “อำนาจเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕

(๔) การกำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือ (ร่างมาตรา ๙) ควรมีการกำหนดวิธีการส่งหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมด้วย เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้ กรณีที่เป็นความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา ๑๔ ควรครอบคลุมถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือมิได้มอบหมายบุคคลอื่นมาดำเนินการแทน

(๕) มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) ตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ การกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้สมาชิกของแต่ละสภาสามารถเข้าใจถึงปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง และมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ๒) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า บัญญัติว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบต้องสั่งการ หากสั่งการแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการ รัฐมนตรีสามารถลงโทษตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดได้ หรือหากรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกถือว่ารัฐมนตรีมีความผิด จงใจไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ถือเป็นมาตรการทางกฎหมาย กรณีของรัฐมนตรีฝ่าฝืนไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในกำกับมาให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารชี้แจงถือว่ารัฐมนตรีจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย อันเป็นฐานความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะพิจารณาวินิจฉัยและมีความเห็น ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งหากศาลดังกล่าวมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาผิดก็ควรปฏิบัติตามที่ถูกละเมิด อาจเป็นผลให้พ้นจากตำแหน่งและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๐ ปี ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ๓) เพื่อป้องกันปัญหามาตรฐานการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ที่อาจมีขึ้นในอนาคต ในลักษณะปัญหาซึ่งเคยเกิดขึ้นในอดีตเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งพบว่า คณะกรรมการสามัญสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕ คณะ มีจำนวนคณะกรรมการไม่กี่คณะเท่านั้นที่ดำเนินการตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ส่วนคณะที่เหลือไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ โดยมีเหตุผลว่าการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้น ควรใช้ในลักษณะของการขอความร่วมมือ ไม่มีความจำเป็นต้องออกคำสั่งเรียกแต่อย่างใด และ ๔) การกำหนดชื่อกฎหมายควรเป็นชื่อที่มีลักษณะของการส่งเสริมเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการได้รับ

ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าการใช้ชื่อกฎหมายในลักษณะที่เป็นการใช้อำนาจ เช่น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิการ พ.ศ. .... ซึ่งมีความหมายในลักษณะของการขอความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับฝ่ายนิติบัญญัติ

(๖) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) ควรเพิ่มคำว่า “องค์กรอัยการ” ในร่างมาตรา ๖ ด้วย ๒) ควรเพิ่มวิธีการจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์วิธีหนึ่งตามร่างมาตรา ๘ และ ๓) เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้อีกทั้งไม่ได้กำหนดให้มีการออกกฎหมายมารองรับการดำเนินการตามมาตรา ๑๒๙ ซึ่งต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ที่กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสาร หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และให้คำสั่งเรียกมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการออกกฎหมายมาเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๙ และการที่ร่างกฎหมายดังกล่าวมีบทลงโทษทั้งทางวินัย และการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรมจึงอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

(๗) มีข้อเสนอแนะดังนี้ ๑) ตามร่างมาตรา ๖ วรรคสอง ที่กำหนดห้ามคณะกรรมการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลที่เป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยในวรรคสามกำหนดว่าหากบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐให้แจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแล ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีปัญหาว่าจะเรียกเอกสารจากสำนักงานอัยการสูงสุดหรือเรียกบุคคลที่เป็นพนักงานอัยการตามร่างกฎหมายนี้ได้หรือไม่ ทั้งนี้ เห็นว่าแม้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดอยู่ในหมวด ๑๓ และแยกต่างหากจากองค์กรอิสระซึ่งกำหนดไว้ในหมวด ๑๒ ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดีและการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นขององค์กรอัยการให้มีความเป็นอิสระ องค์กรอัยการจึงมีฐานะเสมือนองค์กรอิสระตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๑๒ ของรัฐธรรมนูญ อีกทั้งองค์กรอัยการไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลโดยตรงของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกระทรวงใด จึงไม่อาจให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งการให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการให้ข้อเท็จจริงหรือจัดส่งเอกสารตามที่คณะกรรมการเรียกได้ ดังนั้น เพื่อความชัดเจนและไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในอนาคต จึงเสนอให้กำหนดคานียามในมาตรา ๔ เพิ่มเติมว่า “องค์กรอิสระ หมายความว่า องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ และองค์กรอัยการตามหมวด ๑๓ โดยอนุโลม” และ ๒) อาจพิจารณาเพิ่มเติมเป็นเนื้อความอันมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ เป็นวรรคท้ายของมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... “กรณีที่คณะกรรมการมีมติเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเชิญบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาตามวรรคสอง คณะกรรมการจะต้องคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเชิญบุคคลดังกล่าวประกอบเหตุผลด้วยว่า ถ้ามีเพียงประเด็นหรือข้อเท็จจริงที่ไม่สลับซับซ้อน ให้สอบถามเป็นหนังสือ

แทนการเชิญบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริง โดยมีทำให้ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปได้”

(๘) การเชิญบุคคลหรือส่วนราชการ ควรใช้การประสานงานและเอื้ออำนวยกัน

(๙) ประเด็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการธิการ ตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มาตรา ๑๔ ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการธิการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการธิการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย” นั้น มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๑๔ ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ดังนี้ ๑) ได้รับโทษทางวินัยแต่เพียงอย่างเดียว ๒) ได้รับโทษทางวินัยและโทษทางอาญาตามกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ทั้งนี้ หากเป็นกรณีตามข้อ ๑) ข้างต้น มีข้อกังวลว่า จะทำให้การทำงานของคณะกรรมการขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถเป็นกลไกแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้

(๑๐) เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้ว คณะกรรมการทุกคณะต้องมีบรรทัดฐานเดียวกัน บังคับใช้อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติกับหน่วยงานใด หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

(๑๑) มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) กรณีผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ มีมาตรการดำเนินการอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญ ควรกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำการดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม ๒) กรณีคณะกรรมการเรียกให้ประชาชนทั่วไปที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ดำเนินการจะมีมาตรการดำเนินการอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่าเป็นประเด็นสำคัญ ควรกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

(๑๒) มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ ๑) การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ควรดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอน โดยจะต้องพิจารณาตามกรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๗/๒๕๖๓ รวมทั้งจะต้องคำนึงถึงระเบียบของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ (๑) ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ (๒) ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบด้วย ๒) เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรคงหลักการตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไว้ตามเดิม เนื่องจากมาตราดังกล่าวถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงาน

ของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการชี้แจงในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ แต่ไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และ ๓) ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เป็นกรณีสืบหาผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ส่งเอกสารในอันที่จะปฏิเสธการให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารได้ในกรณีที่ข้อมูลหรือเอกสารที่คณะกรรมการต้องการทราบนั้นเป็นข้อมูลลับตามชั้นความลับที่กฎหมายกำหนด หรือเป็นข้อมูลที่ไม่พึงเปิดเผยเพราะอาจเกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่อบุคคลอื่น

(๑๓) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ในการกระทำกิจการ สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ และเป็นการแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน รวมถึงสอดคล้องตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ตลอดจนการรักษาคุณภาพตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) เห็นด้วยที่ควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับและวางหลักเกณฑ์การกำหนดให้คณะกรรมการของทั้งสองสภามีอำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง เพื่อให้การใช้อำนาจดังกล่าวมีคุณภาพเหมาะสมในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร ๒) การใช้อำนาจเรียกเอกสาร หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่คณะกรรมการกระทำหรือพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ นั้น เห็นควรให้เป็นอำนาจการพิจารณาดำเนินการโดยคณะกรรมการเท่านั้น เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกท่านใดท่านหนึ่งใช้อำนาจดำเนินการโดยไม่ผ่านการพิจารณาและกลั่นกรองจากที่ประชุมคณะกรรมการ ๓) การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารหรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ควรมีหลักเกณฑ์ที่เป็นหลักประกันในการคุ้มครองผู้มาให้ข้อมูล ๔) ควรมีการกำหนดบทลงโทษตามมาตรฐานทางจริยธรรม กรณีคณะกรรมการใช้อำนาจโดยไม่สุจริตในการเรียกเอกสารหรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และ ๕) ควรมีกลไกและบทลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐผู้ไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสาร หรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการ เห็นควรกำหนดเป็นความผิดทางวินัยหรือมาตรฐานทางจริยธรรม แล้วแต่กรณี รวมถึงความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร เช่น นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ที่เพิกเฉยไม่สั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

(๑๔) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

(๑๕) มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการที่แก้ไขหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ เกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน “คำสั่งเรียก” และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้คำว่า “เป็นการสอบหาข้อเท็จจริง” แทนคำว่า

“พิจารณาสอบสวน” ๒) ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ และไม่มีคณะกรรมการการคณะใดนำพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ดังกล่าวมาใช้ แต่คณะกรรมการการยังได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และ ๓) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

(๑๖) ร่างพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๙ กำหนดเรื่องวิธีการจัดส่งหนังสือ ตามมาตรา ๗ ซึ่งควรมีการเพิ่มช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันการส่งหนังสือของคณะกรรมการและหน่วยงานราชการต่าง ๆ จะใช้ช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) เป็นหลัก เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่การสื่อสารมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการโดยอาศัย การพัฒนาการเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(๑๗) ร่างมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ต้องรับผิดชอบโดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วยว่าจะส่งผลให้จำนวนเรื่องที่จะต้องบรรจุระเบียบวาระ การประชุมสภามีปริมาณมาก และจะเป็นภาระกับทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติที่มากเกินไป หรือไม่ และหากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่มาแถลงต่อที่ประชุมสภาตามที่กฎหมายกำหนด จะมีมาตรการอย่างไรต่อไป หรือไม่ ก็ไม่ได้กำหนดไว้

(๑๘) กลไกตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารเป็นกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งนับตั้งแต่ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่าคณะกรรมการหลายคณะประสบปัญหาเกี่ยวกับการเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ ส่งผลให้กลไกที่ฝ่ายนิติบัญญัติใช้ตรวจสอบถ่วงดุลการทำงานของฝ่ายบริหารลดประสิทธิภาพลง ดังนั้น เพื่อให้กลไกการตรวจสอบถ่วงดุลของฝ่ายนิติบัญญัติ มีประสิทธิภาพมากขึ้นอันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชน จึงเห็นด้วยในหลักการที่จะกำหนดกลไกทางกฎหมายสำหรับใช้เรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลเข้าให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยควรกำหนดเป็นกลไกที่มีสภาพบังคับกับทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความเหมาะสม ได้สัดส่วน และไม่สร้างภาระให้แก่ประชาชนเกินสมควร

(๑๙) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ บัญญัติให้คณะกรรมการการมี “อำนาจเรียก” โดย “อำนาจเรียก” เป็นคำกริยาที่สื่อความหมายบ่งบอกถึงความมีอำนาจของคณะกรรมการการในอันที่จะเรียกให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การใช้อำนาจเรียกควรใช้คำว่า “คำเรียก” จึงเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติโดยใช้ถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ วรคเจ็ด เป็น “ร่างพระราชบัญญัติสหราชอาณาจักรเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ให้อำนาจเรียกแก่คณะกรรมการการโดยเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสารหรือให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ เพื่อใช้ในการสอบหาข้อเท็จจริงโดยใช้กลไกทางการเมืองเป็นมาตรการเชิงบังคับ มิได้มุ่งประสงค์ที่จะให้เกิดการเอาโทษ ดังนั้น การตราพระราชบัญญัติเพื่อให้เกิดผลแก่มาตรการเชิงบังคับจะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าระหว่างภาระของภาครัฐ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล กับประโยชน์อันเกิดจากการใช้กฎหมายที่จะตราขึ้น หากใช้กลไกทางการเมืองตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐมนตรีในการสั่งการดังกล่าว เช่น การตั้งกระทู้ถาม หรือให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรถึงการมอบหมายดังกล่าวว่ามีการสั่งการประการใดแล้วให้คณะกรรมการทราบด้วย จะเป็นมาตรการอื่นที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือเอกสาร ซึ่งจะเป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ ที่เปลี่ยนหลักการจาก “คำสั่งเรียก” เป็น “คำเรียก”

อีกทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ กำหนดหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการของคณะกรรมการการเพื่อให้กลไกการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวางหลักการใหม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ กล่าวคือ ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนได้ และเพื่อให้ภารกิจของคณะกรรมการการมีความชัดเจน จึงใช้คำว่า “การสอบหาข้อเท็จจริง” แทนคำว่า “การสอบสวน” อีกทั้งกำหนดให้คณะกรรมการการมีอำนาจเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้

อย่างไรก็ดี อำนาจเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นดังกล่าว มิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของศาล เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของศาลมีความเป็นอิสระดังกล่าวมา จึงเห็นว่า คณะกรรมการการไม่มีอำนาจในการเรียกพยานวัตถุหรือวัตถุอื่นใดที่ไม่ใช่เอกสารหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากคณะกรรมการการไม่มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา

(๒๐) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการและเหตุผลเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ จึงสอดคล้องกับ มาตรา ๗๗ ตามที่กำหนดไว้

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นสมควรให้ความเห็นชอบและสนับสนุน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กรณีมีข้อสังเกตตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นว่า เมื่อพิจารณาเทียบเคียงความเห็นของศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีความเห็นโดยสรุปได้ว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยแบ่งองค์กรใช้อำนาจออกเป็น ๓ ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ องค์กรใช้อำนาจ ๓ ฝ่ายต่างมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในลักษณะการตรวจสอบและดุลอำนาจ รัฐสภาซึ่งเป็นองค์กรใช้อำนาจนิติบัญญัตินอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจทางนิติบัญญัติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบกฎหมายแล้วยังมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารด้วย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ มีเจตนารมณ์ชัดเจนในการเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ให้ความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยฝ่ายนิติบัญญัติ แกไขอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีความชัดเจนขึ้น โดยแก้ไขคำว่า “การสอบสวน” เป็น “การสอบหาข้อเท็จจริง” ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้ รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง เรียก มาใช้เป็นสภาพบังคับแทนการกำหนดโทษทางอาญา โดยตัดคำว่า “และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ออก ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งใหม่ โดยกำหนดผลบังคับทางกฎหมายไว้ในมาตรา ๑๒๙ วรรคห้า เป็นมาตรการเชิงบังคับเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องการ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นว่า บทบัญญัติมาตราดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจเรียกเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสารหรือให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดมาตรการเชิงบังคับให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องการ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการในการสนับสนุนงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การกำหนดอำนาจเรียกดังกล่าวตามมาตรา ๑๒๙ จึงมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการตรวจสอบและการควบคุมการบริหาร

ราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารในฐานะองค์กรที่ใช้อำนาจตามกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแล้ว

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการมาธิการเกี่ยวกับการมีอำนาจเรียกตั้งกล่าว และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๔) ซึ่งไม่มีโทษทางอาญาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และเป็นภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่เกินสมควรแก่เหตุ บทบัญญัติดังกล่าวจึงเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวข้องแล้ว

(๒๑) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ที่กำหนดให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรียุติที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๒๒) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากการกำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ย่อมแสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ประสงค์เปลี่ยนแปลงเครื่องมือของคณะกรรมการให้มีความแตกต่างไปจากเดิม โดยมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจ “เรียก” แทนอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” ซึ่งเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องแทนการออกคำสั่งที่ประสงค์ให้มีผลบังคับทางกฎหมาย นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับดังกล่าวยังมีการเปลี่ยนแปลงหลักการในเรื่องหน้าที่ของคณะกรรมการใหม่ จาก “การสอบสวน” เป็น “การสอบหาข้อเท็จจริง” ซึ่งการดำเนินการของคณะกรรมการเป็นการสืบหาข้อเท็จจริงไม่ใช่การสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตลอดจนบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามการใช้อำนาจของคณะกรรมการที่เปลี่ยนเป็นมาตรการเชิงบังคับแทนโทษทางอาญา เนื่องจากการฝ่าฝืนการใช้อำนาจของคณะกรรมการไม่ได้มีสภาพร้ายแรงและกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยรวม ดังนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดหลักการและสาระสำคัญใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียก

ของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่อาศัยอำนาจของรัฐธรรมนูญในการตราเป็นกฎหมายขึ้นใช้บังคับ จึงสมควรต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ด้วย เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(๒๓) ร่างมาตรา ๖ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ประกอบกับร่างมาตรา ๑๔ ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น เห็นว่า อำนาจในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดของคณะกรรมการนั้นมิได้จำกัดอยู่เพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรเพิ่มบทกำหนดโทษกรณีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการด้วย

(๒๔) ร่างมาตรา ๙ ซึ่งกำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือขอให้บุคคลจัดส่งเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการนั้น เห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชน เห็นควรเพิ่มวิธีการจัดส่งหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามร่างมาตรา ๙ ด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) อีกทางหนึ่งด้วย

(๒๕) ร่างพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา ๖ วรรคสอง ซึ่งเป็นบทยกเว้นไม่ให้คณะกรรมการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นโดยการเรียกเอกสารหรือบุคคลตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง ไม่ให้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และไม่ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการยกเว้นศาล ตามบทบัญญัติ หมวด ๑๐ ศาล และหมวด ๑๑ ศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงเป็นการยกเว้นองค์กรอิสระตามบทบัญญัติ หมวด ๑๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเห็นว่า ควรเพิ่มบทยกเว้นให้รวมถึงองค์กรอัยการตามหมวด ๑๓ ด้วย เนื่องจากในส่วนของพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการนั้น ถือว่าเป็นการดำเนินการขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการพิจารณาพิพากษาของศาลหรือการดำเนินการขององค์กรอิสระ เพราะหากเอกสารหรือข้อเท็จจริงที่อยู่ในสำนวนคดีของพนักงานอัยการต้องถูกนำมาเผยแพร่หรือชี้แจงให้แก่คณะกรรมการทราบ อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อรูปคดีอันอาจเป็นการเข้าข่ายแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมและทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เห็นควรให้เพิ่มองค์กรอัยการในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาสั่งคดีเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง หรือพิจารณาเพิ่มข้อยกเว้นกรณีให้การให้ข้อเท็จจริงใด

จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ดังที่ปรากฏหลักการในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) ด้วย

(๒๖) กรณีเอกสารที่คณะกรรมการสิทธิการเรียกมาตามร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง เป็นของนิติบุคคลหรืออยู่ในความครอบครองหรือดูแลของนิติบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลเอกชน การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อสังเกตว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพียงใด เนื่องจากร่างกฎหมายฉบับนี้มีลักษณะมุ่งถึงการเรียกเอกสารจากบุคคลธรรมดาเท่านั้น

(๒๗) ร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๑๔ ที่กำหนดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ตามร่างมาตรา ๗ หรือร่างมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ โดยให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย เห็นว่า กรณีดังกล่าวอาจเป็นการกำหนดกฎหมายที่ไม่จำเป็นและเป็นการก้าวล่วงอำนาจในฝ่ายบริหาร เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการไว้แล้ว โดยกำหนดผลบังคับทางกฎหมายไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๙ วรรคห้า อันเป็นมาตรการเชิงบังคับเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการต้องการ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา ๑๔ อาจไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๒๙ และควรให้หน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ดำเนินการติดตามหรือตรวจสอบแทนการกำหนดบทสันนิษฐานให้เป็นความผิดทางวินัย เพราะการจะส่งเอกสารหรือไม่ส่งเอกสารใด รัฐมนตรีเจ้าสังกัดย่อมมีอำนาจในการกำกับดำเนินการได้ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาควรให้เป็นกลไกในการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ

(๒๘) ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๖ เนื่องจากพนักงานสอบสวนมิได้เป็นผู้ได้รับการยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการสอบสวนที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการรักษากระบวนการยุติธรรมมิให้ได้รับผลกระทบต่อสำนวนในระหว่างทำการสอบสวน และวรรคสามเป็นการตัดถ้อยคำที่เป็นเหตุยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามที่คณะกรรมการแจ้งมาก็ได้ ซึ่งเหตุยกเว้นดังกล่าวนี้ ปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องคงเดิมไว้ ถ้าเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่สามารถเปิดเผยให้แก่คณะกรรมการได้ ซึ่งทำให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ดุลพินิจแจ้งให้คณะกรรมการทราบถึงเหตุดังกล่าวได้

(๒๙) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการเรียก หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ มีความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา ๑๔ นั้น เห็นว่า ความผิดทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งกำหนดฐานความผิดและการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างครอบคลุมแล้ว ประกอบกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นกลไกทางรัฐสภาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นการตรวจสอบระดับการเมือง โดยกำหนดให้สามารถสืบหาข้อเท็จจริงได้จากการเรียกเอกสาร

หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่รัฐมนตรีที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการการเรียกหากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการอาจมีความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่แล้ว จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา ๑๔

(๓๐) มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยผ่านทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามกติกา ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๒๕ (ก) และตามที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อร่างบทบัญญัติ ดังนี้

๑) ร่างพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจเรียก มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งได้วินิจฉัยเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันแตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่มีเจตนารมณ์ กำหนดหลักการ สำคัญ และเปลี่ยนเครื่องมือของคณะกรรมการ โดยคำว่า “อำนาจเรียก” ซึ่งเป็นการเชิญหรือขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสาร หรือให้แถลงข้อเท็จจริงหรือความเห็น แทนคำว่า “ออกคำสั่งเรียก” ซึ่งมีผลเป็นการออกคำสั่งที่มีผลบังคับทางกฎหมาย อีกทั้งเปลี่ยนคำว่า “สอบสวน” เป็น “สอบหาข้อเท็จจริง” เนื่องจากการดำเนินการของคณะกรรมการไม่ใช่การสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒) ร่างมาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือแถลงข้อเท็จจริงหรือความเห็น ควรเพิ่มช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๓) ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง ที่บัญญัติให้กรณีที่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อีกทั้งมาตรา ๑๔ ที่บัญญัติให้กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น เห็นว่า เป็นการบัญญัติบทลงโทษที่เกินขอบเขตที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า ให้อำนาจไว้ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ วรรคห้า เป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ ว่า กรณีกำหนดผลบังคับทางกฎหมายสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามอำนาจเรียกไว้ เป็นมาตรการเชิงบังคับโดยเฉพาะแล้วในมาตรา ๑๒๙ วรรคห้า ทำให้การกำหนดโทษทางอาญา สำหรับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญาแก่บุคคล และไม่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เนื่องจากการฝ่าฝืนดังกล่าวไม่ได้มีสภาพร้ายแรง หรือทำให้เกิดความเสียหายต่อการสอบหาข้อเท็จจริง และมีได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้น พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการตามสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ ที่บัญญัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งเรียก มาตรา ๘ ที่บัญญัติขั้นตอนการออกคำสั่งเรียก และมาตรา ๑๓ ที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามคำสั่งเรียก กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ

(๓๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภา ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้มีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำ หรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นร่างกฎหมายที่มีความเหมาะสมทั้งในหลักการและเนื้อหาของร่างกฎหมาย

(๓๒) กลไกเดิมที่เป็นการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ สามารถใช้ในการดำเนินการได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว และไม่มีปัญหาในการเรียกเอกสารหรือบุคคลมาชี้แจงต่อคณะกรรมการ นอกจากนี้เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการกำหนดโทษที่รุนแรงจนเกินไป ทั้งที่เป็นความผิดทางวินัยและการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม หากมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายฉบับนี้ เห็นว่า ควรกำหนดหลักการที่ทำให้เกียรติฝ่ายบริหารให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ได้โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ๑) การส่งผู้แทนเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการหน่วยงานควรส่งผู้ชี้แจงที่มีอำนาจในการตัดสินใจและสามารถให้ความเห็นแก่คณะกรรมการได้ และ ๒) ควรมีการเก็บสถิติของคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี กรณีการใช้อำนาจเรียกข้อมูลและบุคคลว่า คณะกรรมการแต่ละคณะมีสถิติเป็นเช่นใด

(๓๓) หากพิจารณาจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น กฎหมายดังกล่าวจะมีสภาพบังคับกับบุคคลทั่วไปที่มีใช้ราชการด้วย หากมีกรณีที่ไม่ดำเนินการตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ เพราะมีการกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเพียงว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เหตุเพราะเป็นการกำหนดโทษเกินสมควรแก่เหตุ แต่มีได้วินิจฉัยว่า ไม่สามารถกำหนดโทษทางอาญาได้ ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ บัญญัติว่า ต้องมีโทษอาญาเพียงเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้ควรมีการบัญญัติหลักการเพื่อให้คณะกรรมการมีกลไกที่เป็นบทบังคับอย่างเหมาะสม เพื่อใช้อำนาจในการตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีดังนี้^๓

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การมีผลบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่ต้องใช้ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามที่ร่างมาตรา ๑๐ กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรอง ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด ซึ่งการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมา

^๓รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย (ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย), น. ๓๑-๒ ถึง ๓๑-๕.

แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ส่วนข้าราชการอาจต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในการเบิกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เนื่องจากข้าราชการสามารถเบิกจ่ายกับต้นสังกัดได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม หากมีข้อยกเว้นหรือมีเหตุผลจำเป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะ ย่อมสามารถกำหนดให้ข้าราชการหรือบุคคลอื่นที่สังกัดหน่วยงานของรัฐที่ต้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ได้ ทั้งนี้ ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยงานราชการ หรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้

ผลกระทบต่อสังคม

การมีผลบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมในการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในฐานะองค์การพหุภาคีของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อการพิจารณากฎหมายและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลกรณีเรื่องพิจารณาในวาระการประชุมของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องร้องเรียน โดยเป็นกรณีที่มีบุคคลซึ่งเป็นประชาชนหรือองค์กรได้ประสบปัญหาความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐ และได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยกลไกของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนโดยการใช้อำนาจเรียกที่มีบทบังคับ (Sanction) ตามร่างพระราชบัญญัติย่อมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนในการตรวจติดตามและการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร รวมทั้งสามารถช่วยเหลือผู้ร้องเรียนในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมได้ในอีกช่องทางหนึ่งด้วย

ผลกระทบที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจส่งผลกระทบต่อเป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเมื่อเทียบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ วรรคสอง ซึ่งกำหนดความว่า “ให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ซึ่งเป็นวรรคที่นำมาเทียบเคียงได้เพราะเป็นการบัญญัติความในลักษณะเดียวกันนั้นปรากฏว่าไม่ได้มีการบัญญัติให้อำนาจที่กำหนดสภาพบังคับตามหลักการของรัฐธรรมนูญฉบับเดิม ที่บัญญัติความโดยตรงให้มีการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยได้มีการตัดหลักการดังกล่าวออกอย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้ย่อมเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้เป็นเพียงการขอความร่วมมือแทนการใช้อำนาจออกคำสั่งบังคับและให้มีโทษตามกฎหมายเท่านั้น มิได้มีความมุ่งหมายให้มีการกำหนดโทษแต่อย่างใด ไม่ว่าจะโทษประเภทใดก็ตาม

นอกจากนี้ การพิจารณาเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ สามารถพิเคราะห์ได้จากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ซึ่งมีคำวินิจฉัยว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ มีเจตนารมณ์ชัดเจนในการเปลี่ยนหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน จึงแก้ไขหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการ

ตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยฝ่ายนิติบัญญัติ โดยแก้ไขอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน คำว่า “คำสั่งเรียก” และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้คำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง” แทนคำว่า “สอบสวน” รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่ต้องรับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก มาใช้เป็นสภาพบังคับแทนการกำหนดโทษทางอาญา โดยตัดถ้อยคำความว่า “และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ออก นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่ว่าวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้วินิจฉัยโดยกล่าวถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาพิจารณาเปรียบเทียบ ทั้งนี้ ก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่สอบสวนได้ อย่างไรก็ตาม การเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นการขอความร่วมมือโดยไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย ต่อมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ จึงเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากคำว่า “อำนาจเรียก” หรือ “อาจเรียก” มาเป็นคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” แต่ไม่ได้กำหนดให้การใช้อำนาจออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีสภาพบังคับทางกฎหมายแต่อย่างใด จากนั้นจึงนำมาซึ่งสภาพบังคับในทางกฎหมายของคำสั่งเรียกของคณะกรรมการตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ซึ่งมีการเพิ่มเติมหลักการสำคัญในมาตรา ๑๓๕ วรรคสอง เป็นคำว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” อันนำมาซึ่งการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วยเหตุที่กล่าวมาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ มิได้กำหนดสภาพบังคับในทางกฎหมายไว้โดยมีความมุ่งหมายให้การเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นการขอความร่วมมือโดยไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย อันมีลักษณะเดียวกับการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ด้วยเหตุผลดังกล่าวประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ ซึ่งบัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ฉบับนี้ ซึ่งมีบทบัญญัติที่กำหนดโทษหรือบทบังคับ (Sanction) โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น อาจส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยแท้ ซึ่งเป็นการพิจารณาเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยไม่ยึดโยงกับเจตนารมณ์ของผู้บัญญัติกฎหมาย ที่เรียกว่า “เจตนารมณ์

ของผู้ร่าง” หรือในทางทฤษฎีเรียกว่า “ทฤษฎีอำเภोजิต” (Subjective Theory) ตามความที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ทั้งนี้ การตีความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ ย่อมสามารถใช้ “ทฤษฎีอำเภอการณ์” (Objective Theory) มาพิจารณาประกอบการใช้และตีความ โดยสามารถพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ของข้อเท็จจริงหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ โดยสืบเนื่องจากผลการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีกรณีที่คณะกรรมการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ เพื่อเรียกเอกสารจากหน่วยงานหนึ่ง แต่หน่วยงานดังกล่าวไม่ส่งข้อมูลมาให้แก่คณะกรรมการ โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลดังกล่าวยังไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ปัญหาของการส่งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ เพื่อ กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในการนำปัญหาดังกล่าวหารือร่วมกับประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง ๓๕ คณะ โดยในบันทึกข้อความดังกล่าว ปรากฏปัญหาว่า หน่วยงานที่คณะกรรมการได้มีหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมบางหน่วยงาน ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมที่ไม่มีอำนาจหรือไม่สามารถตัดสินใจ และให้ข้อคิดเห็นในเชิงนโยบายแก่คณะกรรมการได้ หรือบางหน่วยงานไม่ส่งผู้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้มีหนังสือชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ จากปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมสามารถตีความบทบัญญัติของมาตรา ๑๒๙ ดังกล่าว โดยพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการแปรผันของบริบททางสังคม หรือข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบันได้

ด้วยเหตุที่อาจสามารถทราบกฎหมายฉบับนี้ได้ตามเหตุผลข้างต้นตามทฤษฎีอำเภอการณ์ เมื่อพิจารณาจากมาตรการบังคับหรือบทบังคับ (Sanction) กรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นบทบังคับกับกรรมการ หรือนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีนั้น มาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการที่จะกำหนดมาตรการดังกล่าวในร่างพระราชบัญญัตินี้จำเป็นต้องพิจารณาอย่างเหมาะสม ชั่งน้ำหนักอย่างรอบด้าน และต้องให้การใช้มาตรการดังกล่าวเป็นไปด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยควรกำหนดหลักการให้มีความชัดเจนว่า กรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นต้องเป็นไปในระดับหรือลักษณะใด รวมถึงการกำหนดกระบวนการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ตามวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๓ โดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น อาจกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการเสนอรายงานการไม่ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐมนตรีต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวน เพื่อมีความเห็นว่ารัฐมนตรีผู้นั้นมีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญต่อไป นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากกรณีความผิดทางวินัยซึ่งเป็นบทบังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ควรพิจารณา

เพื่อกำหนดให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา สั่งการให้มีการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น โดยไม่ควรกำหนดให้การฝ่าฝืนกรณีดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัย แต่ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงานที่จะไปพิจารณาดำเนินการเองตามที่รัฐมนตรีสั่งการ ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการหรือสภาพบังคับดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกติ และจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญด้วย

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภา (www.parliament.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....*

๑. ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีหลักการเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีก จำนวน ๒ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไปได้แก่^๒

๑. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๗

๒. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เสนอโดย นางสาวทิสรัตน์ เลาหลล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะ

* ที่มา : เรียบเรียงโดย นางกิตติมา อรุณพลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ).

^๒ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

ที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๗ (ซึ่งยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๔๒๑ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง^๓ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) มีสาระสำคัญ คือ ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และ “ประธานคณะกรรมการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงแก้ไขเพิ่มเติมให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙

๒. บทวิเคราะห์

ประเด็นการบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ บัญญัติเป็นหลักการให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาเป็นคณะกรรมการวิสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา ทั้งนี้ มติตั้งคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน พร้อมทั้ง

^๓ บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗.

กำหนดให้คณะกรรมการมี “อำนาจออกคำสั่งเรียก” เอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ต่อมาจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ เพื่อกำหนดรายละเอียดในการที่คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จะออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาดังกล่าว

ต่อมาเมื่อได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยในมาตรา ๑๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา ๑๓๗ เพื่อกระทำกิจการพิจารณาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด” และมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ บัญญัติให้ “คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจ “เรียก” เอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี”

ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้เปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญในเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจากเดิมที่บัญญัติไว้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ กล่าวคือ เปลี่ยนหน้าที่ของคณะกรรมการจาก “การสอบสวน” มาเป็น “การสอบข้อเท็จจริง” และเปลี่ยนอำนาจของคณะกรรมการจากมีอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” มาเป็นมีอำนาจ “เรียก” ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ วินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ ที่บัญญัติอำนาจของคณะกรรมการในการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ มาตรา ๘ ที่บัญญัติขั้นตอนในการออกคำสั่งเรียก และมาตรา ๑๓ ที่กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ เป็นบทบัญญัติที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และเป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องตราร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เพื่อให้การใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการมีความชัดเจนมีประสิทธิภาพ และไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ อีกต่อไป

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการ โดยกำหนดให้มีกลไกในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ต่อคณะกรรมการ ตามหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ^๔

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจส่งผลกระทบต่องบประมาณที่ต้องใช้ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ตามที่ร่างมาตรา ๑๐ กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด ซึ่งการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ส่วนข้าราชการอาจต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในการเบิกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เนื่องจากข้าราชการสามารถเบิกจ่ายกับต้นสังกัดได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม หากมีข้อยกเว้นหรือมีเหตุผลจำเป็นอื่นเป็นการเฉพาะก็อาจพิจารณากำหนดให้ข้าราชการหรือบุคคลอื่นที่สังกัดหน่วยงานของรัฐที่ต้องมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ทั้งนี้ ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยราชการหรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้

^๔ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย (ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย), น. ๓-๒.

ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการธิการ*

ความสำคัญของคณะกรรมการธิการ

การตั้งคณะกรรมการธิการของสภา (ทั้งสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา) โดยกำหนดกรอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธิการในการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือ ศึกษาอยู่นั้นได้ ถือเป็นแนวทางการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินอีกทางหนึ่ง โดยความสำคัญของระบบกรรมการธิการ คือ

๑) ช่วยแบ่งเบาภาระของสภา เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ของสภาได้เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ทุกขณะและมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสภาไม่อาจจะพิจารณาได้อย่างละเอียดรอบคอบ จำเป็นจะต้องมอบหมายให้คณะกรรมการช่วยเหลือพิจารณากลับกรองเพื่อสภาจะได้วินิจฉัยปัญหาหรือ กิจการต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังประหยัดเวลาให้สภาอีกด้วย

๒) ทำให้ได้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในกรณีที่สภามีปัญหาที่จะต้องพิจารณาและต้องอาศัย ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้นโดยเฉพาะ ก็สามารถแต่งตั้งบุคคลนั้นประกอบเป็นคณะกรรมการได้

๓) ทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสม เพราะปัญหาต่าง ๆ ได้รับการพิจารณา โดยละเอียดรอบคอบอย่างแท้จริงจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ ทั้งได้ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายโดยใกล้ชิด

๔) สามารถติดตามผลการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบกรรมการธิการนับเป็นกลไกสำคัญของสภาที่ช่วยให้สามารถติดตามผลการบริหารราชการแผ่นดิน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะยังผลให้สภาได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การติดตามผลการปฏิบัติงานตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ

สำหรับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ ประกอบด้วย บทบาทในการพิจารณาร่างกฎหมาย ที่เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา หรือในกรณีที่เป็นสภาเดี่ยว คือ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้งการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ และติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ บทบาทด้านการติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานตามนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา และบทบาทด้านการศึกษาสอบหาข้อเท็จจริงเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสาธารณะและอยู่ในอำนาจของสภา ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการมีความสำคัญต่อการแสดง บทบาทหน้าที่ของรัฐสภาอย่างมาก ประกอบด้วยการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะและนำข้อมูล สภาพปัญหาความต้องการของประชาชนเข้าสู่การพิจารณาของสภา การกลั่นกรองข้อมูล การค้นหาข้อเท็จจริง

* ถาวร ลินุตพงษ์, “การดำเนินการของคณะกรรมการธิการในระบอบประชาธิปไตย,” หลักรัฐธรรมนูญเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๖ วิทยาลัยศาสตร์รัฐธรรมนูญ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, น. ๙ - ๑๓, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๗, https://www.constitutionalcourt.or.th/occ_web/ewt_dl_link.php?nid=10436

ความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกรัฐสภาในการทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายและอื่น ๆ ตลอดจนการเจรจาต่อรอง ประนีประนอม และผสมผสานความคิดเห็นที่หลากหลายและแตกต่างกัน

ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการมีความสำคัญต่อการแสดงบทบาทหน้าที่ของสภาในต่างประเทศ โดยได้รับการพิจารณาว่าคณะกรรมาธิการเป็นสถาบันที่กระทำกิจกรรมด้านนิติบัญญัติ แต่บทบาทของคณะกรรมาธิการจะมีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของประเทศนั้น ๆ ซึ่งจากความสำคัญและประโยชน์ในการแสดงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมาธิการทำให้มีการเรียกคณะกรรมาธิการว่าสภาเล็ก เพราะทำหน้าที่เกือบทั้งหมดของสภา

ประเภทของคณะกรรมาธิการ

๑) คณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา (Standing Committee) คือ กรรมาธิการที่สภาเลือกและตั้งจากบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภาเท่านั้นประกอบเป็นคณะกรรมาธิการและตั้งไว้เป็นการถาวรตลอดอายุของสภา โดยมีจำนวนและคณะตามความจำเป็นในกิจการของสภาและเป็นไปตามข้อบังคับการประชุมของสภาที่จะกำหนดจำนวนกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการและจำนวนคณะของคณะกรรมาธิการ

๒) คณะกรรมาธิการวิสามัญ (Ad-hoc Committee) คือ กรรมาธิการที่สภาเลือกและตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกแห่งสภานั้น มีจำนวนตามที่ที่ประชุมสภากำหนดประกอบเป็นคณะกรรมาธิการ สภาจะตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นในกรณีที่สภาพิจารณาเห็นว่าเรื่องที่สภาได้พิจารณาอยู่นั้น ควรจะได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีความรู้และผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะหรือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ปฏิบัติหน้าที่เสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญก็จะสิ้นสภาพไป จำนวนกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการวิสามัญจะไม่มีกำหนดไว้แน่นอนเหมือนกับคณะกรรมาธิการสามัญ และจะตั้งขึ้นเมื่อใดขึ้นอยู่กับมติของสภาที่จะพิจารณา

๓) คณะกรรมาธิการร่วมกัน คือ กรรมาธิการที่สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาปัญหาาร่วมกัน อันประกอบด้วยบุคคลที่เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยมีจำนวนเท่ากันตามที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนด เพื่อทำหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติม แต่สภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติม และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วจะต้องเสนอรายงานและร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้วต่อสภาทั้งสอง

๔) คณะกรรมาธิการเต็มสภา คือ คณะกรรมาธิการที่ประกอบด้วยสมาชิกทุกคนในที่ประชุมสภาเป็นกรรมาธิการ โดยประธานของที่ประชุมสภาทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมาธิการ คณะกรรมาธิการเต็มสภาจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยรับหลักการในการพิจารณาวาระที่ ๑ แล้ว แต่เนื่องจากมีความจำเป็นรีบด่วนเพื่อประโยชน์ของประเทศ หรือร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ไม่มีความสลับซับซ้อน โดยคณะรัฐมนตรีร้องขอหรือเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่า ๒๐ คน สภาอาจมีมติให้พิจารณาโดยคณะกรรมาธิการเต็มสภาได้ โดยให้สมาชิกทุกคนในที่ประชุม

ประกอบเป็นคณะกรรมการพิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ในระหว่างการประชุมเพื่อหาหรือในรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นไม่ถือว่าเป็นการประชุมสภา แต่ให้นับว่าเป็นการประชุมพิจารณาในวาระที่ ๒ ชั้นกรรมาธิการ และการพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรารวมกันไป เมื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ เรียบร้อยแล้วจะเป็นการพิจารณาวาระที่ ๓ โดยที่ประชุมก็จะเปลี่ยนเป็นการประชุมสภาเช่นเดิม

๕) คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภา คือ คณะกรรมาธิการที่เกิดขึ้นจากการแต่งตั้งของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ซึ่งแตกต่างจากคณะกรรมการร่วมกัน ดังได้กล่าวมาก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการร่วมกันของรัฐสภามีหน้าที่พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภามอบหมายตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๕๖ เช่น การตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือการพิจารณาข้อบังคับการประชุมรัฐสภา หรือการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ การแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ

คณะกรรมการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา ๑๓๗ เพื่อกระทำการพิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

เมื่อพิจารณาโดยเปรียบเทียบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๘๙ วรรคหนึ่ง และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ วรรคหนึ่ง ต่างก็ใช้ถ้อยคำว่า “... พิจารณาขอสอบสวน ...” แต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ วรรคหนึ่ง ใช้คำว่า “การขอเท็จจริง” เพราะมาตรา ๑๒๙ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติไว้ในหมวด ๗ รัฐสภา ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง อันเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของรัฐสภาในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติที่มีได้เป็นไปเพื่อจะนำตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษดังเช่นที่ปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นการใช้อำนาจกึ่งตุลาการของพนักงานสอบสวน ดังนั้น การใช้ถ้อยคำว่า “การขอเท็จจริง” จึงเป็นการบัญญัติให้เกิดความเฉพาเจาะจงเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในฐานะเป็นหน่วยหนึ่งของรัฐสภา เพื่อนำไปสู่การทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริงในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

อนึ่ง เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรตามรัฐธรรมนูญจะเห็นว่า องค์กรต่าง ๆ มีการใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกันไปเพื่อให้บรรลุถึงกรอบหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการของหน่วยงานนั้น ๆ

อาทิ การกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง “มีอำนาจสืบสวนหรือไต่สวนได้ตามความจำเป็นหรือที่เห็นสมควร” การกำหนดให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจ “แสวงหาข้อเท็จจริง .. เพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงาน” การกำหนดให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจ “ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหา” “ไต่สวนและวินิจฉัย” และการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจในการ “ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริง”

ดังนั้น “การสอบหาข้อเท็จจริง” ตามความในมาตรา ๑๒๙ วรรคหนึ่ง จึงเป็นกระบวนการดำเนินงานตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้อำนาจแก่คณะกรรมการในลักษณะเกี่ยวกับการค้นหา การรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อนำไปสู่การทราบถึงเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริงในเรื่องที่พิจารณา อันเป็นการดำเนินการในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ที่มีอำนาจหน้าที่หลักในการตรากฎหมายและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการสอบหาข้อเท็จจริงเรื่องใดของคณะกรรมการจะต้องเป็นไปด้วยความรอบคอบ ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ ในส่วนของพยานหลักฐานเมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ เห็นว่า มีลักษณะเป็นการสอบหาข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ ข้อมูลและหลักฐานที่เพียงพอต่อการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีการรายงานต่อสภา และการเสนอแนะไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป แต่ไม่ได้มุ่งถึงการที่สภาจะมีอำนาจไปดำเนินคดีเพื่อลงโทษบุคคลหนึ่งบุคคลใดในทางกฎหมายโดยตรง

นอกจากนี้ ตามความในมาตรา ๑๒๙ วรรคสอง ที่บัญญัติถึงหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษา ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ใน “หน้าที่และอำนาจของสภา” โดยบทบาทหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีข้อจำกัดอยู่เพียงเฉพาะหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติที่มีหน้าที่และอำนาจหลักในการตรากฎหมายและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยกรณีการกำกับการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปในลักษณะของการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ฝ่ายบริหารจะบริหารราชการแผ่นดินได้ก็ต่อเมื่อมีบทบัญญัติของกฎหมายให้สามารถดำเนินการได้ตามหลักนิติรัฐ โดยถือเอากฎหมายดังกล่าวเป็นกลไกในการบริหารราชการแผ่นดิน

ส่วนกรณีการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินจะเป็นไปในลักษณะของการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร โดยในทางปฏิบัติ ฝ่ายบริหารจะบริหารราชการแผ่นดินได้ก็ต่อเมื่อมีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจไว้ อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการเห็นว่ามีข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเป็นกรณีที่ยังไม่มีกฎหมายใช้บังคับหรือมีบทบัญญัติเพื่อให้อำนาจดำเนินการได้ แต่การพิจารณาในเรื่องนั้นจะมีผลสำคัญ โดยเฉพาะการที่จะทำให้มีการเสนอกฎหมายที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร คณะกรรมการก็สามารถพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่และอำนาจในด้านการกำกับการบริหารราชการแผ่นดิน

ทั้งนี้ การดำเนินการของคณะกรรมการตามข้อเท็จจริงดังกล่าว หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นเรื่องระหว่างเอกชนกับเอกชน แต่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารที่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ อันเป็นเรื่องสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ ซึ่งจะส่งผลอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมของคนส่วนใหญ่ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของกลุ่มใดหรือคนใดโดยเฉพาะ

หรือเล็งเห็นได้ว่าจะส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก อาทิ การแก้ไขกฎหมายหรือการนำเสนอ เพื่อให้มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ที่ฝ่ายบริหารจะต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป คณะกรรมการในฐานะ ฝ่ายนิติบัญญัติก็มีอำนาจพิจารณาเรื่องดังกล่าวได้

ข้อสังเกตเกี่ยวกับสภาพปัญหาในทางปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นเมื่อร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย*

เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง ร่างกฎหมายว่าด้วยอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา อ.พ. ๑๒/๒๕๖๗ สมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ที่จัดทำโดยสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีการบรรจุรายละเอียดของร่างกฎหมายสองฉบับที่เข้าสู่การพิจารณาและเห็นชอบในวาระที่ ๑ ของสภาผู้แทนราษฎร กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ นั้น ล้วนแล้วแต่มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งให้เกิดกลไกบังคับทางกฎหมายให้แก่อำนาจเรียกของคณะกรรมการการขึ้นมามีอีกครั้ง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา ซึ่งกลไกทางกฎหมายที่ใช้บังคับกับอำนาจเรียกของคณะกรรมการการที่กฎหมายทั้งสองฉบับเลือกใช้ ล้วนแล้วแต่มีให้มีโอกาสที่จะมีการส่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญให้วินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญอีกครั้ง ตามแนวคำวินิจฉัยที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยไว้ในคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ กล่าวคือ ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับหลีกเลี่ยงการกำหนดโทษทางอาญา (Penal Penalty) เพื่อใช้กับบุคคลที่ฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการการ แต่กำหนดให้บุคคลต้องรับผลร้ายจากโทษทางวินัย (Disciplinary Penalty) แทน โดยกำหนดบทลงโทษทางวินัยกับบุคคลที่ฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของรัฐสภาแบ่งออกเป็นสองกรณี ได้แก่ กรณีแรก หากเป็นกรณีเจ้าหน้าที่รัฐฝ่าฝืนอำนาจเรียกจะถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ในขณะที่กรณีที่สอง หากเป็นรัฐมนตรีที่ฝ่าฝืนอำนาจเรียกจะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม

สำหรับในการวิเคราะห์ทางกฎหมายแล้ว แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับจะได้กำหนดกลไกการบังคับตามอำนาจเรียกของคณะกรรมการการรัฐสภาในทำนองเดียวกัน แต่ต้องกล่าวว่ากลไกการบังคับตามร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ มีความเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพกว่าร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ ด้วยเหตุผลสองประการ กล่าวคือ

ประการแรก ร่างกฎหมายดังกล่าวมีการกำหนดกระบวนการบังคับให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยราชการกับเจ้าหน้าที่รัฐอย่างเป็นรูปธรรมในทำนองเดียวกันกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๕

* ศุภณัฐ บุญสด, “บทวิเคราะห์ร่างกฎหมายว่าด้วยอำนาจเรียกของคณะกรรมการการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....,” สำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา สถาบันพระปกเกล้า, น. ๑๒ - ๑๕, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗, <https://www.kpi.ac.th/knowledge/research/data/1446?fbclid=IwAR2CGmxw>

โดยกำหนดแยกกระบวนการบังคับออกเป็นสองกรณีเช่นกัน ได้แก่ กรณีแรก หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการมาธิการ ให้ประธานคณะกรรมการมาธิการส่งรายงานการกระทำผิดวินัยไปให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวดำเนินการทางวินัยต่อไป พร้อมกับกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือผู้บังคับบัญชาต้องรายงานผลการลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่รัฐดังกล่าวให้ประธานคณะกรรมการทราบ ส่วนกรณีที่สอง หากเป็นกรณีรัฐมนตรีฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการมาธิการ ให้ประธานคณะกรรมการมาธิการส่งรายงานการกระทำผิดดังกล่าวไปให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรมต่อไป

ประการที่สอง ร่างกฎหมายดังกล่าวมีการคงโทษทางอาญาด้วยการจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาทเอาไว้ใช้กับการกระทำความผิดที่มีลักษณะอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการเอาไว้ในลักษณะกลไกบังคับสุดท้ายที่จะใช้ดำเนินคดีกับบุคคลที่ทำให้กลไกการบังคับที่ปรากฏในประการแรกไม่มีประสิทธิภาพและลดทอนอำนาจเรียกของคณะกรรมการลง

แต่อย่างไรก็ตาม กลไกการบังคับของอำนาจเรียกของคณะกรรมการที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ก็ยังคงปรากฏข้ออ้างสังเกตที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้กลไกการบังคับของอำนาจเรียกของคณะกรรมการไม่มีประสิทธิภาพในทางความเป็นจริงเมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ กล่าวคือ ร่างกฎหมายกำหนดเพียงแต่ให้การฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการเป็นความผิดทางวินัยหรือฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมเท่านั้น โดยมีได้มีการกำหนดฐานความผิดวินัยจากการฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการเอาไว้ให้ชัดเจนว่าเป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรงหรือความผิดทางวินัยร้ายแรง รวมถึงฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมไม่ร้ายแรงหรือฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมร้ายแรงเอาไว้ให้ชัดเจน โดยสภาพการณ์เช่นนี้ได้ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เช่นเดียวกัน ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้จะมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพของกลไกบังคับตามอำนาจเรียกต่อกรณีเจ้าหน้าที่รัฐในทางความเป็นจริงอย่างมาก เนื่องจากฐานความผิดทางวินัยราชการจะผูกโยงโดยตรงกับการกำหนดบทลงโทษทางวินัยราชการ ทั้ง ๕ สถาน ที่มีความรุนแรงน้อยไปมากแตกต่างกันไป ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออกจากราชการ และไล่ออกจากราชการ สำหรับข้าราชการประเภทอื่นนอกจากข้าราชการพลเรือนอย่างข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร และข้าราชการกรมราชทัณฑ์ อาจจะมีบทลงโทษที่เพิ่มเติมแตกต่างออกไปบ้าง แต่โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างฐานความผิดและบทลงโทษทางวินัยราชการไม่แตกต่างกัน โดยเมื่อร่างกฎหมายมิได้กำหนดฐานความผิดเอาไว้ จึงส่งผลให้ทางกฎหมายแล้วอำนาจดุลพินิจในการพิจารณาฐานความผิดทางวินัยและการกำหนดบทลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่รัฐที่ฝ่าฝืนอำนาจเรียกของคณะกรรมการ จึงเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานรัฐที่สังกัดฝ่ายบริหารซึ่งกำลังถูกฝ่ายนิติบัญญัติอย่างรัฐสภาตรวจสอบอยู่ สภาพการณ์ทางกฎหมายเช่นนี้จึงเอื้อให้ฝ่ายบริหารสามารถปกป้องคุ้มครองเจ้าหน้าที่รัฐภายใต้สังกัดของตน และป้องกันมิให้การดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินถูกตรวจสอบจากรัฐสภาไปได้พร้อมกัน ด้วยวิธีการปฏิบัติงานในทางความเป็นจริง

อย่างการที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของเจ้าหน้าที่รัฐออกคำสั่งไม่เป็นลายลักษณ์อักษรไม่ให้เจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ โดยให้อ้างเหตุผลที่มีความน่าเชื่อถือในทางกฎหมาย อย่างเอกสารดังกล่าวไม่อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานหรือเป็นความลับทางราชการ และเมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับการกระทำผิดทางวินัยจากประธานคณะกรรมการแล้ว ก็ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่รัฐ ในลักษณะวินิจฉัยว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง และกำหนดบทลงโทษทางวินัย ราชการที่รุนแรงน้อยที่สุดเสมออย่างการภาคทัณฑ์ โดยการกระทำเช่นนี้ก็สามารถอาศัยช่องว่างทางกฎหมาย ที่ปรากฏในร่างกฎหมายทั้งสองฉบับ เช่นนี้นอกจากจะดำเนินการหลีกเลี่ยงการให้ถ้อยคำ ส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นกับคณะกรรมการของรัฐสภาได้แล้ว ในขณะเดียวกันก็สามารถ หลีกเลี่ยงความรับผิดชอบทางอาญาจากฐานความผิดขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามมาตรา ๑๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... ที่เสนอโดย นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะ ที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ไปพร้อมกันได้ด้วย

กฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการในต่างประเทศ*

กฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการในประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษมีกฎหมายว่าด้วยการออกคำสั่งของรัฐสภาอังกฤษที่เป็นลายลักษณ์อักษร กล่าวคือ จากการที่ระบบกลไกคณะกรรมการวิสามัญของรัฐสภา มีความบกพร่อง ไม่ว่าจะป็นกรณีของการไร้ซึ่งอำนาจในการเรียกให้บุคคลใด ๆ มาให้ข้อมูลหรือนำส่งพยานหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ อย่างแท้จริง อีกทั้งการไม่สามารถที่จะปฏิบัติภารกิจได้โดยอิสระและเป็นกลางไร้ซึ่งการควบคุมหรือแทรกแซงโดยพรรคการเมืองเสียงข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีที่เป็นที่สนใจของสาธารณชน และสำคัญ ท้ายที่สุดจึงนำไปสู่การเสนอให้มีการปฏิรูประบบคณะกรรมการวิสามัญที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร และได้มีการให้ความเห็น พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ โดยคณะกรรมการว่าด้วยการบริหารรัฐกิจว่า “เราพึงมีคณะบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสืบสวน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการทำงานของคณะบุคคลดังกล่าวพึงต้องมีความเป็นกลาง ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใดทั้งสิ้น...”

หลังจากนั้นเป็นต้นมา จึงได้เริ่มมีการถกเถียงและพูดคุยเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้ในข้างต้นว่า ถึงเวลาแล้วหรือไม่ อย่างไร ที่พึงต้องมีกฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรว่าด้วยการไต่สวนเป็นการเฉพาะเจาะจง ในปี ค.ศ. ๑๙๒๑ รัฐสภาจึงได้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะไต่สวน (The Tribunal of Inquiry Act of 1921) เพื่อสถาปนาคณะบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามาทำหน้าที่ในการสืบสวนเรื่องใด ๆ ที่เป็นที่สนใจ และสำคัญต่อประเทศชาติและสาธารณชน พร้อมทั้งให้อำนาจอย่างเบ็ดเสร็จที่จะเรียกและดำเนินการพิจารณารับฟังพยานหลักฐานจากบุคคลใด ๆ เสมือนหนึ่งเป็นศาล หากผู้ใดปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามคำสั่งข้างต้นของคณะไต่สวน พระราชบัญญัติได้มีการบัญญัติไว้อย่างชัดเจน โดยให้ถือว่าเป็นความผิดที่มีโทษทางอาญาฐานละเมิดอำนาจศาล และมีการกำหนดกลไกในการส่งเรื่องต่อไปยังศาล เพื่อดำเนินการพิจารณาพิพากษาเพื่อลงโทษต่อไป ภายหลังจากที่คณะไต่สวนได้ดำเนินการไต่สวนและได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ แล้ว จะต้องนำความดังกล่าวมาเขียนเป็นรายงาน พร้อมทั้งทำข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปัญหา ซึ่งความเห็นของคณะไต่สวนนั้นหาได้ผูกพันใด ๆ ต่อรัฐสภาไม่ อนึ่ง การจัดตั้งคณะไต่สวนดังกล่าว จะจัดตั้งขึ้นได้เมื่อมีการลงมติจากรัฐสภาให้จัดตั้งเสียก่อน ภายหลังจากที่ได้มีการตราด้วยบทกฎหมายว่าด้วยคณะไต่สวน ค.ศ. ๑๙๒๑ และบังคับใช้กระบวนการไต่สวนมาในระยะเวลาหนึ่ง ถือได้ว่าค่อนข้าง ได้รับความสำเร็จในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะมีการไต่สวนคดีต่าง ๆ ที่ได้รับความสนใจจากสาธารณชนอยู่พอสมควร อย่างไรก็ตาม กฎหมายดังกล่าวก็ยังถูกวิพากษ์วิจารณ์ถึงจุดบกพร่อง ซึ่งรวมถึงกระบวนการ ในการไต่สวนของคณะไต่สวนที่ยังไม่มีความชัดเจน หากแต่ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของคณะไต่สวน ในแต่ละคณะและแต่ละเรื่องเอง ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๕ รัฐสภาได้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการไต่สวน ค.ศ. ๒๐๐๕ ขึ้น โดยได้มีการลงพระปรมาภิไธยในเดือนเมษายนและบังคับใช้อย่างเป็นทางการในเดือน

* อนุสรณ์ เกื้ออำ, “ปัญหาความรับผิดชอบทางอาญาและกระบวนการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔”, (วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต, สาขากฎหมายอาญา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), น. ๘๖ - ๘๘.

มิถุนายนปีเดียวกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะไต่สวนฉบับเดิมไป โดยพระราชบัญญัติว่าด้วยการไต่สวนฉบับใหม่นี้ถูกตราขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการสถาปนากระบวนการพิจารณาไต่สวนที่มีความชัดเจนแน่นอนมากขึ้น ไม่ใช่ให้แตกต่างไปตามแต่ละคดีหรือแต่ละคณะไต่สวนเหมือนที่เคยเป็นมา นอกจากนี้ ยังบัญญัติขอบเขตของการไต่สวนตามกฎหมายฉบับนี้ รวมถึงการแต่งตั้งสมาชิกของคณะไต่สวนด้วย อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์หนึ่งที่กฎหมายฉบับใหม่นี้ได้กำหนดขึ้นใหม่ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงจากกฎหมายฉบับเดิมในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ คือ กำหนดให้การริเริ่มดำเนินการไต่สวนและตั้งคณะไต่สวนเป็นของฝ่ายบริหาร อันได้แก่รัฐมนตรีแต่ละคน ในขณะที่กฎหมายเดิมนั้นเป็นอำนาจของรัฐสภาผ่านการลงมติ ประเด็นดังกล่าวนี้เองจึงนำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางของบุคคลต่าง ๆ ว่า กฎหมายว่าด้วยการไต่สวนฉบับใหม่นี้มอบอำนาจให้แก่ฝ่ายบริหารมากกว่าฝ่ายนิติบัญญัตินั่นเอง

ในกระบวนการออกคำสั่งเรียกและการสืบสวนสอบสวนนั้น อำนาจในการเรียกบุคคลหรือพยานหลักฐานใด ๆ นั้นเป็นของประธานคณะไต่สวน โดยก่อนที่จะมีการเรียกบุคคลมาตอบการไต่สวนของคณะไต่สวน ประธานคณะไต่สวนจำเป็นต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่าบุคคลนั้นเกี่ยวข้องและจำเป็นกับกรณีที่จะดำเนินการไต่สวนหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งพิจารณาว่ามีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องแต่งตั้งตัวแทนหรือที่ปรึกษาทางด้านกฎหมายให้แก่บุคคลดังกล่าว เมื่อพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วจะดำเนินการส่งคำร้องขอไปยังบุคคลมาให้คำตอบในการไต่สวนหรือมอบพยานหลักฐานแก่คณะไต่สวน หากจะพิจารณาตามหลักการแล้วกฎหมายมอบอำนาจในเชิงบังคับให้แก่คณะไต่สวนผ่านประธานคณะไต่สวนในการเรียกบุคคลมาหรือส่งมอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แต่ในทางปฏิบัติเบื้องต้นคณะไต่สวนใช้ระบบของการร้องขออย่างไม่เป็นทางการก่อน อย่างไรก็ตาม อาจมีบางกรณีที่คณะไต่สวนมักจะใช้อำนาจเชิงบังคับ เช่น บุคคลนั้นต้องการให้ความร่วมมือกับคณะไต่สวนเมื่อได้รับการร้องขออย่างไม่เป็นทางการในเบื้องต้น หากแต่ยังคงมีความกังวลต่อการเปิดเผยข้อมูล จึงมีการร้องขอให้ประธานคณะไต่สวนออกหนังสือแจ้งเตือนอย่างเป็นทางการมายังตนเองอีกครั้งเสียก่อน หรือในขณะที่บุคคลนั้นยังมิได้รับหนังสือแจ้งเตือนอย่างเป็นทางการจากคณะไต่สวน บุคคลดังกล่าวไม่สามารถที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ ทั้งนี้ เพราะมีกฎหมายห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลไว้ ส่วนกรณีที่มีการปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือกับคณะไต่สวน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการไม่ส่งมอบเอกสารพยานหลักฐานแก่คณะไต่สวน การดำเนินคดีจะเริ่มต้นหรือโดยความยินยอมของอัยการสูงสุด ซึ่งในกรณีของอัคราโทซสำหรับการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติว่าด้วยการไต่สวนปี ค.ศ. ๒๐๐๕ มีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕ โดยชัดเจนเกี่ยวกับบทลงโทษกรณี que บุคคลเจตนาที่จะปฏิเสธการปฏิบัติตามคำสั่งของคณะไต่สวนหรือมีพฤติกรรมที่จะขัดขวางการทำงานของคณะไต่สวน กล่าวคือ กฎหมายได้มีการจำแนกแยกแยะการกระทำผิดเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) กรณีบุคคลใด ๆ มีความผิดเนื่องจากปฏิเสธคำสั่งของคณะไต่สวนที่จะส่งมอบหลักฐานต่าง ๆ หรือปฏิเสธที่จะส่งมอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการไต่สวน หรือปฏิเสธที่จะส่งมอบสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่ความครอบครองของตนเองโดยไร้ซึ่งเหตุอันควร

๒) กรณีบุคคลใด ๆ มีความผิดเนื่องจากเจตนาที่จะกระทำการบิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงปกป้อง รวมถึงตลอดถึงกระทำการอย่างอื่นซึ่งเชื่อได้ว่าส่งผลต่อหลักฐาน เอกสาร หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งจักต้องนำส่งต่อคณะไต่สวน หรือกรณีบุคคลใด ๆ มีความผิดเนื่องจากเจตนาที่จะปกปิด เปลี่ยนแปลง หรือทำลายเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการไต่สวนของคณะไต่สวน

กระบวนการดำเนินคดีในความผิดประเภทที่ ๑ ข้างต้น กฎหมายกำหนดให้ริเริ่มโดยประธานคณะไต่สวนเท่านั้น ในขณะที่กระบวนการดำเนินคดีในความผิดประเภทที่ ๒ กฎหมายกำหนดให้ริเริ่มโดยหรือพร้อมการยินยอมจากอัยการสูงสุดเท่านั้น

อนึ่ง อัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดตามตัวบทกฎหมายดังกล่าวนี้ มีการกำหนดว่าให้บุคคลที่ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดนั้น อาจจำต้องได้รับโทษปรับไม่เกินระดับ ๓ ของมาตรฐานการรับโทษ คือ ๑,๐๐๐ ปอนด์ หรือจำต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน ๕๑ สัปดาห์ หรือทั้งจำทั้งปรับ

โดยเจตนารมณ์ในการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น เพื่อเป็นการป้องกันกระบวนการทำงานของรัฐสภาและคณะกรรมการให้ปลอดภัยจากการถูกรบกวนทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็อำนาจจากฝ่ายบริหารหรือสาธารณชนโดยทั่วไป และเพื่อเป็นการบังคับค่าเบี่ยงเบนในกรณีที่มีการขัดขืนต่อคำสั่งรัฐสภาหรือคณะกรรมการ จึงทำให้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภาไว้ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑) อำนาจลงโทษโดยรัฐสภา (Power of House to Punish Offenders) เป็นรูปแบบของกระบวนการรัฐสภาแบบอังกฤษ กล่าวคือ แต่ละสภาจะมีอำนาจลงโทษความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภาในฐานะเป็นผู้สืบทอดอำนาจของศาลสูงของรัฐสภา (High Court of Parliament) โดยอำนาจของกฎหมายและจารีตประเพณีของรัฐสภา อำนาจดังกล่าวเป็นหลักสำคัญของเอกสิทธิ์ของรัฐสภาและเทียบได้กับอำนาจเด็ดขาดของศาลในการลงโทษผู้ละเมิดอำนาจศาล

๒) อำนาจลงโทษโดยศาล (Punishments of Offenders by Courts) เป็นกรณีที่มีการกระทำอันเป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภาและในขณะเดียวกันก็เป็นการละเมิดกฎหมาย ซึ่งศาลจะมีอำนาจลงโทษผู้กระทำความผิดด้วยเช่นกัน รัฐสภามีอภิสิทธิ์ที่จะตัดสินใจว่าจะใช้อำนาจของตนเองหรือส่งผู้กระทำความผิดนั้นไปให้ศาลเป็นผู้พิจารณา ซึ่งโดยปกติแล้วกรณีเช่นนี้รัฐสภามักจะส่งตัวผู้กระทำความผิดนั้นไปให้ศาลพิจารณาลงโทษ แต่ในการตัดสินใจ รัฐสภาจะยึดเอาลักษณะของความผิดและอำนาจลงโทษที่รัฐสภามีอยู่เป็นหลัก และเมื่อรัฐสภาตัดสินใจส่งเรื่องให้ศาลวินิจฉัย รัฐสภาจะไม่มีอำนาจพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยหรือแก้ไขโทษที่ศาลลงแก่ผู้กระทำผิดได้

กฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการในสหรัฐอเมริกา

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการในรัฐสภาประเทศต่าง ๆ คณะกรรมการจำต้องมีมาตรการเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลสมกับที่เป็นเครื่องมือหรือปัจจัยที่สำคัญในการช่วยแบ่งเบาภารกิจของรัฐสภา ในฐานะเป็นองค์กรที่มีหน้าที่แสวงหาข้อมูลเพื่อการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ มาตรการที่ว่ามีได้แก่อำนาจในการเรียกบุคคล เอกสาร และบันทึกต่าง ๆ จากบุคคลภายนอก โดยการกระทำที่เป็นความผิดต่อรัฐสภาในสหรัฐอเมริกานั้น อำนาจที่จะลงโทษในความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภานั้นมีรากฐานมาจากกระบวนการรัฐสภาแบบของประเทศอังกฤษ โดยในปี ค.ศ. ๑๘๕๗ สภาองเกรสได้ออกพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษสำหรับการกระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภา เฉพาะกรณีอำนาจในการเรียกบุคคล เอกสาร และบันทึกต่าง ๆ จากบุคคลภายนอก จากบทบัญญัติของกฎหมายนี้เองจึงทำให้อำนาจในการลงโทษผู้ที่ได้กระทำความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภา เฉพาะกรณีอำนาจในการเรียกบุคคล เอกสาร และบันทึกต่าง ๆ จากบุคคลภายนอก เปลี่ยนแปลงไปจากอำนาจลงโทษบุคคลโดยรัฐสภาไปสู่อำนาจลงโทษโดยศาลยุติธรรม อันเป็นข้อแตกต่าง

ไปจากกระบวนการรัฐสภาแบบประเทศอังกฤษที่เป็นต้นกำเนิด ซึ่งองค์ประกอบของความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภา ได้แก่ การกระทำความผิดและเจตนา

โดยการกระทำความผิด หมายถึง การที่บุคคลใด ๆ ถูกเรียกตัวให้มาปรากฏตัวในฐานะพยาน เพื่อให้การหรือเพื่อนำเสนอเอกสารและบันทึกต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องใด ๆ ที่คณะกรรมการธิการของรัฐสภา กำลังสอบสวนอยู่ แต่เพิกเฉยหรือปฏิเสธไม่นำเสนอเอกสารและบันทึกต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการธิการของรัฐสภา และจากการที่อำนาจลงโทษผู้ที่กระทำความผิดเป็นการพิจารณาตัดสินโดยรัฐสภาเอง จึงไม่มีการบัญญัติถึงการกระทำทุกประการที่เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจรัฐสภาไว้เป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตาม หลักการที่แน่ชัดได้มีการรวบรวมไว้ในรายงานการประชุมของรัฐสภา อันอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การกระทำหรือการละเว้นการกระทำอันเป็นการขัดขวางต่อการดำเนินงานของรัฐสภาหรือขัดขวางต่อการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นไปในทางตรงหรือทางอ้อม การไม่เชื่อฟังคำสั่งที่อยู่ภายในขอบเขตของคณะกรรมการธิการซึ่งรัฐสภาเป็นผู้ตั้งขึ้น ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่เรียกให้มาปรากฏตัว ไม่แสดงหนังสือหรือเอกสารใด ๆ ต่อคณะกรรมการธิการ หรือหลบหน้าไม่ยอมรับหมายเรียกให้ไปแสดงตัวต่อรัฐสภาหรือต่อคณะกรรมการธิการโดยเจตนาที่จะหลอกลวงรัฐสภาหรือคณะกรรมการธิการ

ส่วนเจตนา หมายถึง ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดด้วยความรู้สึกหรือจิตใจที่จะปฏิเสธต่อคำสั่งของคณะกรรมการธิการ การกระทำความผิดฐานนี้ไม่ประสงค์มูลเหตุจูงใจพิเศษ นอกจากนั้นแล้วการกระทำที่เป็นการขัดขืนหรือเพิกเฉยต่อคำสั่งของคณะกรรมการธิการที่เป็นการกระทำไปโดยพลั้งเผลอหรือเป็นอุบัติเหตุก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นการกระทำโดยเจตนา ทั้งนี้ ในการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการธิการนั้น คณะกรรมการธิการจะออกหมายเรียกบุคคลที่คณะกรรมการธิการต้องการให้มาให้ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ ที่คณะกรรมการธิการต้องการทราบ ซึ่งคณะกรรมการธิการจะเรียกบุคคลใดมาให้การก็ได้ตั้งแต่รัฐมนตรีจนถึงประชาชนธรรมดา เว้นแต่ประธานาธิบดีและผู้พิพากษาศาลสูงเท่านั้น ที่คณะกรรมการธิการไม่มีอำนาจเรียกมาให้ข้อเท็จจริง เพราะฉะนั้นผู้ที่มาให้ข้อเท็จจริงจึงมีทั้งรัฐมนตรี ข้าราชการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ผู้แทนองค์กรต่าง ๆ ศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย ซึ่งการให้ข้อเท็จจริงของบุคคลที่คณะกรรมการธิการเรียกมาอาจกระทำโดยให้ปากคำและตอบข้อซักถามของคณะกรรมการธิการหรือเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร แล้วคณะกรรมการธิการจะซักถามภายหลังก็ได้ การให้ปากคำนี้ถ้าปรากฏว่าเป็นการให้การเท็จไม่ตรงกับข้อเท็จจริงจะมีความผิดเช่นเดียวกันกับการขัดขืนหมายเรียก การดำเนินการสอบสวนโดยปกติจะทำอย่างเปิดเผย เว้นแต่การสอบสวนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ การป้องกันประเทศ การต่างประเทศ และกรรมการธิการเสียงข้างมากอาจร้องขอให้มีการสอบสวนเป็นการลับ เมื่อเห็นว่าถ้าดำเนินการสอบสวนอย่างเปิดเผยแล้วอาจจะกระทบกระเทือนต่อผลประโยชน์ของสาธารณชน เมื่อคณะกรรมการธิการได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จเรียบร้อยแล้วจะเสนอรายงานต่อรัฐสภาตามมติของคณะกรรมการธิการเสียงข้างมาก แต่อย่างไรก็ตาม จะมีรายงานของคณะกรรมการธิการเสียงข้างน้อยที่ไม่เห็นด้วยเสนอประกอบไปพร้อมกัน

เมื่อพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการนั้น โดยพิจารณาจาก มาตรา ๑๙๒ ประมวลกฎหมายแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนดให้บุคคลใดซึ่งถูกเรียกตัวให้มาเป็นพยาน โดยสภาใดสภาหนึ่งหรือคณะกรรมการธิการใด ๆ เพื่อให้เข้าชี้แจงหรือส่งมอบเอกสาร แต่บุคคลนั้นไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่มาตามที่คณะกรรมการธิการออกหมายเรียกหรือมาแต่กลับปฏิเสธที่จะตอบคำถามใด ๆ ถือว่ากระทำความผิดในทางอาญา โดยจะต้องถูกลงโทษปรับถึง

๑,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ และถูกจำคุกถึง ๑ ปี โดยในมาตรา ๑๙๔ ประมวลกฎหมายแห่งสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดกระบวนการในการให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภากำหนดข้อบังคับแก่พยานในกรณีที่ยานไม่เชื่อฟัง ซึ่งจะต้องถูกลงโทษทางอาญา โดยในมาตรา ๑๙๔ กล่าวถึงกระบวนการก่อนที่จะดำเนินคดีในศาล กฎหมายกำหนดไว้ว่าหากพยานปฏิเสธที่จะดำเนินการตามที่คณะกรรมการให้ดำเนินการ ในขั้นตอนแรกคือเมื่อมีมติจากคณะกรรมการแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็ให้เรียกตัวพยานมาแล้วอ่านรายงานของคณะกรรมการ จากนั้นหากสภาอยู่ในช่วงที่มีการประชุมให้ประธานสภารับรองและรายงานต่อสำนักงานอัยการสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาเพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่หากไม่ได้อยู่ในช่วงการประชุมสภาให้เป็นอิสระของประธานสภาในการกำหนดรับรองรายงานดังกล่าว และขั้นตอนสุดท้ายเป็นการพิสูจน์รายงานและการตรวจรับรองให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาดำเนินการตามความเหมาะสม และส่งให้สำนักงานอัยการสูงสุดแห่งสหรัฐอเมริกาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ กฎหมายอาญาเรื่องการดูหมิ่นขัดคำสั่งของคณะกรรมการ และกระบวนการสมยอมกัน เป็นการลงโทษทั่วไปที่จะใช้เมื่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาต้องการลงโทษพยานที่ไม่เชื่อฟังและเพื่อยับยั้งการกระทำที่ต่อแย้ง ทั้งนี้ การดำเนินการทางกฎหมายนี้ไม่ใช้การข่มขู่บีบบังคับ เพราะพยานโดยทั่วไปจะไม่สามารถขจัดตัวเองไม่ให้พยานได้หากมีหมายศาลสั่งให้เป็นพยาน ทั้งนี้ หลังจากที่มีการลงมติของคณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาว่าพยานดูหมิ่นขัดคำสั่ง ผลที่ตามมาคือพยานถูกลงมติว่ากระทำความผิดในการไม่ให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าศาลจะปฏิเสธข้อโต้แย้งซึ่งจำเลยได้นำมาแก้ต่างด้วยตนเอง สภาครองเกรสยังสามรถรับรองให้สำนักงานอัยการสหรัฐอเมริกาดำเนินการเพิ่มเติมได้

กฎหมายคำสั่งเรียกของคณะกรรมการในประเทศฝรั่งเศส

อำนาจในการออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของประเทศฝรั่งเศสนั้น จะกล่าวถึงเฉพาะคณะกรรมการสอบสวนของสภา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเปรียบเทียบการใช้อำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารหรือบุคคลเท่านั้น สภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาอาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือการจัดการบริการสาธารณะหรือรัฐวิสาหกิจ เพื่อจัดทำรายงานเสนอต่อสภาที่แต่งตั้ง ทั้งนี้ เว้นแต่เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินคดีในศาล ในกรณีที่คณะกรรมการได้เริ่มดำเนินการสอบสวนแล้ว หากต่อมาศาลได้รับคำฟ้องในกรณีดังกล่าวไว้พิจารณา คณะกรรมการต้องยุติการดำเนินการทันที คณะกรรมการสอบสวนจะแต่งตั้งขึ้นได้ต่อเมื่อสภาได้มีมติเห็นชอบกับญัตติเสนอให้ดำเนินการสอบสวนกรณีดังกล่าว ทั้งนี้ โดยญัตตินั้นต้องมีความชัดเจนเกี่ยวกับการกำหนดเรื่องที่จะตั้งคณะกรรมการสอบสวนและไม่อยู่ภายใต้ข้อห้ามที่กล่าวถึงข้างต้น เมื่อมีการยื่นญัตติแล้วญัตตินั้นจะส่งไปยังคณะกรรมการประจำสภาที่เกี่ยวข้อง ในทางปฏิบัติสภาผู้แทนราษฎรจะส่งไปยังคณะกรรมการกฎหมาย ส่วนวุฒิสภาจะส่งไปที่คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในเนื้อหา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวนอกจากจะพิจารณาว่าเข้าเงื่อนไขในการตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือไม่แล้ว ยังพิจารณาถึงความเหมาะสมโดยคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรอื่นและอำนาจของฝ่ายบริหารในเรื่องดังกล่าว กระบวนการในขั้นตอนนี้จึงเป็นการกลั่นกรองมิให้เกิดการบิดเบือนการใช้อำนาจในการตรวจสอบของรัฐสภา นอกจากกระบวนการดังกล่าวแล้ว ข้อบังคับสภายังกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสอบสวนซึ่งต้องประกอบด้วยสมาชิกสภาโดยคำนึงถึงสัดส่วนของกลุ่มการเมืองอย่างทั่วถึงอีกด้วย คณะกรรมการสอบสวนมีระยะเวลาในการดำเนินงานไม่ถึงหกเดือนนับแต่สภา

มีมติเห็นชอบกับญัตติตั้งคณะกรรมการธิการ และสภาไม่อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนเรื่องที่ได้เคยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นมาแล้วเมื่อยังไม่ล่วงพ้นกำหนดสิบสองเดือน โดยคณะกรรมการสอบสวนมีวิธีดำเนินงานเช่นเดียวกับคณะกรรมการอื่น ๆ คือมีการแต่งตั้งกรรมการผู้รับผิดชอบและในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการมีอำนาจที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑) อำนาจในการเรียกเอกสารหรือบุคคลมาให้ถ้อยคำแก่คณะกรรมการ โดยประธานคณะกรรมการมีคำขอให้บังคับไปยังเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง การฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการตามหมายเรียก หรือปฏิเสธการสาบานตน หรือปฏิเสธการให้ข้อมูล มีโทษทางอาญา

๒) การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การรักษาความลับซึ่งใช้กับกรรมการและผู้เข้าร่วมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

๓) เมื่อคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการแล้วเสร็จ ต้องจัดทำรายงานคณะกรรมการและพิมพ์เผยแพร่ ทั้งนี้ โดยเคารพกฎเกณฑ์ในการรักษาความลับและการคุ้มครองบุคคลผู้ให้ข้อมูล ข้อสรุปของคณะกรรมการสอบสวนไม่เป็นคำตัดสินที่มีผลทางกฎหมาย แต่มีผลทางการเมืองให้รัฐบาลต้องนำไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

การฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการตามหมายเรียก หรือปฏิเสธการสาบานตน หรือปฏิเสธการให้ข้อมูล มีโทษทางอาญาทั้งจำคุกไม่เกิน ๒ ปี และปรับไม่เกิน ๗,๕๐๐ ยูโร เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น เป็นการรักษาความลับทางวิชาชีพ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ผู้ที่ถูกเรียกสามารถเปิดเผยข้อมูลโดยไม่มีคามผิดใด ๆ

ทั้งนี้ ประเทศฝรั่งเศสไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นพิเศษในเรื่องละเมิดอำนาจรัฐสภา คณะกรรมการของสภาไม่มีเอกสิทธิ์พิเศษใด ๆ ผู้ที่กระทำการขัดคำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีความผิดทั่ว ๆ ไปตามประมวลกฎหมายอาญา และมีวิธีการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตามปกติ โดยศาลจะเป็นผู้พิจารณาลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ ซึ่งอำนาจในการออกคำสั่งเรียกเอกสารทางราชการมีข้อยกเว้นในกรณีที่เป็นความลับเกี่ยวกับการป้องกันประเทศ กิจการต่างประเทศ ความมั่นคงภายในและภายนอกของรัฐ และต้องไม่เป็นการก้าวล่วงอำนาจตุลาการ

เจตนารมณ์ในการลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๖ แห่งรัฐกำหนด (Ordonnance) ที่ ๕๘ - ๑๑๐๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๕๘ เพิ่มเติมโดยกฎหมายที่ ๗๗ - ๘๐๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๗๗ โดยการกำหนดโทษทางอาญากรณีพยานขัดขืนไม่มาเบิกความ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถบังคับให้พยานมาเบิกความได้ เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนสามารถดำเนินการสอบสวน ตั้งคำถาม หรือรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อเสนอสรุปต่อสภา รวมทั้งสามารถควบคุมการกระทำของฝ่ายรัฐบาลได้ในบางกรณี และเพื่อให้คณะกรรมการควบคุมทำหน้าที่สอบสวนกิจการสาธารณะและรัฐวิสาหกิจได้

(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(นายสถุภรณ์พงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย)

นางกิตติมา อรุณพลทรัพย์
วิทยากรชำนาญการ
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย
ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จาก นายสถุภรณ์พงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๗ ณ ห้อง CC๓๑๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา โดยมี นางกิตติมา อรุณพลทรัพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ และมีคณะข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๑ เข้าร่วมสังเกตการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอทราบถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการกิจการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย : เหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการกิจการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... สืบเนื่องมาจากข้อจำกัดของคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภาในการใช้อำนาจเรียกบุคคลหรือเอกสารตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แต่เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวสิ้นผล และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงทำให้หลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจเรียกบุคคลหรือเอกสารของคณะกรรมการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ได้แก้ไขหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ โดยแก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจากให้มีอำนาจ “เรียก” แทนอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” และแก้ไขจาก “การสอบสวน” มาเป็น “การขอเท็จจริง” จึงทำให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่คณะกรรมการเรียกมาชี้แจงข้อเท็จจริง ไม่ให้ความร่วมมือที่จะมาชี้แจงข้อเท็จจริง ประกอบกับมีผู้ไปยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ มีบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ ว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ มาตรา ๕ ที่บัญญัติอำนาจของคณะกรรมการในการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ มาตรา ๘ ที่บัญญัติขั้นตอนในการออกคำสั่งเรียก และมาตรา ๑๓ ที่กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ เป็นบทบัญญัติที่กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และเป็นบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าว

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการกิจการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... จำนวน ๑๕ มาตรา ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ใช้เป็นร่างหลักในการพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ สภาผู้แทนราษฎร นอกจากนี้ ยังมีร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีก ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการกิจการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) เป็นผู้เสนอ) จำนวน ๑๗ มาตรา และร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการกิจการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) เป็นผู้เสนอ) จำนวน ๑๖ มาตรา โดยการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจะนำข้อดีของแต่ละร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ มาผสมผสานให้สอดคล้องกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกิดความสะดวกรวดเร็วและเป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุด

๒. การกำหนดผลทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ เช่น การกำหนดโทษทางวินัย โทษทางวินัย รวมทั้งการใช้มาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อลงโทษบุคคลที่ไม่ส่งเอกสาร ไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ จะสามารถแก้ไขปัญหาคณะกรรมาธิการไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคคลดังกล่าวได้โดยแท้จริงหรือไม่ อย่างไร

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย : เมื่อคณะกรรมการมีคำสั่งเรียกบุคคลหรือส่วนราชการใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น แต่ไม่ได้รับความร่วมมือหรือปฏิเสธไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ ไม่สามารถลงโทษทางอาญาผู้ที่ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกดังกล่าว เพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ ด้วยผลของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ จึงควรมีมาตรการเชิงบังคับ เพื่อให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน ไม่สามารถปฏิเสธการให้ความร่วมมือตามที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น รวมทั้งควรมีบทกำหนดโทษที่มีความสอดคล้องและไม่ขัดกับหลักการของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยการกำหนดโทษทางจริยธรรมและโทษทางวินัย สำหรับข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตามโทษทางจริยธรรมไม่สามารถนำมาบังคับใช้กับภาคเอกชนได้ เนื่องจากภาคเอกชนไม่ได้สังกัดหรืออยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของหน่วยราชการใด ส่วนโทษทางวินัยนั้นกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการฯ บางส่วนไม่เห็นด้วยที่จะกำหนดให้มีโทษดังกล่าว

๓. อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ หรือไม่ อย่างไร

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย : การตราร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... จะต้องสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ได้รับผลกระทบไปยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญเหมือนพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ การใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการมีความแตกต่างจากการใช้อำนาจเรียกในคดีอาญาจึงไม่สามารถนำประมวลกฎหมายอาญาหรือวิธีปฏิบัติของพนักงานสอบสวนมาใช้ได้ ประการสำคัญควรสร้างความเข้าใจกับส่วนราชการที่จะเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการเป็นไปอย่างราบรื่นและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีก ๒ ฉบับ จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และช่วยเร่งรัดการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ อย่างไร

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย :
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของคณะกรรมการในการทำให้บุคคล ส่วนราชการ และหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความร่วมมือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการแต่ละครั้งนั้นล้วนมีค่าใช้จ่ายในการประชุมที่ต้องใช้เงินงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้น เช่น ค่าเบี้ยประชุม ค่าอาหาร ดังนั้น จึงควรได้รับความร่วมมือจากหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจและมีข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง จึงจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเกิดความรวดเร็ว ได้ข้อสรุปที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าต่องบประมาณในการจัดประชุม นอกจากนี้ การกำหนดประเด็นคำถามที่คณะกรรมการต้องการคำตอบไว้ในหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้เตรียมข้อมูลในประเด็นนั้น ๆ ไว้ก่อน จะช่วยให้คณะกรรมการได้รับข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและตรงประเด็นอีกด้วย

๒. หากคณะกรรมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้เกินขอบเขต กลั่นแกล้ง และละเมิดสิทธิของบุคคล จะมีการป้องกัน หรือดำเนินการ หรือลงโทษคณะกรรมการอย่างไร

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย :
หากคณะกรรมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการฯ เกินขอบเขต กลั่นแกล้ง และละเมิดสิทธิของบุคคล ถือว่ากระทำผิดจริยธรรมตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓ และข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. มีกลไกหรือแนวทางใดเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือคณะรัฐมนตรี ให้ความร่วมมือมาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย หรือไม่ อย่างไร

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย : ตามหลักประชาธิปไตย ฝ่ายบริหารจะปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารประเทศ ส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจะปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติและตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการออกหนังสือเรียกผู้ใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นจึงควรใช้ข้อความที่สุภาพ และไม่ใช้อำนาจชักถามเกินขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ก็จะทำให้บุคคล หน่วยงานต่าง ๆ และรัฐมนตรีให้ความร่วมมือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการด้วยความเต็มใจ นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและติดต่อประสานงานนอกรอบกับ

บุคคลดังกล่าวก็จะมีส่วนช่วยให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเป็นไปโดยสะดวกยิ่งขึ้น เนื่องจากการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายจะใช้หลักนิติศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่ต้องนำหลักรัฐศาสตร์ หลักจิตวิทยา และหลักปรัชญามาผสมผสานกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายอย่างแท้จริง

๔. ประเด็นอื่น ๆ ที่ท่านมีความประสงค์จะให้สัมภาษณ์เพิ่มเติม

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย : ประเทศไทยมีกฎหมายและระเบียบมากเกินไป กระบวนการในการแก้ไขกฎหมายมีความล่าช้า ทำให้กฎหมายหลายฉบับที่ล่าสมัยและไม่เป็นปัจจุบันยังไม่ได้รับการแก้ไข อีกทั้งผู้ใช้กฎหมายยังไม่มีความเข้าใจและไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเท่าที่ควร

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์
นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

(ความยาว ๒๑.๐๗ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากความที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากระบบการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา)

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีก ๒ ฉบับ

.....

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ หรือไม่ อย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา : โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ เกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ สรุปได้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้เปลี่ยนหลักการและสาระสำคัญในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ily โดยให้มีอำนาจ “เรียก” แทนอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” ซึ่งอำนาจเรียกเป็นการเชิญหรือขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสารหรือให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และเปลี่ยนแปลงหลักการเนื้อหาของคณะกรรมการ โดยเปลี่ยนจาก “การสอบสวน” มาเป็น “การสอบหาข้อเท็จจริง” และกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกแทนการกำหนดโทษทางอาญา ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ ซึ่งบัญญัติอำนาจคณะกรรมการในการออกคำสั่งเรียกเอกสารหรือเรียกให้บุคคลใดมาแถลงหรือแสดงความคิดเห็น มาตรา ๘ ที่บัญญัติขั้นตอนในการออกคำสั่งเรียก และมาตรา ๑๓ ที่บัญญัติโทษทางอาญา จึงเป็นภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๙

สำหรับร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอนั้น มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการขึ้นใหม่ รวมถึงมีการกำหนดมาตรการบังคับในกรณีที่บุคคลมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามอำนาจเรียกของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับนั้น มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการวิเคราะห์ผลกระทบ

ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ดังนั้น ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสามฉบับจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความจำเป็นของการมีร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งหากพิจารณาตามแนวคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ซึ่งวินิจฉัยว่ามาตรา ๕ มาตรา ๘ และ มาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญฯ เป็นผลให้บทบัญญัติทั้งสามมาตราดังกล่าวซึ่งเป็นสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่กำหนดสภาพบังคับให้บุคคลต้องจัดส่งเอกสาร มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการสิทธิการตามคำสั่งเรียก โดยหากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกจะต้องรับโทษทางอาญา เป็นอันใช้บังคับมิได้ เมื่อหลักการและมาตรการสำคัญที่จำเป็นต้องใช้บังคับเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับมิได้แล้ว ก็อาจพิจารณาได้ว่าไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายในเรื่องนี้ต่อไป ประกอบกับหากพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการสิทธิการในอดีตที่ผ่านมาจะพบว่ามีกรออกคำสั่งเรียกและใช้มาตรการบังคับตามกฎหมายไม่มากนัก เนื่องจากสามารถอาศัยหลักความร่วมมือในการเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นได้ โดยไม่ต้องออกเป็นคำสั่งเรียกแต่อย่างใด รวมถึงในปัจจุบันแม้มาตรการบังคับตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ จะสิ้นผลไปโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้วก็ตาม แต่คณะกรรมการ คณะต่าง ๆ ก็ยังคงสามารถดำเนินการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาข้อมูลที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการได้ อันปรากฏผลสัมฤทธิ์จากการรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ที่เสนอต่อรัฐสภาในหลายกรณี ดังนั้น เมื่อการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิการสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของ มาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยสมบูรณ์อยู่แล้ว จึงอาจไม่จำเป็นต้องมีการตรา กฎหมายในเรื่องนี้ขึ้นใหม่เพื่อให้อำนาจแก่คณะกรรมการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดมาตรการ บังคับใด ๆ ซึ่งจะมีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือกระทบต่อเสรีภาพของบุคคลเกินกว่ากรณีจำเป็นตามที่ ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยไว้

๒. การกำหนดผลทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ เช่น การกำหนดโทษทางวินัย โทษทางวินัย รวมทั้งการใช้มาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อลงโทษบุคคลที่ไม่ส่งเอกสาร ไม่มาแถลง ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ จะสามารถแก้ไขปัญหาการที่คณะกรรมการไม่ได้รับความร่วมมือ จากบุคคลดังกล่าวได้โดยแท้จริงหรือไม่ อย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา : หากพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยประกอบกับแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยที่ ๑๗/๒๕๖๓ จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดหน้าที่และอำนาจ ขั้นตอนการดำเนินการ รวมถึงกลไกในการ ให้ได้มาซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ ไว้อย่างชัดเจนแล้ว โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรียที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการ สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยมีได้กำหนดให้ใช้มาตรการอื่น

ที่มีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเห็นได้จากการที่มาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ตัดถ้อยคำในมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งบัญญัติว่า “และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ออกเนื่องจากการฝ่าฝืนคำสั่งเรียกของคณะกรรมการการนั้นไม่ได้มีสภาพร้ายแรงหรือทำให้เกิดความเสียหายที่จะกระทบต่อเรื่องที่สอบสวนข้อเท็จจริง มิได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยรวม ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การดำเนินการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาของคณะกรรมการสามารถบรรลุผลย่อมสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติ โดยอาจไม่จำเป็นต้องใช้มาตรการบังคับในทางที่เป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีก ๒ ฉบับ จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลหน่วยงานของรัฐ และช่วยเร่งรัดการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริงหรือไม่ อย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา : ประเด็นนี้เป็นประเด็นเกี่ยวเนื่องกับประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติในข้อที่ ๑ (อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ หรือไม่ อย่างไร) ซึ่งได้อธิบายถึงประเด็นนี้ด้วยแล้ว

๒. หากคณะกรรมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้เกินขอบเขต กลั่นแกล้ง และละเมิดสิทธิของบุคคล จะมีการป้องกัน หรือดำเนินการ หรือลงโทษคณะกรรมการอย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา : เนื่องจากคณะกรรมการและกรรมการถือเป็น “เจ้าพนักงาน” ตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว หากคณะกรรมการหรือกรรมการใช้อำนาจโดยมิชอบย่อมเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น กรณีที่คณะกรรมการมีการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ ช่มชู้ใจหรือจงใจเพื่อให้บุคคลใดมอบให้หรือหามาให้ซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่ตนเองหรือผู้อื่นจะเป็นความผิดตามมาตรา ๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือกรณีที่มีการกระทำใด ๆ อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตจะเป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจึงพึงใช้อำนาจอย่างรอบคอบภายใต้ขอบเขตที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้

๓. มีกลไกหรือแนวทางใดเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือคณะรัฐมนตรีให้ความร่วมมือมาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการด้วยความเต็มใจโดยไม่ต้องใช้มาตรการทางกฎหมาย หรือไม่ อย่างไร

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา : เนื่องจากการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการเป็นกลไกที่สำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และช่วยเร่งรัดการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาชน ควรให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการอย่างเต็มที่ โดยในการกำกับดูแลให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือแก่คณะกรรมการนั้น มาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น สำหรับการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนนั้น คณะกรรมการธิการอาจประสานผ่านหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมายในกิจการเรื่องนั้น ๆ เพื่อประสานความร่วมมือกับบุคคลหรือภาคเอกชนเพื่อให้การทำงานของคณะกรรมการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๘๒๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(นายสถฤษณ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๘๒๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

(๑)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 11602
วันที่ 23 ธ.ค. 2567
เวลา 10 23 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๘๒๖

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียก
ของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ 84367 วันที่ 23/ธ.ค./67
เวลา 10.58 น. ส่ง น.ค.ค.
สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานนิติ
รับที่ ๘ (ณ) ๖๗
วันที่ ๒๓ / ๑๒ / ๖๗
เวลา ๑๑.๐๖ น.
สำนักการประชุม

สารบบ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นายรังสีมันต์ โรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... (นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของนายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๗

(นายศิริโรจน์ แพทย์พันธุ์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ร่างพระราชบัญญัติ
อำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้ คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา อยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ ในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด หรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลง หลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการ และสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

(นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาผู้นั้นได้ และให้การเรียกดังกล่าวมีผลบังคับและสอดคล้อง ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพิจารณา และการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ทำให้มีประสิทธิภาพและได้รับข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายรังสิมันต์ โรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

เหตุผล

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ สมควรให้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่พิจารณา ศึกษา สอบหา ตรวจสอบ และแสวงหาข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยอำนาจอันชอบธรรมในการเรียกบุคคลใด หรือหน่วยงานใด เข้ามาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาอยู่ และมีอำนาจเรียกเอกสาร ข้อมูล วัตถุ หรือหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าว จากบุคคลใด หรือหน่วยงานใด และให้การเรียกบุคคลใด หรือหน่วยงานใด มีผลบังคับต่อผู้ที่มีได้ปฏิบัติตามที่เรียก โดยมีหลักเกณฑ์ในการเรียก และมีมาตรการการป้องกันการถูกเรียกที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อการพิจารณาและแสวงหาข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
อำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลง
ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น
มีผลบังคับทางกฎหมาย ซึ่งจะทำการกระทำกิจการ การสอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษาเรื่องใด ๆ
ตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้อง
กับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร
และวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

(โปรดพลิก)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการธิการ” หมายความว่า คณะกรรมการธิการสามัญ และคณะกรรมการธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา และคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“ประธานคณะกรรมการธิการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการธิการสามัญ และประธานคณะกรรมการธิการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา และประธานคณะกรรมการร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองที่จัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐด้วย

มาตรา ๕ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการธิการวิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

มาตรา ๖ คณะกรรมการธิการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการธิการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกดังกล่าวด้วย

การเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ประธานคณะกรรมการธิการแจ้งให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการธิการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้น สั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการธิการเรียก

มาตรา ๗ ในการดำเนินกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการการเมืองใด หากคณะกรรมการมีมติให้เรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ให้คณะกรรมการมีหนังสือเรียกให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเรียกบุคคลนั้นมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

หนังสือเรียกให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการเรียกนั้น รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น อาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่งจัดส่งเอกสาร หรือมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือแจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง

มาตรา ๘ บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ให้มีหนังสือขอลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน พร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมาแสดงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นของบุคคลนั้นเป็นคำแถลงหรือความเห็นของผู้ที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียก

ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกตามวรรคหนึ่งต้องมาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙ การจัดส่งหนังสือเรียกตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๒) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง
- (๓) ส่งทางโทรสาร
- (๔) ส่งทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- (๕) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นสมควรเฉพาะกรณี

หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่งตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือเรียกโดยชอบแล้ว

มาตรา ๑๐ ผู้ใดที่คณะกรรมการมีหนังสือเรียกตามมาตรา ๗ ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด

มาตรา ๑๑ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่ หรือผู้รับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากกรณีที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน หรือจัดทำและเผยแพร่ หรือรับรองความถูกต้องของบันทึกการประชุม รายงานการประชุม รายงานการดำเนินการ รายงานการสอบหาข้อเท็จจริง หรือรายงานการศึกษาโดยสุจริต แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๑๓ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด หรือในกำกับส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการตามมาตรา ๖ พรรคสี่ ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อแจ้งไปยังนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นให้มาแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา เว้นแต่อยู่นอกสมัยประชุมให้ส่งคำชี้แจงเหตุผลเป็นลายลักษณ์อักษรต่อประธานสภา ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจส่งเอกสาร หรือให้ข้อเท็จจริงหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการและเป็นความผิดทางวินัย

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนเพื่อดำเนินการทางวินัยตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณีทราบด้วย

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน รายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานคณะกรรมการ และแจ้งผลการดำเนินการทางวินัยให้ประธานคณะกรรมการทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง

ถ้าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนไม่ดำเนินการทางวินัยหรือไม่ดำเนินการตามวรรคสาม ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลที่ผู้นั้นสังกัดด้วย

มาตรา ๑๕ ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ระเบียบนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

.....
.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางสาวนงทิพา ของสิริวัฒนกุล)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา อยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ ในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด หรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลง หลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการมีผลและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง กับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบ หาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงชื่อพระราชบัญญัติเป็น “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และ “ประธานคณะกรรมการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ แก้ไขอำนาจของคณะกรรมการให้มีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาผู้นั้นได้ โดยกำหนดให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการขอเท็จจริงหรือศึกษาซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัด หรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแลทราบ และให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการขอเท็จจริงหรือศึกษาที่ต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาขอเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการทำเป็นหนังสือระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม)

๒.๗ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญซึ่งเคยถูกเรียกหรือเชิญโดยคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการคณะอื่นในเรื่องเดียวกัน มีสิทธิอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นที่เคยให้ไว้ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๗ วรรคสี่)

๒.๘ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น ต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่น มาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือเชิญกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ผู้นั้นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวอีกครั้ง (ร่างมาตรา ๘)

๒.๙ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดส่งหนังสือเรียกขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญบุคคล โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๙)

๒.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๑ กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ หรือผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม โดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งทางอาญาหรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๒ กำหนดความผิดสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๓ กำหนดมาตรการบังคับในการดำเนินการตามหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ต้องสั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ หากฝ่าฝืนไม่สั่งการ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา และการไม่สั่งการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๔ กำหนดมาตรการบังคับในการให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหากเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๕ กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการ โดยให้มีอำนาจจ่อระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ว่าด้วย

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

พ.ศ. ....

ว่าด้วย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้การเรียกดังกล่าวมีผลบังคับและสอดคล้อง ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และเพื่อให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๗/๒๕๖๓ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพิจารณาและการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ทำให้มีประสิทธิภาพและได้รับข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ว่าด้วย
ร่างพระราชบัญญัติการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงชื่อพระราชบัญญัติเป็น “พระราชบัญญัติการเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และ “ประธานคณะกรรมการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ แก้ไขเพิ่มเติมให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา เพื่อกระทำการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภา เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ แก้อำนาจของคณะกรรมการให้การให้อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ใช่บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการ สำหรับกรณีที่บุคคลนั้นเป็นรัฐมนตรี ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบถึงการเรียกนั้นด้วย โดยให้คณะกรรมการทำเป็นหนังสือระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

๒.๗ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกซึ่งเคยถูกเรียกโดยคณะกรรมการคณะอื่นในเรื่องเดียวกัน มีสิทธิอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นที่เคยให้ไว้แทนการส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพิ่มเติม ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๗ วรรคห้าและวรรคหก)

๒.๘ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น ต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่น มาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก กรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ผู้นั้นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้ง (ร่างมาตรา ๘)

๒.๙ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับหนังสือเรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ให้ประธานคณะกรรมการส่งรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสิบห้าวัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนนั้นรายงานผลการดำเนินการทางวินัยต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับรายงานจากประธานคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

๒.๑๐ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเรียกนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี โดยหากนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีที่ได้รับหนังสือเรียกไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ

ให้ประธานคณะกรรมการรายการรายงานไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๙ วรรคสอง)

๒.๑๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการออกหนังสือเรียกต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๒ กำหนดวิธีการส่งหนังสือเรียก หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการจัดส่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๓ กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๔ กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม โดยไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งทางอาญาหรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๕ กำหนดความผิดสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยหากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย และหากเป็นนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม เมื่อเป็นกรณีที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๖ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่กระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติตามหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๗ กำหนดวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการเมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๘ กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๗)

(นายรังสิมันต์ โรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๕ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒๙ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ สมควรให้มีการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาสามารถปฏิบัติหน้าที่พิจารณา ศึกษา สอบหา ตรวจสอบ และแสวงหาข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยอำนาจอันชอบธรรมในการเรียกบุคคลใดหรือหน่วยงานใด เข้ามาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาอยู่ และมีอำนาจเรียกเอกสาร ข้อมูล วัตถุ หรือหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกิจการที่กระทำ หรือเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงดังกล่าว จากบุคคลใดหรือหน่วยงานใด และให้การเรียกบุคคลใดหรือหน่วยงานใดมีผลบังคับต่อผู้ที่มีได้ปฏิบัติตามที่เรียก โดยมีหลักเกณฑ์ในการเรียก และมีมาตรการการป้องกันการถูกเรียกที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อการพิจารณาและแสวงหาข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงชื่อพระราชบัญญัติเป็น “พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ ปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” “ประธานคณะกรรมการ” และ “หน่วยงานของรัฐ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” “หน่วยงานเอกชน” และ “เจ้าหน้าที่รัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

(โปรดพลิก)

๒.๔ แก้อำนาจของคณะกรรมการให้มีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาผู้นั้นได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นเจ้าของหน้าที่รัฐกำหนดให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือบุคคลซึ่งบังคับบัญชาที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการกระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาผู้นั้น สั่งการให้เจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดหรือในกำกับ ส่งเอกสาร ให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ในกรณีที่บุคคลที่ถูกเรียกเป็นหน่วยงานเอกชน ให้ประธานคณะกรรมการมีหนังสือเรียกไปยังบุคคลนั้น และให้เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับหนังสือเรียกสั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับส่งเอกสาร ให้ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก แต่การเรียกของคณะกรรมการดังกล่าวไม่ใช่บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรง ในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการต้องมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ทำเป็นหนังสือเรียก และระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องตามสมควรและโทษของการฝ่าฝืนหนังสือเรียก และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวว่าไม่อาจปฏิบัติตามหนังสือนี้ได้ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก (ร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่)

๒.๖ กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกต้องมาด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็นต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก การขอเลื่อนสามารถกระทำได้ไม่เกินสามครั้งติดต่อกัน ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับมอบหมายไม่สามารถแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ครบถ้วนและคณะกรรมการพิจารณาให้ผู้รับนั้นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเรียกบุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗)

๒.๗ กำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือเรียก โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๘ กำหนดให้ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด (ร่างมาตรา ๙)

๒.๙ กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นต่อ คณะกรรมการ หรือผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม ไม่ต้องรับผิดทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๑๐ กำหนดความรับผิดของคณะกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๑ กำหนดความรับผิดของเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกต้องถูก ดำเนินการทางวินัย (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๒ กำหนดความรับผิดของผู้ซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่รัฐซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียก ให้มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย โดยให้ประธานรัฐสภาออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนด ค่าปรับเป็นพินัย (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๓ กำหนดความรับผิดของผู้ส่งเอกสาร แจ้งข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นอันเป็นเท็จ ต่อคณะกรรมการ ให้มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง ปรับ (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๔ กำหนดความรับผิดของผู้กระทำการอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติกรตามหน้าที่ ของคณะกรรมการ ให้มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้ง ปรับ (ร่างมาตรา ๑๕)

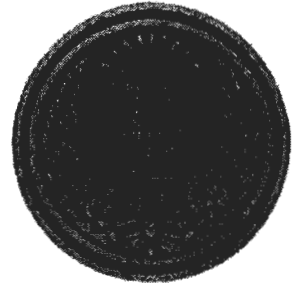
๒.๑๕ กำหนดให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการ โดยให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๖)

(นางสาวทิสรัตน์ เลหาพล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

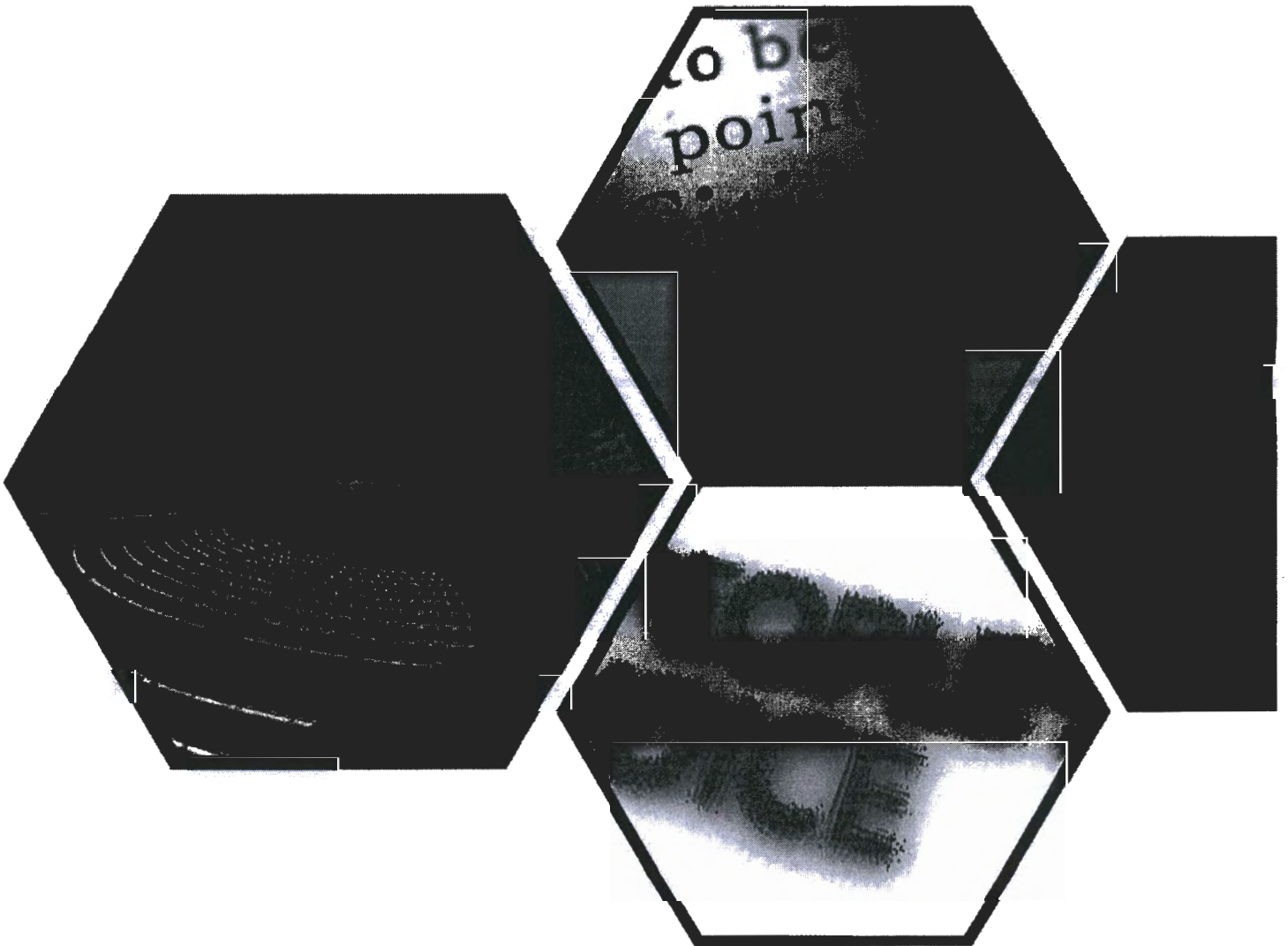
รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ
ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....
(นายสถุภรณ์พงษ์ เกี้ยวข้อง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการ ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

(นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

โดย

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ	1-1
1. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	1-1
2. หลักการและเหตุผล	1-1
3. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ	1-2
ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-1
1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น	2-1
2. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง	2-1
3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ	2-11
4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	2-13
5. ระยะเวลาและวิธีการรับฟังความคิดเห็น	2-13
6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น	2-16
ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ	3-1
1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ	3-1
2. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ	3-1
3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ	3-2
4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น	3-2
5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย	3-2
6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (CORRUPTION)	3-6
7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติ หรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่	3-7
8. การกำหนดให้มีคณะกรรมการ	3-7
9. บทกำหนดโทษ	3-7
10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย	3-8
ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย	4-1

บทสรุปผู้บริหาร

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีเหตุผลเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนดให้คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการธิการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการธิการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงต้องตราพระราชบัญญัติ

สำหรับการรับฟังความคิดเห็นได้จัดให้มีการรับฟังด้วยวิธีการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา และส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวมถึงจัดให้มีการรับฟังด้วยวิธีการอื่น โดยสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการวิสามัญบางคณะ โดยสรุปความคิดเห็น ดังนี้

ฝ่ายที่เห็นด้วย กับร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ของการรับฟังความคิดเห็น โดยเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรมีการบัญญัติหลักการเพื่อให้คณะกรรมการธิการมีกลไกที่เป็นบทบังคับ (Sanction) อย่างเหมาะสมเพื่อใช้อำนาจในการเรียกเอกสารหรือบุคคล ในการกระทำกิจการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการ โดยเฉพาอย่างยิ่งการตรวจสอบและถ่วงดุลการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

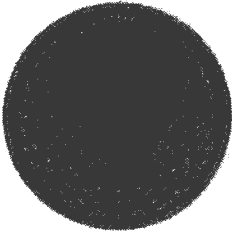
ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย กับร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นเสียงส่วนน้อย โดยเห็นว่าการใช้วิธีการเดิมโดยใช้อำนาจของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 โดยการเชิญและใช้วิธีการประสานงานเป็นวิธีการที่เพียงพอแล้ว

สำหรับการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากการร่างกฎหมาย *กรณีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ* ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณในกรณีที่กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองในการกำหนดให้มีระเบียบเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามที่ประธานรัฐสภากำหนด *กรณีผลกระทบต่อสังคม* การมีผลบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมในการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลของคณะกรรมการในการตรากฎหมายและการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อำนาจเรียกกรณีเรื่องพิจารณาในวาระการประชุมของคณะกรรมการเป็นเรื่องร้องเรียน ซึ่งย่อมสามารถช่วยเหลือผู้ร้องเรียนในการแก้ไขปัญหาและได้รับความเป็นธรรมได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย *กรณีผลกระทบต่ออื่นที่สำคัญ* ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจส่งผลกระทบที่เป็นการขัดหรือแย้งต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ซึ่งมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้เป็นเพียง

การขอความร่วมมือแทนการใช้อำนาจออกคำสั่งบังคับและให้มีโทษตามกฎหมายเท่านั้น มิได้มีความมุ่งหมายให้มีการกำหนดโทษแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็โทษประเภทใดก็ตาม อย่างไรก็ตามการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมสามารถตีความบทบัญญัติของมาตรา 129 ดังกล่าว โดยพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับเหตุการณ์หรือข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นได้

สำหรับผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment) เป็นความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ตามร่างมาตรา 12 “กรรมาธิการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” ซึ่งกำหนดบทบังคับกับกรรมาธิการ กรณีกกรรมาธิการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตนั้น ถือว่าเป็นการกำหนดบทบัญญัติที่เป็นกลไกในการป้องกันการใช้อำนาจอันอาจส่งผลให้เกิดการทุจริตจากการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมาธิการ โดยมีกรรมาธิการผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีส่วนในการใช้อำนาจเรียกดังกล่าว และความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกกฎหมายกำหนดโทษ ตามร่างมาตรา 13 วรรคสอง และร่างมาตรา 14 เป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นมูลเหตุของความผิดคือคำว่า “โดยไม่มีเหตุอันควร” ซึ่งคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่มีความหมายไม่เฉพาะเจาะจง (indefinite legal concepts) ที่ไม่อาจทราบได้ว่าการกระทำใดเป็นกรณีที่ไม่มีความผิดอันควร ซึ่งการใช้คำลักษณะนี้อาจก่อให้เกิดการทุจริตอันผลจากการตีความของผู้บังคับใช้กฎหมายขึ้นได้

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างกฎหมาย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของร่างกฎหมาย

1. ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่/กฎหมายปรับปรุง

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

2. หลักการและเหตุผล

2.1 หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

2.2 เหตุผล

โดยมีเหตุผลเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนดให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

3. ผู้เสนอร่างกฎหมาย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นายสุชฎพงษ์ เกี้ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ 2 การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

1. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีเหตุผลเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนดให้คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการธิการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการธิการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. 2554”	มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติที่คำสั่งอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....”
มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป	มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป
	มาตรา 3 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
<p>มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการ วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา</p> <p>“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญและ คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา</p> <p>“หน่วยราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่น แต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม</p>	<p>มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญ<u>และ</u>ของสภา ผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการ วิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา <u>และ</u> คณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภา ผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม ของวุฒิสภา</p> <p>“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แล้วแต่กรณี</p> <p>“ประธานคณะกรรมการ” หมายความว่า ประธานคณะกรรมการสามัญ<u>และ</u>ของสภา ผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา ประธาน คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา <u>และ</u>ประธานคณะกรรมการ ร่วมกันซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้ง ขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภา แก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบ ด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา</p> <p>“ทนายราชตม” ทนายตมทนาย กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่อ อย่างอื่น แต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม</p>

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
<p>“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานอื่นของรัฐนอกจากหน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</p> <p>“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ</p> <p>“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน</p>	<p>“<u>หน่วยของรัฐ</u>” หมายความว่า <u>หน่วยอื่นของรัฐนอกจากราชการ</u> <u>หรือรัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น</u></p> <p>“<u>รัฐวิสาหกิจ</u>” หมายความว่า <u>รัฐวิสาหกิจ</u> <u>ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ</u></p> <p>“<u>ราชการส่วนท้องถิ่น</u>” หมายความว่า <u>ราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วย</u> <u>ระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน</u></p> <p>“<u>เจ้าหน้าที่ของรัฐ</u>” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วน ท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึง หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทาง ปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจ ในการออก กฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบ ต่อบุคคลและบุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือใน กำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว</p>
<p>มาตรา 4 สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็น คณะกรรมการธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคล ผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ใน อำนาจหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา</p>	<p>มาตรา 5 สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภา ตั้งเป็น คณะกรรมการธิการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคล ผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการวิสามัญ หรือคณะกรรมการ ร่วมกัน เพื่อกระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ใน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....</p>
<p>แล้วรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี</p>	<p><u>ส่วนหน้า</u>ที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี และรายงานให้สภา ทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด</p>
<p>มาตรา 5 คณะกรรมการมีอำนาจ ออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียก บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้</p> <p>คำสั่งเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ กับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจ หน้าที่ ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และ มิให้ใช้บังคับกับผู้ตรวจการแผ่นดินหรือกรรมการ ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตาม อำนาจหน้าที่โดยตรง ในแต่ละองค์กรตาม รัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็น ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วย ราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการ แจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชา หรือกำกับดูแล หน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้ บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ เป็นกรณีที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์ สำคัญของแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นการ ปฏิบัติตาม วรรคหนึ่ง</p>	<p>มาตรา 6 คณะกรรมการมีอำนาจ ออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียก บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบสวนหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้</p> <p>คำสั่งการเรียกตามวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ กับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตาม<u>ส่วนหน้า</u> หน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณา พิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของ แต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับกับ<u>ผู้ตรวจการ</u> <u>แผ่นดินหรือกรรมการ</u>แก่ผู้ดำรงตำแหน่ง ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่ในส่วนที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติตาม<u>ส่วนหน้า</u>ที่และอำนาจ โดยตรง ในแต่ละองค์กรตามรัฐธรรมนูญตาม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี</p> <p>ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งเป็น <u>ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วย</u> <u>ราชการ หน่วยงาน ของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ</u> <u>ราชการส่วนท้องถิ่น</u> <u>เจ้าหน้าที่ของรัฐ</u> ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแล หน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัด<u>ทราบและมีคำสั่งให้</u> <u>บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่</u> <u>เป็นกรณีที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือ</u> <u>ประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน</u> ให้ถือว่าเป็นเหตุ ยกเว้นการปฏิบัติตาม วรรคหนึ่ง</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....</p>
<p>บุคคลที่ได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลา ที่กำหนด เว้นแต่บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติ ตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อ คณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือ เมื่อคณะกรรมการ ได้รับหนังสือ แจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตาม วรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตาม วรรคหนึ่งเคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน ต่อคณะกรรมการคณะอื่นแล้ว อาจอ้าง เอกสาร คำแถลง หรือความเห็นของตนดังกล่าว แทนการส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งต่อ คณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ บุคคลตามวรรคสี่ส่งเอกสารหรือมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อ คณะกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>	<p>ให้บุคคลซึ่งได้รับหนังสือตามวรรคหนึ่ง จัดส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลา ที่กำหนด เว้นแต่บุคคลนั้นมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติ ตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ตามวรรคหนึ่ง บุคคลนั้นอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือ นั้นก็ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อ คณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับ หนังสือ เมื่อคณะกรรมการได้รับหนังสือ แจ้งเหตุจากบุคคลนั้นแล้ว ให้ดำเนินการตาม วรรคหนึ่งอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่บุคคลที่ได้รับหนังสือตาม วรรคหนึ่งเคยส่งเอกสาร หรือได้มาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกัน ต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ คณะอื่นแล้ว อาจอ้างเอกสาร คำแถลง หรือ ความเห็นของตนดังกล่าวแทนการส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น แต่ต้องมีหนังสือแจ้งต่อคณะกรรมการภายใน สามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ บุคคลตามวรรคสี่ส่งเอกสารหรือมาแถลง ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อ คณะกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม</p>

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
<p>มาตรา 7 บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมา แดงชื่อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต้องมา ด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่อาจ หลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือ มอบหมายให้บุคคลอื่น มาดำเนินการแทนพร้อม ชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการ ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง มาแดงชื่อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแดงหรือความเห็น ของบุคคลนั้น เป็นคำแดงหรือความเห็นของผู้ที่ คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ</p> <p>ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควร ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญตามวรรคหนึ่งต้องมา แดงชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญ บุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความใน มาตรา 6 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา 8 บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมา แดงชื่อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต้องมา ด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่อื่นไม่อาจ หลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือ มอบหมายให้บุคคลอื่น มาดำเนินการแทนพร้อม ชี้แจงเหตุจำเป็นอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการ ภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเชิญ</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่ง มาแดงชื่อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการ ให้ถือว่าคำแดงหรือความเห็น ของบุคคลนั้น เป็นคำแดงหรือความเห็นของผู้ที่ คณะกรรมการมีหนังสือเชิญ</p> <p>ถ้าคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควร ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญตามวรรคหนึ่ง ต้องมา แดงชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อ คณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญ บุคคลดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง</p> <p>ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ยอมให้เลื่อนตามวรรคหนึ่ง ให้นำความใน มาตรา 7 วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>
<p>มาตรา 8 บุคคลที่ได้รับหนังสือขอให้ ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแดงชื่อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแดง ชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ให้คณะกรรมการ ออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลนั้นหรือเรียก บุคคลนั้นมาแดงชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ด้วยตนเอง ต่อคณะกรรมการ โดยอาจขอให้ บุคคลนั้นนำเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมา ประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้</p>	<p>มาตรา 8 บุคคลที่ได้รับหนังสือขอให้ส่ง เอกสาร หรือเชิญมาแดงชื่อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแดง ชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ให้คณะกรรมการออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลนั้นหรือเรียก บุคคลนั้นมาแดงชื่อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ด้วยตนเอง ต่อคณะกรรมการ โดยอาจขอให้ บุคคลนั้นนำเอกสาร หรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมา ประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้</p>

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
<p>ในการออกคำสั่งเรียกตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการต้องมีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่</p> <p>คำสั่งเรียกตามวรรคหนึ่งต้องระบุเหตุแห่งการเรียก ประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้อง ตามสมควร และโทษของการฝ่าฝืนคำสั่งเรียก</p>	<p>บุคคลนั้นพึงระมัดระวัง หรือวัดทุกข์ที่เขยื้อนซึ่งขอ ปรารถนอภคตวิสรรณเวต์ยติได้</p> <p>ไนทรรอชกต้วสั่งเรียกตตวรรรคหนึ่ง คณะทรรวชิตตวรต้องชิงติดัดยตระแนนเสียง ไทพ้อยทตว ที่รทหนึ่งชงสวทตวรทรรวชิตตวร ที่รทตตทตวที่มีอยู่</p> <p>ต้วสั่งเรียกตตวรรรคหนึ่งต้องระบุเหตุ แห่งทตวรเรียก ชยรเด้นข้อซักทตวทที่เขยื้อนซึ่ง ตตวรสมตวร และโทษชงทตวรต้วสั่งเรียก</p>
<p>มาตรา 9 การจัดส่งหนังสือตามมาตรา 6 และคำสั่งเรียกตามมาตรา 8 ให้คณะกรรมการ ดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลาย วิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรก็ได้ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (2) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง (3) ส่งทางโทรสาร (4) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการ เห็นสมควรเฉพาะกรณี <p>หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการ จัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่ง ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่า บุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งเรียก แล้วแต่ กรณี โดยชอบแล้ว</p>	<p>มาตรา 9 การจัดส่งหนังสือตามมาตรา 7 และต้วสั่งเรียกตตวรทตวร ๘ ให้คณะกรรมการ ดำเนินการด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง หรือหลาย วิธีการตามที่คณะกรรมการเห็นควรก็ได้ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (2) มอบให้บุคคลอื่นนำส่ง (3) ส่งทางโทรสาร (4) วิธีการอื่นใดที่คณะกรรมการ เห็นสมควรเฉพาะกรณี <p>หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการ จัดส่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ประธานรัฐสภากำหนด เมื่อได้ดำเนินการจัดส่ง ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนดังกล่าวแล้วให้ถือว่า บุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือต้วสั่งเรียก แล้วแต่ ทตวนี้ โดยชอบแล้ว</p>
<p>มาตรา 10 ผู้ใดที่คณะกรรมการมี หนังสือเชิญตามมาตรา 6 หรือมีคำสั่งเรียกตาม มาตรา 8 ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง</p>	<p>มาตรา 10 ผู้ใดที่คณะกรรมการมี หนังสือเชิญตามมาตรา 7 หรือมีต้วสั่งเรียกตตวร ทตวร ๘ ให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง</p>

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ คณะกรรมการ ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภา กำหนด	มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ คณะกรรมการ ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภา กำหนด
มาตรา 11 ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบ วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 6 และมาตรา 8 ต่อคณะกรรมการ หรือผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม ตาม ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ วุฒิสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย เนื่องจากกรที่ตน เปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานหรือจัดทำและเผยแพร่รายงาน โดยสุจริต แล้วแต่กรณี	มาตรา 11 ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบ วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 7 และมาตรา 8 ต่อคณะกรรมการ หรือผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือ วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี ไม่ต้องรับผิด ทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย เนื่องจากกร ที่ตนเปิดเผยข้อมูล หรือให้วัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานหรือจัดทำและเผยแพร่รายงาน โดยสุจริต แล้วแต่กรณี
มาตรา 12 กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตาม พระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา 12 กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตาม พระราชบัญญัตินี้ <u>ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่</u> <u>หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึง</u> <u>สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับให้ถือว่าเป็น</u> <u>การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทาง</u> <u>จริยธรรม</u>
	มาตรา 13 นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือใน กำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดง ความคิดเห็นตามมาตรา 6 นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ผู้นั้นต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือ วุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผล ในที่ประชุมสภา

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการมาธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
	<p><u>ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม</u></p>
<p>มาตรา 13 วรรคหนึ่ง ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 8 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>บทตรา 13 วรรคหนึ่ง ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทตรา 8 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>
<p>มาตรา 13 วรรคสอง ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย</p>	<p>มาตรา 14 ตัวผู้กระทำผิดผิดตามวรรคหนึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยด้วย</p>
<p>มาตรา 14 ผู้ใดส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการ ตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>บทตรา 14 ผู้ใดส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการ ตามหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

พระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภา ผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554	ร่าง พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. ....
มาตรา 15 ผู้ใดกระทำความผิด ใดๆ อันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา 15 ผู้ใดกระทำความผิด ใดๆ อันเป็นทรมานขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
มาตรา 16 เมื่อมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการธิการมีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป	มาตรา 16 เมื่อมีทรมานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานคณะกรรมการธิการมีหนังสือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป
มาตรา 17 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา 15 ให้ประธานรัฐสภารักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ <u>ระเบียบนั้นเมื่อประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</u>

3. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

3.1 ผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

- 1) คณะกรรมการธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร
- 2) คณะกรรมการธิการสามัญของวุฒิสภา
- 3) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 4) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- 5) สำนักนายกรัฐมนตรี
- 6) กระทรวงกลาโหม
- 7) กระทรวงการคลัง
- 8) กระทรวงการต่างประเทศ

- 9) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 10). กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 11). กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 12). กระทรวงคมนาคม
- 13) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 14) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- 15) กระทรวงพลังงาน
- 16). กระทรวงพาณิชย์
- 17) กระทรวงมหาดไทย
- 18) กระทรวงยุติธรรม
- 19) กระทรวงแรงงาน
- 20) กระทรวงวัฒนธรรม
- 21) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 22) กระทรวงศึกษาธิการ
- 23) กระทรวงสาธารณสุข
- 24). กระทรวงอุตสาหกรรม
- 25) สำนักงานอัยการสูงสุด
- 26) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 27) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 28) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
- 29) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- 30) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 31) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

3.2 ผู้เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- ไม่มี

3.3 ผู้เกี่ยวข้องทั่วไป

- ประชาชน

4. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

- 4.1 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้นของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 หรือไม่ อย่างไร
- 4.2 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนมีหนังสือขอให้บุคคลนั้น ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร
- 4.3 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 8 หรือไม่ อย่างไร
- 4.4 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 หรือไม่ อย่างไร
- 4.5 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย ให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ตามร่างมาตรา 11 หรือไม่ อย่างไร
- 4.6 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 12 หรือไม่ อย่างไร
- 4.7 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 หรือไม่ อย่างไร
- 4.8 ท่านเห็นว่าที่ผ่านมามีการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มีปัญหาและมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหาและจะก่อให้เกิดความเหมาะสมได้หรือไม่ อย่างไร
- 4.9 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

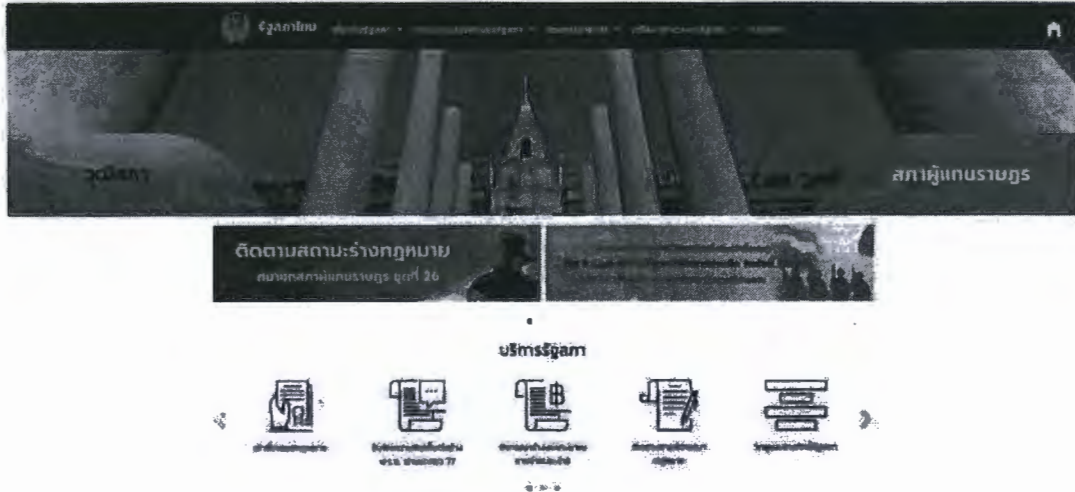
5. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

- 5.1 กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน 60 วัน ตั้งแต่วันที่ 24 มกราคม 2566 ถึงวันที่ 23 มีนาคม 2567 ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยวิธีการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร บางคณะ นอกจากนี้ได้ขออนุมัติเพื่อขยายระยะเวลาดำเนินการรับฟังความคิดเห็นออกไปอีก 15 วัน ตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2567 ถึงวันที่ 7 เมษายน 2567

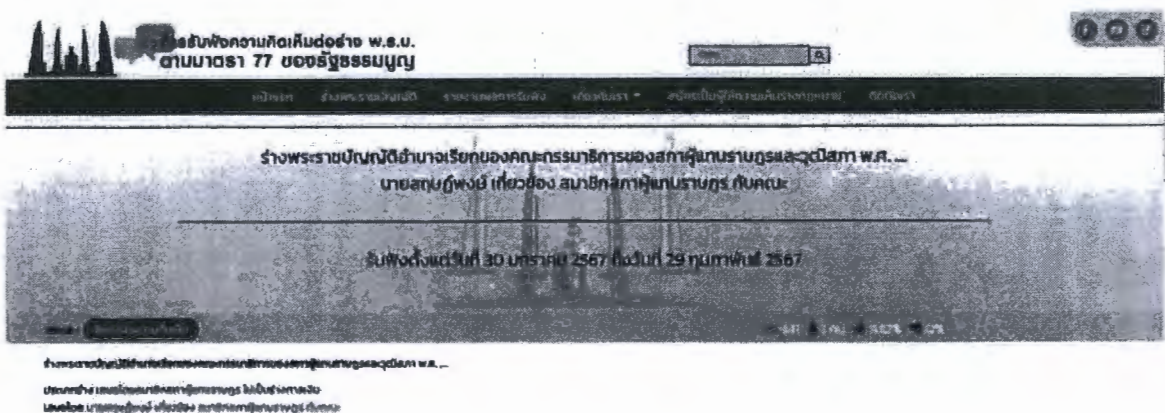
5.2 วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(1) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(1.1) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2567 ถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567

(1.2) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(1.3) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมาธิการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร
- 2) คณะกรรมาธิการสามัญของวุฒิสภา
- 3) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- 4) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- 5) สำนักนายกรัฐมนตรี

(โปรดพลิก)

- 6) กระทรวงกลาโหม
- 7) กระทรวงการคลัง
- 8) กระทรวงการต่างประเทศ
- 9) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- 10) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 11) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 12) กระทรวงคมนาคม
- 13) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 14) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
- 15) กระทรวงพลังงาน
- 16) กระทรวงพาณิชย์
- 17) กระทรวงมหาดไทย
- 18) กระทรวงยุติธรรม
- 19) กระทรวงแรงงาน
- 20) กระทรวงวัฒนธรรม
- 21) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- 22) กระทรวงศึกษาธิการ
- 23) กระทรวงสาธารณสุข
- 24) กระทรวงอุตสาหกรรม
- 25) สำนักงานอัยการสูงสุด
- 26) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 27) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- 28) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
- 29) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- 30) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- 31) สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(2) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการสามัญ สภาผู้แทนราษฎร บางคณะ ทั้งที่เป็นฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการการศึกษาการเจ้าหน้าที่และติดตามการบริหารงบประมาณ และประธานคณะกรรมการการคมนาคม

6. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

6.1 ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

(1) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th โดยมีผู้เข้าชมจำนวน 767 คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 3 คน

1. เพศ ชาย จำนวน 2 คน หญิง จำนวน 1 คน
2. อายุ (ปี) 21 - 30 จำนวน 3 คน
3. ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 2 คน สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน
4. อาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 2 คน รับจ้าง จำนวน 144 คน
5. ท่านเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด กระทรวงมหาดไทย จำนวน 2 คน ประชาชนทั่วไป จำนวน 1 คน

(2) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

1. คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร
2. คณะกรรมการสามัญของวุฒิสภา
3. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
4. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
5. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. กระทรวงมหาดไทย
7. กระทรวงวัฒนธรรม
8. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
9. กระทรวงศึกษาธิการ
10. สำนักงานอัยการสูงสุด
11. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
12. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
13. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
14. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

6.2 ผลการรับฟัง

ผลการรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจาก การส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมถึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น โดยสัมภาษณ์ สรุปได้เป็นรายประเด็น ดังนี้

1. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ให้ครอบคลุมละมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น - เป็นการบัญญัติที่ครอบคลุมกว่าเดิม - การแก้ไขบทนิยามดังกล่าวได้เพิ่มเติม รายละเอียดในส่วนของบทนิยามให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (เว็บไซต์) 	
<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการการกฎหมายการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร) 	
<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนิยามของคำว่า “คณะกรรมการ” “ประธานคณะกรรมการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร) 	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดนิยามของคำว่า “คณะอนุกรรมการ” เนื่องจากอำนาจในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเป็นอำนาจโดยตรงของ คณะกรรมการ ไม่ว่าจะเป็นการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลนั้นมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการในคณะนั้น ๆ ก็ตาม จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดคำนิยามของคำว่า “คณะอนุกรรมการ” แต่อย่างใด (คณะกรรมการแก้ไข ปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดคำนิยามตามร่างมาตรา 4 ดังกล่าวลือมาจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีการขยายความของคำว่า “คณะกรรมการ” “ประธานกรรมการ” ให้ชัดเจนขึ้น และได้ปรับแก้โดยยุบรวมคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เพื่อความกระชับของถ้อยคำซึ่งได้ความหมายที่ครอบคลุมถ้อยคำเดิมก่อนการยุบรวม (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- การกำหนดถ้อยคำนิยามศัพท์ต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย โดยบทนิยามมักใช้อธิบายความหมายของคำที่มีการกล่าวถึงบ่อย ๆ ในร่างพระราชบัญญัตินั้น (คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- การกำหนดเป็นนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีความชัดเจน ครอบคลุมความหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กฎหมายมีเจตนาที่จะให้ใช้บังคับ (คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- บทนิยามในร่างมาตรา 4 มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากมีเนื้อหารายละเอียดครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และแนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ อีกทั้งมีการรวบ บทนิยามให้มีความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” (คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- หลักการที่มีการเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “คณะกรรมการธิการ” เพื่อให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการร่วมกันที่แต่งตั้งโดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภานั้น มีความเหมาะสมแล้ว แต่ควรต้องมีการปรับปรุงแก้ไข ถ้อยคำให้ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง เช่น ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นการพิจารณา ร่วมกันของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ซึ่งจะมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกันของรัฐสภา จึงย่อมไม่มีกรณีที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภาที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา 4</p> <p>- หลักการที่มีการเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “ประธานคณะกรรมการธิการ” เพื่อให้ครอบคลุมถึงประธานคณะกรรมการร่วมกันที่แต่งตั้งโดยสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา นั้นมีความเหมาะสมแล้ว แต่จะต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ด้วย</p> <p>- การกำหนดบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” มีความเหมาะสมแล้ว แต่จะต้องพิจารณาถ้อยคำให้ครอบคลุมถึงบุคลากรทุกประเภทในหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่นด้วย <i>(คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</i></p>	<p>- การเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ไม่มีความเหมาะสม เพราะตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการธิการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้ ดังนั้น หากกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” เป็นไปเพื่อมอบหมายให้กระทำการแทน คณะกรรมการธิการ ย่อมเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่อ้างถึงดังกล่าว <i>(คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</i></p>
<p>- นิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามร่างมาตรานี้ เมื่อพิจารณามาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ได้บัญญัตินิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า (1) ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างคณะบุคคลหรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทางปกครอง (2) คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจใน การออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและ (3) บุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม (1) หรือ (2) และได้บัญญัติบทนิยามคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง”</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>หมายความว่า กระทรวง ทบวงกรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐและให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ดังนั้น บทนิยามตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงมีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ที่ครอบคลุม “คณะกรรมการร่วมกัน” และการกำหนดบทนิยามของคำว่า ประธานคณะกรรมการที่สอดคล้องกับคำว่า “คณะกรรมการ” รวมถึงการกำหนดบทนิยามคำว่า “หน่วยงานราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” นั้นมีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ซึ่งเดิมกำหนดเฉพาะคณะกรรมการสามัญและคณะกรรมการวิสามัญ และคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเท่านั้น ซึ่งในข้อเท็จจริงอาจมีการตั้งคณะกรรมการร่วมกัน (Joint Committee) เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา มีความเหมาะสมแล้ว</p> <p>- การกำหนดบทนิยามคำว่า “ประธานคณะกรรมการ” เป็นการกำหนดบทนิยามที่สอดคล้องกับคำว่า “คณะกรรมการ” แล้ว</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดบทนิยามคำว่า “หน่วยงานราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” มีความเหมาะสมแล้ว</p> <p>(คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)</p>	
<p>- เพราะสอดคล้องกับบทบัญญัติ มาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และครอบคลุมการใช้อำนาจของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา (คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้ความหมายรวมถึง หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง ซึ่งในกรณีที่หน่วยงานดังกล่าวไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครอง หรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง อาทิ องค์การวิชาชีพ สถานศึกษาเอกชน สนามกีฬา อุตรวงสภาพรถยนต์ (คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- การเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ให้ความหมายรวมถึง คณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา เห็นพ้องด้วย เนื่องจากสอดคล้องกับเรื่องการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามมาตรา 156 และมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563</p> <p>- เพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เนื่องจากเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญ เห็นพ้องด้วย เนื่องจากสอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 129 มาตรา 156</p>	<p>- เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา แล้วแต่กรณีนั้น ไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากตามมาตรา 129 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญคณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดทำการสอบหาข้อเท็จจริงแทนไม่ได้ ซึ่งข้อ 63 วรรคสอง ของข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ก็ได้บัญญัติหลักการเดียวกันนี้ไว้ด้วย นอกจากนั้น ตามร่างมาตรา 7 วรรคสี่ บุคคลที่ได้เคยส่งเอกสารหรือได้มาแถลงข้อเท็จจริงในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการคณะอื่นแล้ว สามารถอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นเดิมของตนเองแทนการส่งเอกสารหรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>และมาตรา 157 ของรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563</p> <p><i>(คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</i></p>	<p>เพื่อให้ไม่ต้องดำเนินการในเรื่องเดียวกันซ้ำ ๆ กัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และร่างกฎหมายนี้ได้ว่าต้องการให้การใช้อำนาจสั่งเรียกเป็นของคณะกรรมการเป็นสำคัญ</p> <p><i>(คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</i></p>
<p>- เห็นด้วยกับการกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 <i>(สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</i></p>	
<p>- ตามร่างมาตรา 4 เป็นการปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” และ “ประธานคณะกรรมการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และครอบคลุมการใช้อำนาจตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>ดังนั้น จึงเห็นว่าการเพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 วรรคห้า ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก <i>(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)</i></p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 เป็นการขยายความให้ครอบคลุมและมีความชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติงานและหลีกเลี่ยงถึงประเด็นที่ต้องตีความตามกฎหมาย (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	
<p>- การแก้ไขบทนิยามดังกล่าวได้เพิ่มเติมรายละเอียดในส่วนของบทนิยาม คำว่า “คณะกรรมการธิการ” และ “ประธานคณะกรรมการธิการ” ให้ครอบคลุมและทำให้ถ้อยคำมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 137 (3) ไม่ทำให้เกิดความสับสน เนื่องจากสภามีกรรมการอยู่หลายคณะ การกำหนดในลักษณะนี้จะเป็นการช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น และการเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมอบหมายนั้นเพื่อให้การดำเนินงานสามารถทำได้สะดวกมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” และ “รัฐวิสาหกิจ” โดยให้ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เพียงคำเดียวที่มีความหมายระบุถึงตำแหน่งของบุคคลแทนรูปแบบของหน่วยงานย่อมทำให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดบทบาทหน้าที่ได้มากยิ่งขึ้น (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มีการอธิบายความหมายของถ้อยคำที่ชัดเจนและครอบคลุม (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- การกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากร่างมาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” และ “ประธานคณะกรรมการธิการ” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” และเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ”</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>“หน่วยงานของรัฐ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” โดยมีความเห็น ดังนี้</p> <p>1) ร่างมาตรา 4 ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ตามที่ปรากฏนั้น บทบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญสอดคล้องกับ มาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจในการตั้งสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ กรรมการร่วมกันตามมาตรา 137 และมีอำนาจเลือกบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของสภาเพื่อตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญได้ ซึ่งแตกต่างจากสาระสำคัญของมาตรา 135 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่กำหนดเฉพาะคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา</p> <p>2) การที่ร่างมาตรา 4 ยกเลิกบทนิยามคำว่า “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” และเพิ่มบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แทนบทนิยามดังกล่าว ย่อมมีความสอดคล้องกับคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา 3 ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 เนื่องจาก “หน่วยราชการ” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” และ “ราชการส่วนท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ต่างเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และการที่บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามร่างมาตรานี้ให้หมายความรวมถึง “ราชการส่วนภูมิภาค” ย่อมส่งผลดีต่อการดำเนินการของคณะกรรมการที่จะเรียกเอกสารจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานประจำในส่วนภูมิภาค มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา อีกทั้งกฎหมายจำนวนมากได้แต่งตั้งคณะกรรมการประจำจังหวัดและข้าราชการที่ปฏิบัติราชการประจำจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติภารกิจตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประจำจังหวัด ตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นต้น ดังนั้น ราชการส่วนภูมิภาคจึงเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนการทำงานของคณะกรรมการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ <i>(กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
<p>- การกำหนดค่านियามดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติมการกำหนดค่านियามของถ้อยคำเดิมให้มีความสมบูรณ์และครบถ้วน รวมทั้งมีการเพิ่มเติมค่านियามใหม่เพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ <i>(กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
<p>- เพราะตามร่างมาตรา 4 กำหนดบทนิยามไว้ 4 ถ้อยคำ ได้แก่ “คณะกรรมการธิการ” “คณะอนุกรรมการธิการ” “ประธานคณะกรรมการธิการ” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งถ้อยคำว่า “คณะกรรมการธิการ” “คณะอนุกรรมการธิการ” และ “ประธานคณะกรรมการธิการ” บัญญัติไว้สอดคล้องกับมาตรา 128 มาตรา 129 และมาตรา 137 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และถ้อยคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” บัญญัติขึ้นตามบทนิยามคำว่า “หน่วยงานทางปกครอง” และ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 (การประปานครหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)	
<p>- ทำให้เกิดความสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ให้คณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา มีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาผู้นั้นได้ (การประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มีความเห็นสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอ (องค์การบริหารน้ำเสีย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- การกำหนดบทนิยามของถ้อยคำต่าง ๆ ตามร่างมาตรา 4 มีความเห็นด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)</p>	
<p>- บทนิยามตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้มีปัญหาแต่อย่างใด (สัมมนาขณัฒนการคณะกรรมการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ควรเพิ่มนิยามคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ให้หมายความรวมถึงคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการสิทธิการของรัฐสภาแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภาด้วยหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ครอบคลุมคณะอนุกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 (คณะกรรมการสิทธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)

(2) มีความเห็นเกี่ยวกับบทนิยามโดยควรแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้ 1) คำว่า “คณะกรรมการ” บทนิยามกำหนดไว้ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการที่รัฐสภาตั้งขึ้น เช่น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่จะต้องตราขึ้นตามหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นต้น อย่างไรก็ตามร่างมาตรา 4 บทนิยามกลับมีความหมายครอบคลุมถึง

คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ทำให้ร่างบญญามไม่มีความชัดเจน เห็นควรแก้ไขบญญามให้ครอบคลุมคณะกรรมการทุกประเภทของรัฐสภาด้วย และควรแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกัน เช่น ร่างพระราชบัญญัติให้อำนาจวิธีทษษคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรนศษ วุฒิสภา และรัฐสภา มีอำนาจเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น พ.ศ. .... เป็นต้น และ 2) คำว่า “คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วิธีชข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา หรือข้อบังคับการประชุมรัฐสภา แล้วแต่กรณี (**คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร**)

(3) บทนิยามบางคำยังไม่มีความชัดเจน เช่น ในบทนิยาม คำว่า

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา คณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา และคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา ทั้งนี้ จากบทนิยาม “คณะกรรมการ” ในตอนท้ายที่กำหนดไว้ว่า และคณะกรรมการร่วมกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาแต่งตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา นั้น เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จะต้องพิจารณาในที่ประชุมรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา 132 (1) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญจากที่ประชุมรัฐสภาตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ข้อ 88 ข้อ 89 และข้อ 90 ดังนั้น จากบทนิยามในตอนท้ายที่กำหนดไว้ว่า..... หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่วุฒิสภาแก้ไขเพิ่มเติมและสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของวุฒิสภา นั้น จึงไม่ถูกต้อง ควรไปเขียนบทนิยามใหม่ให้ครอบคลุมถึงคณะกรรมการที่เกิดขึ้นจากที่ประชุมรัฐสภาด้วย

นอกจากนี้ การเพิ่มบทนิยามของคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ในร่างมาตรา 4 นั้น เกินขอบเขตที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคสาม บัญญัติไว้ว่า “ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลใดหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญต้องการให้การใช้อำนาจเรียกเป็นของคณะกรรมการเท่านั้น

(คณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)

(4) บทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการที่รัฐสภาตั้งขึ้นเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเพื่อดำเนินการตามหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 270 ที่กำหนดให้เสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา และคำว่า “คณะอนุกรรมการ” ควรเพิ่มความหมายให้หมายความรวมถึงคณะอนุกรรมการที่ตั้งขึ้นตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ข้อ 66 วรรคท้ายด้วย (**คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร**)

(5) บทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” มีที่ใช้ในร่างมาตรา 7 วรรคสี่ เพียงแห่งเดียวเท่านั้น จึงเห็นว่าควรนำความหมายของนิยามคำนี้ไปกำหนดขยายความในถ้อยคำที่อ้างถึงในมาตราดังกล่าวได้ *(คณะกรรมการธิการการแรงงาน วุฒิสภา)*

(6) มีข้อสังเกตว่านิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” อาจจะมีปัญหาการตีความ ซึ่งในร่างมาตรา 14 กำหนดบทลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ให้อถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ในกรณีดังกล่าวจะมีวิธีการลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองและดำเนินกิจการทางปกครองที่ฝ่าฝืน มาตรา 7 หรือมาตรา 8 ได้หรือไม่ อย่างไร *(คณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)*

(7) บทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 4 กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง คณะบุคคล ผู้ที่ปฏิบัติงานในกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นแต่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง คณะกรรมการหรือบุคคลซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออก กฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและบุคคลที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว” เห็นว่า บทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ข้างต้นในส่วนแรกมีเนื้อหาเป็นการกำหนดความหมายของถ้อยคำเป็นประเภทของบุคคล แต่ในส่วนท้ายมีเนื้อหาที่กำหนดความหมายของถ้อยคำเป็นประเภทขององค์กร อีกทั้งบทนิยามประเภทขององค์กรเป็นการขยายความหมายของคำนิยามนั้นให้มีความหมายมากกว่าความปกติ และเนื่องจากบทบัญญัติของร่างกฎหมายเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อสิทธิ หน้าที่ หรือความรับผิดชอบของบุคคล และมีการกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับไว้ด้วย ดังนั้น เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย จึงควรกำหนดบทนิยามประเภทของบุคคล และประเภทขององค์กรที่จะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายไว้แยกจากกัน โดยกำหนดบทนิยามประเภทของบุคคลเป็นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และกำหนดบทนิยามประเภทขององค์กรเป็นคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” จึงตั้งเป็นข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อไป *(สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)*

(8) การกำหนดบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการธิการ” ตามร่างมาตรานี้ไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา 132 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งนิยามตามที่เสนอนั้นหมายความรวมถึงคณะกรรมการวิสามัญ คณะกรรมการธิการวิสามัญ และคณะกรรมการร่วมกัน ตามมาตรา 129 และมาตรา 137 เท่านั้น ส่วนนิยามคำว่า “ประธานคณะกรรมการ” ตามร่างมาตรานี้มีเหตุผลในทำนองเดียวกันกับนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” ซึ่งความหมายของบทนิยามไม่ครอบคลุมถึงคณะกรรมการร่วมกัน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 137 *(คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา)*

(9) เห็นด้วยบางส่วน และขอเสนอแนะเพิ่มเติมถ้อยคำให้ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อให้สอดคล้องกับถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 โดยควรแก้ไขชื่อร่างเป็น “ร่างพระราชบัญญัติ *สหประชา* เรียกร้องของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....” *(คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)*

(10) อำนาจรัฐของฝ่ายบริหารเมื่อจะดำเนินโครงการโดยต้องใช้กฎหมายวิธีการงบประมาณ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่เป็นเอกชนที่เข้าร่วมโครงการกับรัฐ กรณีที่มีการทุจริตเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง หากคณะกรรมการสิทธิการไม่มีอำนาจเรียกเอกชนผู้รับงานหรือรับเหมาเข้ามาชี้แจงต่อคณะกรรมการสิทธิการ ย่อมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์โดยใช้อำนาจเรียกได้เฉพาะบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันในทางข้อเท็จจริงย่อมต้องเกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย คือ ผู้ถืออำนาจรัฐ และเอกชน จึงเห็นว่าพระราชบัญญัตินี้ ควรเพิ่มบทนิยามเกี่ยวกับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และควรกำหนดบทบัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิการสามารถใช้อำนาจเรียกเอกชนได้ด้วย (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)

2. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการสิทธิการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้น ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการมีความชัดเจน ทั้งกระบวนการของคณะกรรมการสิทธิการและบุคคลที่คณะกรรมการสิทธิการ มีมติให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น - เพราะการแก้ไขคำว่า "สอบสวนข้อเท็จจริง" เป็น "สอบหาข้อเท็จจริง" ทำให้ถ้อยคำมีความสอดคล้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญทางราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ได้กำหนดไว้ - ให้อำนาจคณะอนุกรรมการเพิ่ม (เว็บไซต์) 	
	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากกระบวนการออกหนังสือเรียกเอกสาร หรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและซับซ้อน โดยคณะกรรมการต้องมีองค์ประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่และต้องมีมติด้วยเสียงข้างมากเห็นชอบให้ขอเอกสาร หรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง และมีการกำหนดขั้นตอนวิธีการที่จะต้องดำเนินการ ตามที่ปรากฏในร่างมาตรา 7 วรรคสอง ถึง วรรคห้า หลายขั้นตอน ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ปัจจุบันคณะกรรมการได้ดำเนินการออกหนังสือเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลง

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ข้อเท็จจริง โดยใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97 ซึ่งเป็นกระบวนการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงตามปกติโดยไม่มีขั้นตอนยุ่งยากและซับซ้อน และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลที่คณะกรรมการธิการเชิญหรือขอให้ส่งเอกสาร ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อมารองรับการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง เพราะจะเป็นการสร้างกระบวนการและขั้นตอนที่ยุ่งยากโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการสามารถดำเนินการตามรัฐธรรมนูญประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้อยู่แล้ว โดยที่รัฐธรรมนูญมาตรา 129 ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไว้ชัดเจน ครอบคลุมและมีบทบังคับที่ใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว และหากพิจารณาความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ จะพบว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวประสงค์ให้คณะกรรมการปฏิบัติอย่างฉันทมิตรกับหน่วยงานหรือบุคคลที่คณะกรรมการเชิญหรือเรียกให้ส่งเอกสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือไม่มีลักษณะเป็นการบังคับ (บันทึกการประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 39 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 หน้า 19 และ 20) (คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎรสภาผู้แทนราษฎร)</p>
<p>- พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 7 (คณะกรรมการธิการการกฎหมายการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นพ้องด้วยกับการกำหนดกระบวนการให้ คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลส่งเอกสาร หรือ เชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อ คณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 7 (คณะกรรมการ แก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความ เหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- กระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 7 มีกระบวนการ ที่ครอบคลุมแล้ว (คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- กระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 7 ครอบคลุมแล้ว (คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการ ฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เนื่องจากตามร่างฯ มาตรา 7 ดังกล่าวลือมา จากมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยเปลี่ยนคำว่า “เรื่องที่พิจารณา สอบสวน” เป็น “เรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง” ให้สอดคล้องกับเหตุผลของการตราพระราชบัญญัตินี้ และมีการเพิ่มถ้อยคำ “หรืออนุกรรมการ” ต่อท้ายคำว่า “คณะกรรมการ” เพื่อจะได้มี ความหมายครอบคลุมมากขึ้น (คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับการให้มีบทกฎหมายให้อำนาจ คณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 7 (คณะกรรมการ การพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เพราะเป็นการกำหนดที่สอดคล้องกับ บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และถ้อยคำในร่างเดิมที่เคยใช้บังคับอันเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลที่คณะกรรมการมีคำสั่งเรียกหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นมา ชี้แจงนั้น สามารถอ้างอิงระยะเวลาในการ ดำเนินการ หรืออ้างข้อมูลที่เคยให้ไว้แล้วกับ คณะกรรมการคณะอื่นหรือคณะอนุกรรมการ คณะอื่นได้ <i>(คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</i></p>	
<p>- เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 7 เนื่องจากมี ระยะเวลาให้บุคคลนั้นได้เตรียมตัวที่จะดำเนินการ ตามหนังสือพอสสมควร อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวก ให้บุคคลที่ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการ นั้นสามารถอ้างเอกสาร คำแถลงข้อเท็จจริงหรือการ แสดงความคิดเห็นของตนที่เคยให้ไว้ต่อคณะอนุ กรรมการคณะอื่นได้ด้วย ตามร่างมาตรา 7 วรรคสี่ <i>(คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การแก้ไขถ้อยคำจาก “สอบสวน” เป็น “สอบหาข้อเท็จจริง” ในมาตรา 7 วรรคหนึ่ง เพื่อให้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการการทหาร และความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</i></p>	<p>- การเพิ่มเติมถ้อยคำว่า “หรือคณะอนุ กรรมการ” เห็นว่าไม่เหมาะสม ตามเหตุผลที่ว่า เฉพาะคณะกรรมการเท่านั้นที่มีอำนาจเรียก บุคคลหรือเอกสาร <i>(คณะกรรมการการทหาร และความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</i></p>
<p>- การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการ มีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 เกี่ยวกับกระบวนการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นโดยมีการแก้ไขถ้อยคำให้เป็นไปตาม บทบัญญัติ มาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญ มีความ เหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</i></p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 โดยได้กำหนดกระบวนการคงเดิม เพียงแต่มีการปรับปรุงถ้อยคำให้เป็นไปตามมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและเพิ่มเติมคำขยายให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มคำว่า “หรือคณะอนุกรรมการ” ในวรรคสี่ เพื่อลดภาระของบุคคลที่ได้รับหนังสือซึ่งเคยดำเนินการในเรื่องเดียวกันมีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดกระบวนการการจัดส่งหนังสือขอให้บุคคลส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 7 มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐควรมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินการในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน <i>(คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- ในส่วนของการกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 วรรคหนึ่งถึงวรรคสาม นั้น เห็นพ้องด้วย เพราะมีหลักการทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน</p> <p>ส่วนร่างมาตรา 7 วรรคสี่ นั้น เห็นพ้องด้วย เฉพาะกรณีที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญจากคณะกรรมการได้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ และประสงค์จะอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นเดิมของตนที่เคยได้ดำเนินการในเรื่องเดียวกันแล้วนั้นต่อคณะกรรมการคณะอื่นเท่านั้น ไม่อาจให้อำนาจทำนองเดียวกันนี้แก่</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>คณะอนุกรรมการได้ เพราะจะเป็นการขัดหรือแย้งต่อมาตรา 129 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีผลทำให้ไม่สามารถอ้างเอกสารหรือคำแถลงข้อเท็จจริงที่เคยได้ชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการได้</p> <p>(คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 7 นั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเห็นพ้องด้วย เพราะการระบุเหตุแห่งการขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องตลอดจนการอ้างเอกสารที่เคยแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการคณะอื่นแล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการและเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการที่มีรายละเอียดชัดเจนในทางปฏิบัติ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</p>	
<p>- ตามร่างมาตรา 7 เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ของคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการทำเป็นหนังสือระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ด้วยตามสมควร และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่มีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวัน</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ และกำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเรียกหรือเชิญซึ่งเคยถูกเรียกหรือเชิญโดยคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการคณะอื่นในเรื่องเดียวกัน มีสิทธิอ้างเอกสาร คำแถลง หรือความเห็นที่เคยให้ไว้ได้ แต่ต้องมีหนังสือแจ้งคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นจึงเห็นด้วยกับกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรฐานนี้ เนื่องจากการกำหนดให้มีหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือหนังสือเชิญ ต้องระบุเหตุแห่งการขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญ ประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้องไว้ การระบุเหตุและประเด็นดังกล่าวทำให้เกิดความชัดเจน ทำให้ผู้ต้องส่งเอกสารหรือถูกเชิญทราบสาเหตุและทราบประเด็นทำให้สามารถจัดเตรียมข้อมูลได้ตรงประเด็น โดยต้องดำเนินการภายในเวลาที่คณะกรรมการกำหนด อย่างไรก็ตามหากดำเนินการไม่ทันกฎหมายก็กำหนดขั้นตอนให้บุคคลนั้นมีเวลา ซึ่งมีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ โดยอาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือนั้นได้แต่ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)</p>	
<p>- การแก้ไขคำว่า “สอบสวนข้อเท็จจริง” เป็นคำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง” ทำให้ถ้อยคำมีความสอดคล้องเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้กำหนดไว้ (กรมการพัฒนารัฐบาลไทย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มีความเห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรฐานนี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- เห็นพ้องด้วยกับการกำหนดหลักการตามร่างมาตรา 7 เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่มีสาระสำคัญ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เกี่ยวกับการปรับปรุงถ้อยคำในบทบัญญัติมาตรา 6 เดิม ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมาย เพื่อแก้ไขสาระสำคัญให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยใช้คำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง” แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ซึ่งใช้คำว่า “การสอบสวน” และมาตรา 129 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้คำว่า “อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด” แทนคำว่า “คำสั่งเรียก” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 สาระสำคัญของร่างมาตรา 7 ร่างมาตรา 8 และร่างมาตรา 10 จึงเป็นการบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มี สาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับเดิม (<i>กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมี หนังสือเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมา แลกงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น นั้น ในภาพรวม มีความเหมาะสมแล้ว (<i>กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- เพราะเป็นไปตามอำนาจที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 129 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และมีการกำหนดรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจนเพียงพอให้ผู้ต้องปฏิบัติ ตามสามารถดำเนินการได้ (<i>การปราบปรามคหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้อำนาจของคณะกรรมการ หรือคณะอนุกรรมการ และทำให้บุคคลที่ได้รับหนังสือให้ส่งเอกสาร หรือ เชิญมาแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็น ทราบ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของตน เมื่อได้รับหนังสือดังกล่าว	
- มีความเห็นสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ ที่นำเสนอ (<i>องค์การจัดการน้ำเสีย หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)	
- การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมี หนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแสดง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 7 นั้น เหมาะสม เพราะเป็นไปตามกฎหมายเดิม (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</i>)	
- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 7 เป็นอย่างยิ่ง (<i>สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษา การจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร</i>)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) มีข้อสังเกตเรื่องการออกเสียงลงมติ ควรกำหนดให้คณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ มิใช่ใช้เพียงมติดด้วยเสียงข้างมากของที่ประชุมใน การใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแสดงข้อเท็จจริง เพราะหากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 14 ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ดังนั้น จึงควรกำหนดวิธีการออก เสียงลงมติให้มีความรัดกุมและรอบคอบ โดยควรใช้มติดด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ คณะกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ เพราะมีผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดทางวินัย (*คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร*)

(2) การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญ มาแสดงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ตามร่างมาตรา 7 นั้น มีหลักการทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมาพบว่าจะมีความยุ่งยากในขั้นตอนการปฏิบัติพอสมควร โดยเริ่มตั้งแต่คณะกรรมการต้องดำเนินการโดยต้องมีมติของที่ประชุมและต้อง เป็นมติที่ชอบด้วย กฎหมาย (ต้องมีกรรมการนั่งอยู่ในที่ประชุมครบเป็นองค์ประชุม) นอกจากนี้การกำหนดระยะเวลาให้ บุคคลมาแสดงข้อเท็จจริงหรือจัดส่งเอกสารต่อคณะกรรมการภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่มีเงื่อนไข กำหนดไว้ว่าบุคคลนั้นจะไม่ปฏิบัติตามก็ได้ถ้ามีเวลาเหลือที่จะปฏิบัติตามหนังสือไม่ถึงสามวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือ และต้องมีหนังสือแจ้งเหตุที่ไม่อาจดำเนินการได้ให้คณะกรรมการทราบภายในสามวัน นับแต่วันที่รับหนังสือ (ตามร่างมาตรา 7 วรรคสอง) ในทางปฏิบัติอาจจะนำไปสู่การโต้แย้ง ถกเถียง โดยนำเงื่อนไขในเรื่องของระยะเวลาการรับ - ส่งหนังสือ มาเป็นเครื่องมือข้อต่อสู้ในการที่จะ

พิสูจน์ว่าได้ดำเนินการและปฏิบัติตามขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างถูกต้องหรือไม่ **(คณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)**

(3) มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการลงมติของคณะกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการลงมติเพื่อจะดำเนินการตามร่างมาตรา 7 ต้องมีกรรมการนั่งเป็นองค์ประชุมในที่ประชุมนั้นจริงด้วย **(คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)**

(4) มีข้อเสนอแนะให้ตัดความว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นอาจขอให้บุคคลนั้นนำเอกสารหรือวัตถุที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้” ในมาตรา 7 วรรคสอง ออกด้วย เพราะคณะกรรมการมีอำนาจเรียกเฉพาะบุคคลหรือเอกสารเท่านั้น โดยไม่มีอำนาจเรียกวัตถุหรือพยานหลักฐานอื่นแต่อย่างใด เนื่องจากไม่ได้มีอำนาจสอบสวน **(คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)**

(5) ควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดส่งเอกสารหรือเตรียมตัวจัดหาข้อมูลมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการให้มากกว่า 3 วัน เพื่อให้บุคคลมีเวลาในการรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลหรือเอกสาร **(คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา)**

(6) เห็นด้วยบางส่วน และเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อความ โดยการที่กำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือเป็นคำเรียกขอให้บุคคลและนิติบุคคล ส่งเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 7 และเสนอแนะแก้ไขให้เพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นเป็น “ขอให้บุคคลนั้นส่งมอบเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น” อย่างไรก็ตามไม่เห็นด้วยในกรณีที่ให้บุคคลนั้นสามารถอ้างคำแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการหรือคณะกรรมการคณะอื่นแล้ว มาใช้ได้ **(คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)**

(7) ควรเพิ่มเติมในเรื่องการเชิญผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 และระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2564 เพราะระเบียบรัฐสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ พ.ศ. 2554 อาจจะสิ้นสภาพบังคับใช้ **(คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)**

(8) มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องการนับระยะเวลาในการดำเนินการควรมีความชัดเจน อาทิ ในมาตรา 7 วรรคสาม มีการกำหนดให้ “บุคคลที่อาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเชิญหรือหนังสือขอให้ส่งเอกสาร ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ” การดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ให้นับรวมวันหยุดของทางราชการด้วยหรือไม่ หรือในกรณีที่ให้นับวันต่อเนื่องรวมวันหยุดราชการ หากได้รับหนังสือในวันศุกร์ แสดงว่าจะต้องดำเนินการทำหนังสือแจ้งเหตุต่อคณะกรรมการภายในวันศุกร์ใช้หรือไม่ ซึ่งหากมีการตีความเรื่องการนับระยะเวลาที่ต่างกันจะส่งผลให้ผู้ได้รับหนังสือฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดได้ ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดการนับระยะเวลา จะทำให้ลดปัญหาเรื่องการตีความ

ทางกฎหมาย และหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับหนังสือจะได้มีความชัดเจนในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น
(คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)

(9) การกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการมีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสารหรือเชิญมา
แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 7 กรณีนี้ถ้าเป็นบุคคลทั่วไปก็ถือว่าเป็นแนวทางที่ดี
เพราะมีกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานตามที่กฎหมายกำหนด แต่ในกรณีที่เป็นส่วนราชการ
ถึงแม้ในปัจจุบันจะมีพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา
พ.ศ. 2554 บังคับใช้อยู่ แต่ก็ยังคงใช้แนวทางการบริหารมากกว่าแนวทางตามกฎหมาย โดยที่ผ่านมาใช้
วิธีการมีหนังสือถึงรัฐมนตรีแต่ละกระทรวง เพื่อมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องส่งเอกสารหรือมาแถลง
ข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

(10) ควรกำหนดระยะเวลาให้มีความเหมาะสมในกรณีที่มีหนังสือขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร
แถลงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือมีหนังสือชี้แจงเหตุที่ไม่อาจปฏิบัติตามหนังสือนั้นได้
(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)

(11) มีข้อสังเกตกรณีของบุคคลที่ไม่อาจปฏิบัติตามหนังสือเรียกได้ซึ่งมีการกำหนดให้บุคคลนั้น
มีหนังสือแจ้งเหตุต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือเรียก จึงมีความเห็นว่าควร
กำหนดช่องทางอื่นเพิ่มเติมในการแจ้งเหตุดังกล่าวเพื่อให้คณะกรรมการได้รับทราบการแจ้งเหตุได้
อย่างรวดเร็ว รวมทั้งบุคคลนั้นสามารถแจ้งเหตุได้ทันกำหนดเวลา (กรมโยธาธิการและผังเมือง
กระทรวงมหาดไทย)

(12) มีข้อเสนอเพิ่มเติมว่า ในร่างมาตรา 7 ใช้คำว่า “บุคคล” ซึ่งนัยหมายถึงบุคคลที่เป็น
เจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลเอกชน จึงเห็นว่าควรมีการแก้ไขเนื้อหาของร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับหลักการ
ที่กำหนดให้คณะกรรมการสามารถมีอำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลที่เป็นเอกชนได้ด้วย เพื่อให้เกิด
ความครอบคลุมกับหลักการดังกล่าวยิ่งขึ้น อาทิ กระบวนการส่งหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือหนังสือเชิญ
ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ หรือบุคคลเอกชน อาจมีความแตกต่างกัน (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการศึกษา
การจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)

3 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือ
แสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 8 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - มีการกำหนดหลักการที่ชัดเจน ทั้งนี้ ในการพิจารณาขอให้บุคคลอื่นมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแทนตามวรรคสองนั้นมีความเหมาะสมเพราะเป็นการยืดหยุ่นในการพิจารณา - เป็นการแก้คำหลงผิด - เป็นการช่วยเปิดโอกาส และช่วยให้บุคคลผู้ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น แต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถมาได้ด้วยตนเองสามารถเลื่อนหรือมอบให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน 	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ถูกเรียก และไม่ทำให้กระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงนี้มีลักษณะเป็นการบังคับมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 มาเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129</p> <p>(เว็บไซต์)</p>	
<p>- พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 8 (<i>คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร</i>)</p>	
	<p>- เนื่องจากหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 8 มีหลายขั้นตอน ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินงานของคณะกรรมการปัจจุบันการออกหนังสือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น คณะกรรมการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97 ซึ่งไม่มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและซับซ้อน และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติอีกแต่อย่างใด (<i>คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร</i>)</p>
<p>- เห็นพ้องด้วยกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 8 (<i>คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร</i>)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ตามร่างมาตรา 8 มีการกำหนดหลักการที่ครอบคลุมแล้ว (คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เนื่องจากร่างมาตรา 8 มีหลักการเดียวกับพระราชบัญญัติที่ใช้ในปัจจุบัน แต่อาจจะมีข้อขัดแย้งของการใช้ถ้อยคำที่ว่า “เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้” ซึ่งขึ้นอยู่กับความตีความของแต่ละบุคคลที่อาจแตกต่างกันได้ (คณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 8 นั้นครอบคลุมแล้ว (คณะกรรมการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เนื่องจากตามร่างมาตรา 8 ดังกล่าวยกข้อความจาก มาตรา 7 ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยจากคำว่า “เหตุจำเป็นที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” เป็น “เหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้” ซึ่งไม่กระทบสาระสำคัญของเนื้อหา (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง ตามร่างมาตรา 8 (คณะกรรมการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย โดยในทางปฏิบัติจะต้องเพิ่มขั้นตอนการทำงานโดยขอหลักฐานการมอบหมายบุคคลอื่นให้มาร่วมประชุมแทนทุกครั้ง (คณะกรรมการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เพราะเป็นการกำหนดที่เหมาะสม ทั้งกรณีที่บุคคลซึ่งถูกเรียกให้มาแล้วไม่มา หรือมอบให้บุคคลอื่นมาแทน ย่อมต้องให้คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณา ก่อนว่าจะให้เลื่อนหรือชี้แจงแทนได้หรือไม่ (คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 8 เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นสามารถขอเลื่อนการแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อีกทั้งเปิดโอกาสให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมอบหมายให้บุคคลอื่นแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้ (คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 8 มีความเหมาะสมแล้ว เพราะไม่ได้แก้ไขในหลักการ แต่เป็นการแก้ไขถ้อยคำจากคำว่า “ที่” เป็นคำว่า “อัน” เท่านั้น (คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</p>	
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 8 มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 8 โดยได้กำหนดหลักการคงเดิม มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเชิญบุคคล มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่กำหนดควรให้การดำเนินการมีการกำหนดระยะเวลาในแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน (คณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- เนื่องจากมีหลักการทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และ การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคล มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ตามร่าง มาตรา 8 นั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเห็นพ้อง ด้วย โดยมีเหตุผลทำนองเดียวกันกับที่ได้กล่าวมาแล้ว ในประเด็นคำถามที่ 2 ความเป็นว่า “เพราะการระบุเหตุ แห่งการขอให้บุคคลนั้นส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ รวมทั้งประเด็นข้อซักถามที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการอ้าง เอกสารที่เคยแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ในเรื่องเดียวกันต่อคณะกรรมการหรือคณะอนุ กรรมการคณะอื่นแล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นการลด ขั้นตอนการดำเนินการและเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการที่มีรายละเอียดชัดเจน ในทางปฏิบัติ” (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 8 กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือ เชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต้องมา ด้วยตนเองเว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ อาจมีหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้ บุคคลอื่น มาดำเนินการแทนพร้อมชี้แจงเหตุจำเป็น</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ กรณีที่คณะกรรมการเห็นควรให้ผู้ยื่นต้องมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการด้วยตนเอง ให้มีหนังสือเชิญบุคคลดังกล่าวอีกครั้ง ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับการกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรานี้ เนื่องจากมีการกำหนดกรณีมีเหตุจำเป็นไว้กรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจมาให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงตามหนังสือเชิญด้วยตนเองได้ สามารถมีหนังสือขอลื่อนหรือมอบอำนาจให้บุคคลอื่นที่ทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือมีความรู้ความเชี่ยวชาญในประเด็นหนังสือเชิญมาดำเนินการแทนได้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)</p>	
<p>- เป็นการช่วยเปิดโอกาสและช่วยให้บุคคลผู้ได้รับหนังสือเชิญบุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น แต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถมาได้ด้วยตนเองสามารถเลื่อนหรือมอบให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทนได้ ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้ถูกเรียก และไม่ทำให้กระบวนการสอบสวนข้อเท็จจริงนี้มีลักษณะเป็นมาตรการบังคับมากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 มาเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการตาม ร่างมาตรา 8 มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปรับปรุงถ้อยคำในบทบัญญัติ มาตรา 7 เดิม ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์ในการ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ตรากฎหมายเพื่อแก้ไขสาระสำคัญให้สอดคล้องกับ มาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยใช้คำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง” แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ซึ่งใช้คำว่า “การสอบสวน” และ มาตรา 129 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้คำว่า “อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด” แทนคำว่า “คำสั่งเรียก” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 สาระสำคัญของร่างมาตรา 7 ร่างมาตรา 8 และร่างมาตรา 10 จึงเป็นการบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับเดิม <i>(กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
<p>- เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 8 ซึ่งได้กำหนดให้บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต้องมาด้วยตนเอง โดยกำหนดข้อยกเว้นกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ โดยให้มอบหมายบุคคลอื่นมาแถลงข้อเท็จจริง <i>(กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
	<p>- เพราะตามร่างมาตรา 8 วรรคสอง กำหนดให้กรณีที่มีการมอบหมายบุคคลอื่นให้ไปแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแทน ให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นนั้นเป็นของผู้มอบหมาย เนื่องจากการแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องอัศวินของแต่ละบุคคลซึ่งแต่ละคนอาจทราบข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากันตามประสบการณ์ที่ได้รับรู้มา นอกจากนั้น หากผู้ที่ไม่ให้ข้อเท็จจริงได้แถลงข้อเท็จจริงไม่ตรงกับความจริงหรือเป็นความเท็จก็เรื่องเฉพาะตัวของผู้นั้น การกำหนดให้ถือว่าคำแถลงหรือความเห็นนั้นเป็นของผู้มอบหมายจึงไม่ถูกต้องและเป็นธรรม</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	แก่ผู้มอบหมาย (การประสานครหลวง หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)
- ทำให้บุคคลที่ได้รับหนังสือให้ส่งเอกสาร หรือ เชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ทราบ หลักเกณฑ์และวิธีการ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของตน เมื่อได้รับหนังสือดังกล่าว และสามารถปฏิบัติตามได้ อย่างถูกต้อง (การประสานภูมิภาค หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)	
- มีความเห็นสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ ที่น่าเสนอ (องค์การจจัดการน้ำเสีย หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)	
- การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคล มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตาม ร่างมาตรา 8 นั้นเหมาะสม เพราะเป็นไปตาม กฎหมายเดิม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)	
- เห็นด้วยกับกรณีที่บุคคลตามหนังสือเรียกไม่มา และมีการมอบหมาย โดยคณะกรรมการมาธิการยอมรับ ให้มีการชี้แจงแทน ให้ถือว่าคำชี้แจงของบุคคลนั้น ถือเสมือนว่าเป็นคำชี้แจงของบุคคลที่คณะกรรมการมาธิการ เชิญมาชี้แจงด้วยตนเอง ตามร่างมาตรา 8 นี้ (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการศึกษา การจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) มีข้อสังเกตว่า กรณีบุคคลซึ่งไม่ได้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการมาธิการเชิญมาแถลง
ข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ไม่มาตามอำนาจเรียกของคณะกรรมการมาธิการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ไม่ได้กำหนดมาตรการการอย่างหนึ่งอย่างใดให้บุคคลนั้นต้องปฏิบัติ อาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมาย
ไม่มีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)

(2) ควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการที่บุคคลต้องจัดส่งเอกสาร ส่งมอบวัตถุ หรือ
พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่คณะกรรมการมาธิการด้วย กรณีบุคคลนั้นไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้
ยังมีข้อเสนอแนะ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อ 5 แห่งระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มา

(โปรดพลิก)

แถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ พ.ศ. 2554 ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งระเบียบดังกล่าวบัญญัติว่า “ข้อ 5 ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงซึ่งเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด” ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงอาจไม่ได้รับอนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หากถูกเรียกมาให้แถลงข้อเท็จจริงที่เป็นปฏิปักษ์กับผู้บังคับบัญชาหรือต้นสังกัด จึงควรมีข้อยกเว้นให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกรณีดังกล่าวข้างต้น (*คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา*)

(3) มีข้อสังเกตดังนี้ 1) ควรมีการกำหนดรายละเอียดเรื่องการนับระยะเวลาให้ชัดเจนตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้วในประเด็นคำถามข้อ 2 ความว่า การนับระยะเวลาในการดำเนินการควรมีความชัดเจน อาทิ ในมาตรา 7 วรรคสาม มีการกำหนดให้ “บุคคลที่อาจไม่ปฏิบัติตามหนังสือเชิญหรือหนังสือขอให้ส่งเอกสาร ต้องมีหนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ” การดำเนินการภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ให้นับรวมวันหยุดของทางราชการด้วยหรือไม่ หรือในกรณีที่ให้นับวันต่อเนื่องรวมวันหยุดราชการ หากได้รับหนังสือในวันศุกร์ แสดงว่าจะต้องดำเนินการทำหนังสือแจ้งเหตุต่อคณะกรรมการภายในวันศุกร์เช้าหรือไม่ ซึ่งหากมีการตีความเรื่องการนับระยะเวลาที่ต่างกันจะส่งผลให้ผู้ได้รับหนังสือฝ่าฝืนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยไม่มีเจตนาในการกระทำความผิดได้ ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดการนับระยะเวลา จะทำให้ลดปัญหาเรื่องการตีความทางกฎหมาย และหน่วยงานหรือบุคคลที่ได้รับหนังสือจะได้มีความชัดเจนในการดำเนินการมากยิ่งขึ้น และ 2) ในทางปฏิบัติควรระบุในหนังสือเชิญมาตรา 8 ว่ากรณีใดสามารถมอบหมายให้บุคคลอื่นดำเนินการแทนได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และแก้ปัญหาการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ระดับที่ไม่สามารถชี้แจงข้อมูลหรือตอบคำถาม หรือตัดสินใจในระดับนโยบาย มาให้ข้อมูลต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ทำให้เสียเวลาในการดำเนินการของคณะกรรมการ (*คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา*)

(4) การกำหนดหลักการเกี่ยวกับการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 8 การมีบทบัญญัติให้บุคคลได้รับเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงต้องมาแสดงความคิดเห็นด้วยตนเองส่วนมากจะเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบนโยบาย การทำงานในภาพรวมอาจไม่ทราบข้อเท็จจริงทั้งหมด ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอาจจะให้ข้อมูลที่ชัดเจนและตรงต่อวัตถุประสงค์ที่คณะกรรมการต้องการได้ (*สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*)

(5) ควรกำหนดระยะเวลาให้มีความเหมาะสมในการทำหนังสือขอเลื่อนหรือหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นมาดำเนินการแทน (*กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย*)

(6) ดังนั้น จึงควรกำหนดเนื้อหาของร่างในวรรคนี้เป็นในทำนองว่า ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วยอมให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ หากเห็นว่าเป็นการเพียงพอแล้วก็สามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้ หากยังไม่เพียงพอจะเชิญบุคคลดังกล่าวมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่งก็ได้ นอกจากนั้น ควรให้สิทธิแก่บุคคลที่ถูกเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นสามารถมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเป็นหนังสือยื่นต่อคณะกรรมการได้ด้วย (*การประสานครหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย*)

4 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - การมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ย่อมมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ประกอบกับการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นนั้น เป็นไปตามการเชิญของคณะกรรมการ บุคคลที่มา จึงควรมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง - เป็นสิทธิของบุคคลที่ถูกเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการที่สมควร ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางและไม่ทำให้กระบวนการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเกิดเป็นภาระให้แก่ผู้ถูกเชิญ มากเกินสมควร - แก้ไขให้สอดคล้องกับร่างใหม่ (เว็บไซต์) 	
<ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 (<i>คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร</i>) 	
	<ul style="list-style-type: none"> - เนื่องจากการใช้อำนาจเรียกบุคคลตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. 2562 ข้อ 97 ได้ กำหนดให้บุคคลผู้ถูกเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือ แสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิที่จะ ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามหลักเกณฑ์ที่ กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งปรากฏตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุดที่ กค 0409/33300 ลง วันที่ 1 ธันวาคม 2548 เรื่อง ขอบทบทวนการ เบิกจ่ายค่าพาหนะเดินทางผู้มาแถลงข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ดังนั้น จึงอาจจะไม่จำเป็นต้อง ร่างพระราชบัญญัติขึ้นมารองรับ

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	(คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)
<p>- เห็นพ้องด้วยกับการกำหนดหลักเกณฑ์ในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการ (คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ตามร่างฯ มาตรา 10 ดังกล่าวยกข้อความจาก มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 เพื่อเป็นการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้แก่บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อบุคคล ดังกล่าวจะได้ให้ความร่วมมือมากขึ้น (คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับการให้บุคคลได้รับเงินเป็น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารัฐสภา ตามร่าง มาตรา 10 (คณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ถ้าบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นต่อคณะกรรมการเป็นบุคคลภายนอกนั้น เห็นว่าการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีความ เหมาะสม (คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	<p>- ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นการมีสิทธิได้รับ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไม่เห็นด้วย เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ของรัฐมีหน้าที่ที่จะต้องมาชี้แจงต่อ คณะกรรมการอยู่แล้ว ประกอบกับสามารถเบิก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการกรณีอยู่ ต่างจังหวัดได้อยู่แล้ว (คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 10 เพราะเพื่อเป็นการตอบแทนให้แก่บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการที่เป็นประชาชนทั่วไปที่มีความรู้ความสามารถและสามารถช่วยงานคณะกรรมการได้ แต่ถ้าบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นหน่วยงานราชการ ไม่ควรมีสติธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากการปฏิบัติงานดังกล่าวของหน่วยงานราชการเป็นไปตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้น ๆ อีกทั้งหน่วยงานราชการสามารถเบิกจ่ายจากต้นสังกัดได้อยู่แล้ว <i>(คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- เห็นด้วยกับการปรับปรุงถ้อยคำโดยยังคงหลักการเดิม <i>(คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 ซึ่งเป็นหลักการเดิม มีความเหมาะสมและ โดยตัดถ้อยคำว่า “หรือมีคำสั่งเรียก” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับร่างมาตรา 9 <i>(คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 ซึ่งเป็นหลักการเดิม มีความเหมาะสมและ โดยตัดถ้อยคำว่า “หรือมีคำสั่งเรียก” ออก เพราะตามร่างมาตรา 9 ได้ตัดถ้อยคำดังกล่าวแล้ว <i>(คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- ในกรณีที่ยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ต่อคณะกรรมการธิการ พ.ศ. 2554 จะสิ้นสภาพบังคับใช้ และเห็นควรกำหนดไว้ เพราะจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายของบุคคลที่ต้องเดินทางมาให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการธิการ (คณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 10 เพื่อลดภาระและอำนวยความสะดวกกับผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะภาคประชาชนและภาคเอกชน ทั้งนี้ การกำหนดรายละเอียดอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (คณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- เนื่องจากมีหลักการทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 นั้น สำนักรงานเลขาธิการวุฒิสภาเห็นพ้องด้วย (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 10 กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบที่รัฐสภากำหนด ดังนั้น จึงเห็นด้วยกับร่างมาตราดังกล่าว ซึ่งกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ธิการ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เนื่องจากบุคคลดังกล่าวต้องมีการใช้เวลาเตรียมข้อมูลข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>กระทบกับเวลาการทำงานประจำ และจะต้องเสียเวลาในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการธิการ จึงสมควรกำหนดให้มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามควรแก่กรณี เพื่อชดเชยเป็นค่าเดินทางค่าป่วยการให้บุคคลดังกล่าวที่ต้องเสียเวลาเสียค่าเดินทางมา (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)</p>	
<p>- เป็นสิทธิของบุคคลที่ถูกเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ี่สมควรได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และไม่ทำให้กระบวนการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการเกิดเป็นภาระให้แก่ผู้ที่ถูกเชิญมา มากเกินสมควร แต่อย่างไรก็ดีอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินทางควรคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณที่รัฐจะต้องเสียไปกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วย (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- การกำหนดหลักการตามร่างมาตรา 10 มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นบทบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการปรับปรุงถ้อยคำในบทบัญญัติมาตรา 10 เดิม ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรากฎหมายเพื่อแก้ไขสาระสำคัญให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยใช้คำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง” แตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ซึ่งใช้คำว่า “การสอบสวน” และมาตรา 129 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้คำว่า “อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด” แทนคำว่า</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>“คำสั่งเรียก” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 สำคัญของร่างมาตรา 7 ร่างมาตรา 8 และร่างมาตรา 10 จึงเป็นการบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับเดิม (<i>กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 10 มีความเหมาะสม เนื่องจากบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงมีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต้องใช้ในการเดินทาง ซึ่งบางกรณีอาจต้องเดินทางเป็นระยะทางไกลและมีค่าใช้จ่ายมาก หรืออาจเป็นบุคคลที่มีรายได้น้อย การกำหนดในเรื่องนี้จึงเหมาะสมแล้ว รวมทั้งเป็นการแบ่งเบาภาระของบุคคลดังกล่าว (<i>กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- เพราะในการไปแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการยอมนัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าจัดทำเอกสาร นอกจากนั้นหากเป็นประชาชนอาจจะต้องมีการลางานซึ่งนายจ้างอาจไม่จ่ายค่าจ้างเพราะการลา นี้ อย่างไรก็ตาม สำหรับบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีเงินเดือนประจำการไปแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการตามมาตรา 129 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และสามารถใช้รถของหน่วยงานในการเดินทางได้ อาจกำหนดให้ไม่ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (<i>การประปานครหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- เนื่องจากจะไม่ได้ไม่เป็นภาระเกินควรแก่บุคคลที่ได้รับหนังสือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นนั้น (<i>การประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- มีความเห็นสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอ (<i>องค์การจัดการน้ำเสีย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)	
- การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ตามร่างมาตรา 10 นั้นเหมาะสม เพราะเป็นไปตามกฎหมายเดิม (<i>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</i>)	
- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 10 นี้ (<i>สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร</i>)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) อัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณที่รัฐต้องเสียไปกับค่าใช้จ่ายในการเดินทางของบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการด้วย (*เว็บไซด์*)

(2) มีข้อสังเกตว่า สิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการนั้นครอบคลุมถึงกรณีของบุคคลที่มาจากภาคเอกชนหรือไม่ นอกจากนี้การออกกฎหมายลำดับรองหรือระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรกำหนดให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย (*คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร*)

(3) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าบุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามระเบียบการเบิกจ่ายใด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาในทางปฏิบัติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และต้องไม่ให้กระทบวงเงินที่คณะกรรมการได้รับการจัดสรร (*คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร*)

(4) แนวทางดังกล่าวอาจก่อให้เกิดเป็นภาระด้านงบประมาณ และอาจจะกระทบต่อวงเงินงบประมาณที่กรรมการแต่ละคณะได้รับจัดสรร ดังนั้น ถ้าจะดำเนินการตามร่างมาตรา 10 จึงควรพิจารณาในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดความเหมาะสมด้วย (*คณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร*)

(5) ควรกำหนดระเบียบค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบวงเงินงบประมาณของคณะกรรมการที่ได้รับการจัดสรร (*คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร*)

(6) เห็นด้วยบางส่วน และขอเสนอแนะให้ผู้ได้รับมอบหมายตามร่างมาตรา 8 มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางด้วย (*คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา*)

(โปรดพลิก)

(7) มีข้อสังเกตว่า ควรมีการเพิ่มความเป็นข้อยกเว้นไว้ให้ชัดเจนในตอนท้ายความว่า “เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบอื่นอยู่แล้ว” ด้วยหรือไม่ *(สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)*

(8) ร่างมาตรา 10 ซึ่งกำหนดให้ผู้ที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการการมีหนังสือเชิญ มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนดด้วย เห็นว่า นอกจากสิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแล้ว เพื่อให้การสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาของคณะกรรมการได้รับข้อมูลข้อเท็จจริงครบถ้วนรอบด้าน และเพื่อลดภาระกรณีเอกสารที่ต้องจัดส่งให้ตามหนังสือของคณะกรรมการนั้น มีจำนวนมาก เห็นควรเพิ่มสิทธิในการได้รับค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการกรณีเอกสารมีจำนวนมากด้วย *(สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)*

(9) ปัจจุบันค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเป็นไปตามระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ พ.ศ. 2554 ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 หากมีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องมีการปรับปรุงระเบียบรัฐสภาดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมโดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยราชการหรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ เป็นต้น *(สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)*

(10) การกำหนดให้บุคคลที่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามร่างมาตรา 10 ในกรณีบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้องเสียสละทั้งทุนทรัพย์และเวลาในการทำงาน จึงเป็นเรื่องสมควรที่จะกำหนดให้มีสิทธิให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทาง แต่กรณีข้าราชการถ้าเป็นข้าราชการที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาถือว่ามาปฏิบัติราชการปกติไม่จำเป็นต้องเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ส่วนข้าราชการที่อยู่ต่างจังหวัดถ้าต้องเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการก็สามารถเบิกค่าใช้จ่ายการเดินทางจากต้นสังกัดได้อยู่แล้ว *(สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)*

(11) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางควรกำหนดให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน *(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)*

(12) หากผู้มาชี้แจงต้องเดินทางมาไกลบางกรณีควรสามารถจัดให้มีการประชุมผ่านสื่อออนไลน์ได้โดยไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง *(สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)*

5. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ ตามร่างมาตรา 11 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการคุ้มครองผู้ให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร พยานหลักฐาน ให้สามารถให้ถ้อยคำ ได้อย่างอิสระ - เป็นการคุ้มครองช่วยให้บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือในกระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงสามารถเปิดเผยวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อกระบวนการได้อย่างครบถ้วน ไม่เกิดความกังวลว่าการกระทำดังกล่าวจะต้องรับผิด ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงของ คณะกรรมการธิการที่จะได้ข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วน - ให้ผู้ถูกเรียกกล่าวจะให้ข้อมูลจริง (เว็บไซต์) 	
<p>- พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการกำหนดข้อยกเว้น ความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยให้แก่ ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ ตามร่างมาตรา 11 (<i>คณะกรรมการธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร</i>)</p>	
<p>- เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบ วัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อ คณะกรรมการธิการ รวมทั้งผู้จัดทำและเผยแพร่ รายงานการประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภา ผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา ซึ่งได้กระทำโดย สุจริตไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทาง วินัย (<i>คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร</i>)</p>	
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดให้แก่ผู้ให้ ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน อื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา 129 วรรคเจ็ด ของรัฐธรรมนูญแห่ง</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้ เอกสิทธิ์คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่และผู้ปฏิบัติ ตามคำเรียกตามมาตรา 129 ด้วย (คณะกรรมการสิทธิการ แก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความ เหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ถ้อยคำดังกล่าวตามร่างมาตรา 7 มีความ เหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการสิทธิการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เมื่อบุคคลได้ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตย่อมควร ได้รับการคุ้มครอง (คณะกรรมการสิทธิการกระจาย อำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหาร ราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 7 ที่กำหนดข้อยกเว้นความผิดทั้ง ทางแพ่ง ทางอาญาและทางวินัย กรณีปฏิบัติหน้าที่ โดยสุจริตนั้นมีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการ การป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและ ยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เป็นหลักการที่ให้ความมั่นใจกับผู้ที่มีความ ร่วมมือว่าจะไม่ต้องความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยจากการกระทำของตน ซึ่งตรงกับถ้อยคำเดิม ตามมาตรา 11 ของ พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับบทคุ้มครองเจ้าหน้าที่ฝ่าย เลขาธิการประจำคณะกรรมการ ผู้จัดทำ และเผยแพร่รายงานการประชุมตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ตามร่างมาตรา 11 (คณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เนื่องจากเป็นหลักประกันให้กับ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ได้ว่าจะไม่ต้องรับผิดชอบจากการกระทำอันเนื่องจากการให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการธิการ (คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 11 มีความเหมาะสม เพราะจะทำให้ผู้ที่ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการมีความเชื่อมั่นและกล้าที่จะให้ข้อมูลตามความเป็นจริง โดยจะทำให้การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย หากการให้ถ้อยคำหรือการส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องนั้นได้กระทำไปโดยสุจริต (คณะกรรมการธิการการกีฬา วุฒิสภา)</p>	
<p>- เห็นด้วยในหลักการเพราะยังคงหลักการเดิมไว้แต่ควรต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วย เช่น ต้องตัดคำว่า “วัตถุ” และ “หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง” ออกด้วย (คณะกรรมการธิการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย ให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 11 ซึ่งเป็นหลักการเดิม มีความเหมาะสมแล้ว (คณะกรรมการธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย ให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ ตามร่างมาตรา 11 ซึ่งเป็นหลักการเดิม มีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการธิการ การแรงงาน วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- เพื่อให้เอกสิทธิ์คุ้มครองผู้มาให้ข้อมูลกับคณะกรรมการธิการ หรือคณะอนุกรรมการธิการ <i>(คณะกรรมการธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการตามร่างมาตรา 11 ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 129 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้เอกสิทธิ์คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำความหน้าที่หรือผู้ปฏิบัติตามอำนาจเรียกให้ไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย มีความเหมาะสมแล้ว <i>(คณะกรรมการธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- เนื่องจากมีหลักการทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน และได้มีการเพิ่มการอ้างอิงถึงการดำเนินการตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภาด้วย ทำให้ครอบคลุมทุกสภา <i>(คณะกรรมการธิการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</i></p>	
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการธิการ ตามร่างมาตรา 11 นั้นเห็นพ้องด้วยเนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>วรรคเจ็ด ที่บัญญัติไว้ว่า “เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 124 ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ และผู้ปฏิบัติตามคำเรียกตามมาตรานี้ด้วย” และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 124 วรรคสี่ ที่บัญญัติไว้ว่า “เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ใน มาตรานี้ ย่อมคุ้มครองไปถึงผู้พิมพ์และผู้โฆษณา รายงานการประชุมตามข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภา แล้วแต่กรณี และคุ้มครองไปถึง บุคคลซึ่งประธานในที่ประชุมอนุญาตให้แถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ตลอดจน ผู้ดำเนินการถ่ายทอดการประชุมสภาทาง วิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่นใด ซึ่งได้รับอนุญาตจากประธานแห่งสภานั้นด้วย โดยอนุโลม” (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 11 กำหนดเอกสิทธิ์ของผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการมาธิการ หรือผู้ที่จัดทำ และเผยแพร่รายงานการประชุม โดยไม่ต้องรับผิดชอบ ทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย ดังนั้น จึงเห็น ด้วยกับร่างมาตรานี้ที่กำหนดข้อยกเว้นความรับผิด ทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัยแก่ผู้ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ เนื่องจากการให้ ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐาน อื่นที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ เป็นประโยชน์ต่อ คณะกรรมการที่จะได้ดำเนินการต่อไป ฉะนั้น บุคคลที่มาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานอื่นภายในขอบเขตวัตถุประสงค์หรือ ประเด็นข้อซักถามของคณะกรรมการ จึงไม่สมควร ที่จะต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาหรือทางวินัย เพราะหากกำหนดให้ต้องรับผิดชอบก็จะมีบุคคลใด กล่าวให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือ พยานหลักฐานอื่น ซึ่งร่างมาตราดังกล่าวจึงเสมือน เป็นหลักประกันอย่างหนึ่งที่บุคคลนั้นไม่ต้องรับผิด</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)	
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่งทางอาญาหรือทางวินัยให้แก่ผู้ให้ถ้อยคำหรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ ตามร่างมาตรา 11 ถือว่าเป็นข้อยกเว้นความรับผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาหรือทางวินัยของผู้ให้ถ้อยคำ ส่งมอบวัตถุ เอกสารหรือพยานหลักฐาน รวมถึงผู้จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุมซึ่งได้กระทำโดยสุจริต ถือตามหลักสุจริตย่อมต้องได้รับความคุ้มครองในฐานะเจ้าพนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต และไม่มีเจตนาให้เกิดผลร้ายกับบุคคลใด (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	
<p>- เป็นการคุ้มครองช่วยให้บุคคลที่ให้ความช่วยเหลือในกระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงสามารถเปิดเผยวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อกระบวนการได้อย่างครบถ้วน ไม่เกิดความกังวลว่าการกระทำดังกล่าวจะต้องรับผิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสอบหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่จะได้ข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วน (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มีความเห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรานี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 12 เนื่องจากหลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาของคณะกรรมการ ซึ่งมีใช้การกระทำที่กระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>สงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือผลกระทบต่อส่วนรวม ดังนั้น มาตรการลงโทษสำหรับความผิดที่กำหนดให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมโดยมิได้กำหนดโทษทางอาญา จึงมีความเหมาะสมแล้วและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายตามมาตรา 21 (8) แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ซึ่งในกรณีเดียวกันตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 12 กำหนดโทษทางอาญาไว้ โดยมีระวางโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ (<i>กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- เพราะจะเป็นการคุ้มครองบุคคลผู้สุจริตที่ไปให้ด้วยคำหรือเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แก่คณะกรรมการสิทธิการมิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกฟ้องดำเนินคดีเพื่อปิดปากจากกลุ่มบุคคลฝ่ายที่เสียประโยชน์ยังเป็นการส่งเสริมกระบวนการตรวจสอบของรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้การ มาตรา 129 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เกิดผลสัมฤทธิ์ (<i>การประปานครหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- เนื่องจากการกำหนดข้อยกเว้นตามร่างมาตรา 11 นี้ จะเป็นบทบัญญัติสำคัญที่จะทำให้ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ (<i>การประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
<p>- มีความเห็นสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอ (<i>องค์การบริหารน้ำเสีย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบทางแพ่งทางอาญาหรือทางวินัยให้แก่ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการสิทธิการ ตามร่างมาตรา 11 นั้นเหมาะสม เพราะเป็นไปตามกฎหมายเดิม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 11 นี้ (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ)</p>	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า หากเป็นการส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการโดยไม่สุจริต ควรมีมาตรการลงโทษไว้ด้วย เช่นเดียวกับร่างมาตรา 12 ตอนท้าย ที่กำหนดว่า “ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ” (คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)

(2) เห็นด้วยบางส่วน และขอเสนอแนะให้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้ครอบคลุมมากขึ้นเป็น “ผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบ เอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง” (คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)

(3) มีข้อสังเกตว่า มาตรา 11 คู่คุ้มครองเอกสิทธิ์เฉพาะผู้ที่จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุมตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือรัฐสภาเท่านั้น แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ที่จัดทำบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ ซึ่งสมควรที่จะได้รับเอกสิทธิ์คุ้มครองตามมาตรา 11 เช่นเดียวกัน (คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)

(4) มีข้อสังเกตว่า ตามหนังสือความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หน้า 224 ได้ระบุความมุ่งหมายของมาตรา 129 วรรคสี่ ไว้ในข้อ 4 วรรคสอง ว่า “...คณะกรรมการไม่มีอำนาจในการเรียกวัดดูอื่นใดที่ไม่ใช่เอกสาร หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เพื่อมาสอบหาข้อเท็จจริง เนื่องจากคณะกรรมการไม่มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา” จึงมีข้อสังเกตว่า กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในมาตรา 11 กำหนดข้อยกเว้นความรับผิดชอบหรือให้เอกสิทธิ์ดังกล่าวแก่ผู้ส่งมอบ “วัตถุ” หรือพยานหลักฐานอื่นต่อคณะกรรมการ นอกจากการให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารเป็นการสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือไม่ (สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา)

6 ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 12 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- มาตรฐานทางจริยธรรม เป็นหลักเกณฑ์การประพฤติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำคัญ และการเป็นผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ถือได้ว่ามีความรุนแรงถึงขนาดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งได้ ดังนั้น การเพิ่มข้อกำหนดในส่วนนี้ย่อมสามารถป้องปรามมิให้กรรมการกระทำการอันใดที่ส่อไปในทางไม่สุจริตที่เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ (เว็บไซต์)</p>	<p>- จะเป็นเหตุให้เอาผิดต่อพรรคการเมืองที่สังกัดได้ ควรกำหนดให้เป็นความผิดทางอาญาอย่างเต็ม (เว็บไซต์)</p>
<p>- พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการกำหนดให้คณะกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 12 (คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- การกำหนดให้กรรมการได้มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้ความเป็นธรรมและคุ้มครองบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และเพื่อให้กรรมการพึงระมัดระวังการใช้อำนาจเรียกตามร่างพระราชบัญญัตินี้และตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอย่างเหมาะสม (คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิน ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 12 (คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 12 (คณะกรรมการธิการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 12 (คณะกรรมการธิการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เป็นการเปลี่ยนแปลงจากหลักการเดิมที่เคยบัญญัติให้การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดทางอาญา และมีโทษจำคุกหรือปรับ เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมแทน (คณะกรรมการธิการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย ซึ่งการกำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมจะสามารถนำมาใช้ได้จริงหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจในทางมิชอบ (คณะกรรมการธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เพราะเป็นการกำหนดโทษทางมาตรฐานจริยธรรม ไม่ใช่โทษทางอาญา ซึ่งเป็นโทษที่รุนแรงเกินสมควรไม่สอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน (คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จึงควรมีมาตรการมาควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าว คือ มาตรฐานทางจริยธรรม (คณะกรรมการธิการการกีฬา วุฒิสภา)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- การเปลี่ยนแปลง “โทษทางอาญา” เป็น “การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” ในกรณีที่กรรมการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพราะการกำหนดโทษทางอาญาไว้ตามเดิมนั้นย่อมเป็นการป้องกันมิให้กรรมการใช้อำนาจจนเกินสมควร (<i>คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงแห่งรัฐ วุฒิสภา</i>)</p>
	<p>- การกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบให้ถือว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามร่างมาตรา 12 เพราะเป็นความผิดต่อหน้าที่ซึ่งกระทำโดยทุจริต ซึ่งต้องมีเจตนาพิเศษถือเป็นความผิดร้ายแรงสมควรมีการกำหนดโทษทางอาญาตาม มาตรา 77วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (<i>คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา</i>)</p>
<p>- เพราะสอดคล้องกับข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. 2563 และข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. 2563 (<i>คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา</i>)</p>	
<p>- หลักการของร่างมาตรา 12 มีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากมีการยกเลิกโทษทางอาญาซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้การจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาในกฎหมายเฉพาะความผิดร้ายแรง และจะต้องไม่มีกรณีอื่นใดเพื่อให้บังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ</p> <p>โดยร่างมาตรา 12 เปลี่ยนจากโทษทางอาญาเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติทางจริยธรรม มีความเหมาะสม เพื่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจ</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>เรียกของคณะกรรมการสิทธิการที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับความเป็นธรรม และกรรมการควรมีความระมัดระวังในการใช้อำนาจตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกฯ มากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามควรมีการใช้บทลงโทษนี้ด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมร้ายแรง มีบทลงโทษที่รุนแรง ซึ่งอาจจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมือง ซึ่งการควบคุมในเรื่องดังกล่าวกระทำได้ยาก (คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</p>	
	<p>- ตามพระราชบัญญัติที่ใช้อยู่ในปัจจุบันก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยว่า บทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวบางมาตรามีเนื้อหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น เนื้อหาในส่วนที่ขัดหรือแย้งซึ่งเป็นเรื่องของการกำหนดบทลงโทษทางอาญา ที่บัญญัติไว้ได้ เพราะได้อาศัยอำนาจตามมาตรา 135 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ที่บัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะว่า “และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” แต่ครั้งต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีผลใช้บังคับ บทบัญญัติมาตรา 129 วรรคสี่ ของรัฐธรรมนูญ แม้จะเป็นเรื่องเดียวกัน คือ อำนาจของคณะกรรมการ แต่มีสาระสำคัญที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงที่สำคัญประเด็น คือ 1) เปลี่ยนอำนาจการออก “คำสั่งเรียก” เหลือเป็นเพียงให้ “อำนาจเรียก” เท่านั้น 2) ดัดสาระสำคัญที่กำหนดให้การเรียกนั้น “มีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ออก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีเจตนารมณ์ต้องการให้เป็นเพียงการขอความร่วมมือแทนการใช้อำนาจออกคำสั่งบังคับและให้มีโทษตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นโทษประเภทใดก็ตาม ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคสี่ ไม่ได้ให้อำนาจที่จะกำหนดสภาพบังคับไว้ด้วย เพราะได้ตัดหลักการนี้ออกโดยชัดเจนแล้ว กรณีจะเพิ่มสภาพบังคับ ไม่ว่าจะเป็นโทษทางวินัย หรือ</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>โทษทางจริยธรรม ก็ตาม จึงไม่น่าจะกระทำได้ เพราะเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญโดยขัดแย้งด้วยเหตุนี้ จึงไม่เห็นพ้องด้วยที่จะให้มีการกำหนดโทษไม่ว่าในกรณีใดเอาไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(คณะกรรมการการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</p>
<p>- หลักการกับการกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 12 นั้นเห็นพ้องด้วย เพราะสอดคล้องกับหลักกฎหมายทั่วไปที่บัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับต่าง ๆ โดยมีบทบัญญัติให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมายแต่ละฉบับ รหากปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จะมีโทษตามที่บัญญัติไว้ (สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา)</p>	
<p>- การกำหนดให้กรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 12 จะเห็นได้ว่า ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการนั้น จะต้องเป็นผู้มีทักษะความรู้ความสามารถและความซื่อสัตย์มากกว่าบุคคลทั่วไป ดังนั้น จึงต้องมีความรับผิดชอบที่มากกว่าหากมีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเกิดขึ้น จึงเหมาะสมที่จะมีบทลงโทษดังกล่าว (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	
	<p>- ร่างมาตรา 12 เป็นบทบัญญัติที่ตัดโทษทางอาญาของการกระทำความผิดของคณะกรรมการออกเสมือนเป็นการร่างกฎหมายยกเว้นความผิดให้แก่ตนเอง ซึ่งบทบัญญัติเดิมเหมาะสมอยู่แล้ว เพราะจะเป็นบทบัญญัติที่เดือนมิให้คณะกรรมการใช้อำนาจหน้าที่กระทำผิดตามบทบัญญัติของกฎหมายนี้ ส่วนการเพิ่มเติมโดยให้นำเรื่องมาตรฐานทางจริยธรรม</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>มาบังคับใช้แทนโทษทางอาญาจะไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะบทลงโทษตามมาตรฐานทางจริยธรรมก็คือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา และให้เพิกถอนสิทธิรับสมัครเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งเท่านั้น ยังเป็นบทลงโทษที่เบากว่าโทษทางอาญาเสียอีก (<i>สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</i>)</p>
<p>- มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สำคัญ และการตกเป็นผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ถือได้ว่ามีความรุนแรงถึงขนาดถูกถอดถอนจากตำแหน่งได้ ดังนั้น การเพิ่มบทบัญญัติในส่วนนี้ย่อมสามารถป้องปรามมิให้กระทำการกระทำการอันใดที่ส่อไปในทางไม่สุจริต ที่เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ (<i>กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>	
	<p>- เห็นว่า ยังไม่มีความจำเป็นในการเพิ่มลักษณะโทษหรือความผิดของกรรมาธิการตามร่างมาตรา 12 เนื่องจากคณะกรรมการเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยอาจแต่งตั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่สภามอบหมาย ซึ่งมีทั้งกรณีที่เป็นลักษณะประจำ และมีลักษณะเป็นการเฉพาะกิจ สำหรับมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานอันมีลักษณะเป็นการส่งเสริม โดยมาตรฐานทางจริยธรรมของกรรมาธิการได้ปรากฏในข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. 2563 ซึ่งได้กำหนดจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกและกรรมาธิการ และกลไกการส่งเสริมและควบคุมให้เป็นไปตามจริยธรรม โดยกำหนดให้มี</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการจริยธรรมวุฒิสภา ทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ รวมทั้งได้มีการกำหนดโทษไว้ด้วยแล้ว ประกอบกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นการมุ่งเน้นของสนับสนุนภารกิจในการร่างกฎหมาย การติดตามตรวจสอบและการควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารโดยการรายงานต่อฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งมีได้มีหน้าที่และอำนาจในการตัดสินหรือวินิจฉัยเรื่องใดเป็นการเฉพาะ หากเห็นว่าการดำเนินการของกรรมการมีลักษณะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมเรื่องใด สามารถใช้กลไกตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. 2563 และข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของวุฒิสภาและกรรมการ พ.ศ. 2563 ได้ และหากเห็นว่ากรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต สามารถใช้กลไกการรายงานต่อสภาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการได้ (<i>สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน</i>)</p>
	<p>- ไม่เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรานี้ โดยควรกำหนดให้มีโทษจำคุกและโทษปรับเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 (<i>กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย</i>)</p>
<p>- เห็นพ้องด้วยกับการกำหนดหลักการที่กำหนดให้กรรมการต้องปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามร่างมาตรา 12 โดยหลัก “ตามมาตรา 77 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้มี</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>คำสั่งที่ 2/2559 แต่งตั้งคณะกรรมการการ ดำเนินการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันมิ ให้มีการใช้ประโยชน์จากโทษอาญาตามกฎหมายที่ไม่ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดย คณะกรรมการฯ ได้จัดทำข้อเสนอหลักเกณฑ์ การกำหนดโทษอาญาสำหรับกฎหมายที่จะตราขึ้น ในอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 77 ดังกล่าว ซึ่งมีสาระสำคัญ 3 ประการ ดังนี้</p> <p>1) เป็นการกระทำที่กระทบต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรงและมี ผลกระทบต่อส่วนรวม</p> <p>2) เป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อ บังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลหรือมีประสิทธิภาพ เพียงพอที่จะทำให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้</p> <p>3) ความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือ ที่มีโทษจำคุกและเปรียบเทียบปรับทำให้คดีอาญา ระงับได้ หากโดยสภาพแล้วไม่ใช่ความผิดต่อความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีอย่างร้ายแรง สมควรใช้ โทษปรับทางปกครองแทนหรือวิธีการอื่นแทนค่าปรับ”</p> <p>เมื่อพิจารณาสาระสำคัญของร่างมาตรา 12 และ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเป็น เพียงการกำหนดโทษของกรรมาธิการที่ละเว้นหรือไม่ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเรียกเอกสารจากเจ้าหน้าที่ ของรัฐหรือเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเท่านั้น ไม่ใช่ การกระทำความผิดที่มีความร้ายแรงหรือเป็น ภัยอันตรายอันส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของคนในสังคม จึงสามารถใช้ มาตรฐานลงโทษอื่นแทนการบังคับโทษทางอาญาได้</p> <p>นอกจากนี้ การกำหนดความผิดของกรรมาธิการ โดยใช้คำว่า “ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต” ถ้อยคำ ดังกล่าวเป็นถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ดังนั้น เมื่อโทษของการฝ่าฝืนกฎหมาย</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ฉบับนี้เป็นเพียงการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมเท่านั้น ฐานความผิดตามร่างมาตรา 12 จึงไม่ควรกำหนดให้มีลักษณะเช่นเดียวกับถ้อยคำตามประมวลกฎหมายอาญา โดยอาจเทียบเคียงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 เรื่องการกระทำละเมิด ที่บทบัญญัติของกฎหมายจะใช้คำว่า ผู้ใด "จงใจ" หรือ "ประมาทเลินเล่อ" แตกต่างจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 49 ที่ใช้คำว่า "เจตนา" เป็นต้น <i>(กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
<p>- เพราะการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหรือใช้อำนาจหน้าที่ในตำแหน่งโดยมิชอบย่อมนถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายทั้งตามประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 นอกจากนั้น ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ยังกำหนดให้ความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการเป็นมาตรฐานทางจริยธรรมไว้แล้วด้วย <i>(การปราบปรามคหหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</i></p>	
	<p>- ไม่เห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรา 12 นี้ โดยควรให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ย่อมเป็นการเหมาะสมกว่า <i>(องค์การจัดการน้ำเสีย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</i></p>
<p>- เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย และให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญามีโทษเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือละเว้นปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบไว้แล้ว <i>(การประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัด กระทรวงมหาดไทย)</i></p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 12 นี้ (สัมภาษณ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษาการจัดทำและ ติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) การแก้ไขบทกำหนดโทษทางอาญาให้เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมตามร่างมาตรา 12 นั้น ควรพิจารณาว่ามีกฎหมายอื่น ๆ กำหนดการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของคณะกรรมการเป็นความผิดด้วยหรือไม่ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวถือเป็นการละเมิดต่อบุคคลอื่น จึงควรพิจารณาการกำหนดโทษอย่างเหมาะสม (เว็บไซต์)

(2) ข้อสังเกตว่า หากพบว่ากรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต กรรมการย่อมมีความผิดตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมการ พ.ศ. 2563 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว แม้จะไม่มีพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ... ขึ้นมาใช้บังคับ ซึ่งการร่างพระราชบัญญัตินี้ ขึ้นมาใช้บังคับย่อมทำให้กรรมการจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับเพิ่มขึ้น เพราะร่างมาตรา 12 กำหนดว่าหากกรรมการผู้ใดกระทำการตามที่กล่าวมาข้างต้นให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)

(4) เห็นด้วยบางส่วน (คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)

(5) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติเพื่อให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการของบังคับ ดังนั้น หากปรากฏว่ากรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ควรมีการกำหนดโทษทางอาญา ตามมาตรา 77 วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ (คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการเมือง สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)

(6) ตามร่างมาตรา 12 กำหนดว่า “กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” แสดงให้เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ..... ไม่ประสงค์ให้การกระทำผิดของกรรมการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นโทษทางอาญา ซึ่งแตกต่างไปจากมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ที่กำหนดว่า “กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

หรือทั้งจำทั้งปรับ" จึงมีข้อสังเกตว่า คำว่า "...ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต..." เป็นถ้อยคำที่มีความหมายนัยเดียวกับมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ประกอบกับการที่คณะกรรมการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณานั้น หากกรรมการใช้อำนาจในเรื่องดังกล่าวเกินขอบอำนาจหรือเพื่อกลั่นแกล้งผู้หนึ่งผู้ใด จึงสมควรจะได้รับโทษทางอาญา ดังนั้น เห็นควรกำหนดโทษตามร่างมาตรา 12 เป็นโทษทางอาญาเช่นเดิม (*สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*)

(7) ร่างมาตรา 12 กำหนดความผิดสำหรับกรรมการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม จึงเห็นว่าเป็นบทบัญญัติที่มีการกระทำความผิดเช่นเดียวกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 172 จึงเห็นควรกำหนดให้มีโทษตามหลักการเดิมตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 (*สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ*)

7. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 หรือไม่ อย่างไร

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการกำหนดมาตรการเชิงบังคับที่เหมาะสมแล้ว - รัฐมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกระทรวง มีอำนาจในการสั่งการเจ้าหน้าที่ภายในสังกัดของตน การไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อการสอบหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ย่อมถือได้ว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนด และถือว่าผิดประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ 4 (5) ที่กำหนดให้ข้าราชการการเมืองต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ - เพื่อให้การเรียกร้องข้อมูลทำได้จริง <p>(เว็บไซต์)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- เห็นว่าไม่ควรกำหนดให้ถือว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ไม่สั่งการเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม เนื่องจากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นองค์กรฝ่ายบริหาร มีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญประการหนึ่งในการควบคุมและรับผิดชอบการใช้อำนาจบริหาร โดยมีฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งกระรมาธิการเป็นอีกหนึ่งกลไกในการสนับสนุนฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อดำเนินการดังกล่าว สำหรับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการเป็นการกำหนดให้มีการร่วมมือกันระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร นอกเหนือจากการตรวจสอบผ่านคณะกรรมการแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติยังสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารผ่านกลไกอื่น ๆ เช่น ตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปราย เป็นต้น อีกทั้งความในวรรคแรกของร่างมาตรา 13 ได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา โดยให้แถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาไว้แล้ว <i>(สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)</i></p>
<p>- เห็นด้วยในหลักการ <i>(สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)</i></p>	
<p>- กรณีนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดตนเองให้ปฏิบัติตามคำสั่งเรียก โดยมีการกำหนดให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมนั้นเห็นด้วยกับหลักการเบื้องต้น แต่ถือว่ายังเป็นบทบัญญัติที่ยังไม่มีความชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการผูกโยงกับเรื่องมาตรฐานจริยธรรม <i>(คณะกรรมการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร)</i></p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- เนื่องจากมีมาตรการในการควบคุมตรวจสอบ นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่ไม่สั่งการให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการฯ อยู่แล้ว ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคห้า กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการ ที่คณะกรรมการฯ สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือ ในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดง ความเห็นตามที่คณะกรรมการฯ เรียก โดยหาก นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ ของรัฐในสังกัดดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ย่อมเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งการ ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ เข้าข่ายเป็นการ กระทำที่ฝ่าฝืนต่อประมวลจริยธรรมของข้าราชการ การเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ 4 (5) ซึ่งกำหนดว่า ข้าราชการการเมืองต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยทุกประการ</p> <p>นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ยังกำหนดมาตรการในการ ควบคุมตรวจสอบคณะรัฐมนตรีโดยรัฐสภา ด้วย การตั้งกระทู้ถามนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ใน เรื่องใดที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่โดยจะถามเป็น หนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา 150 ประกอบกับ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 144 และยังสามารถเปิดอภิปรายทั่วไปตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 151 หรือมาตรา 152 ประกอบกับข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2560 ข้อ 175 หรือข้อ 179 ซึ่งเป็นวิธีการในการควบคุมตรวจสอบ คณะรัฐมนตรีอีกวิธีการหนึ่ง</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>ดังที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าสามารถใช้มาตรการควบคุมตรวจสอบนายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีได้ตามรัฐธรรมนูญโดยใช้กระบวนการทางการเมือง และการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติอีกแต่อย่างใด</p> <p>(คณะกรรมการสิทธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)</p>
<p>- เห็นด้วยกับการกำหนดหลักการตามร่างมาตรา 13 นี้ (คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำสภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 13 (คณะกรรมการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เป็นหลักการที่ดีตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างองค์การบริหารและองค์กรนิติบัญญัติ เป็นมาตรการกำหนดหน้าที่ฝ่ายบริหารคือนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด หรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เห็นด้วย (คณะกรรมการการแรงงานสภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- เพราะถือเป็นความรับผิดชอบต่อกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภา ซึ่งฝ่ายบริหารในฐานะผู้ใช้อำนาจหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน กำกับดูแลการบริหารราชการประจำของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ และเป็นการกำหนดโทษตามมาตรฐานทางจริยธรรม ไม่ใช่โทษในทางอาญา ซึ่งเป็นโทษที่รุนแรงเกินสมควร</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ไม่สอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน (คณะกรรมการการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)</p>	
<p>- ร่างมาตรา 13 มีความเหมาะสม เนื่องจาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 วรรคห้า บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการบรรลุผลสำเร็จ และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจาก รัฐมนตรีถือว่าเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของข้าราชการ ที่อยู่ในสังกัดหรือในกำกับดูแลของตนซึ่งกรณีนี้เป็นไปตามหลักการตรวจสอบถ่วงดุลและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน (คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)</p>	
	<p>- การเพิ่มเติมร่างมาตรา 13 ไม่เห็นด้วย โดยมี เหตุผล 2 ประการ คือ 1) รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ได้กำหนดเป็น มาตรการเชิงบังคับอยู่แล้ว โดยกำหนดให้รัฐมนตรีที่ รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหา ข้อเท็จจริงหรือศึกษามีหน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ ของรัฐในสังกัดไปให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารหรือ แสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ถ้าไม่สั่งยอมต้องรับผิดชอบโดยตรงต่อรัฐสภาอยู่แล้ว และ 2) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดหน้าที่ให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีหน้าที่สั่งการ ไม่ได้ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีหน้าที่สั่งการด้วย (คณะกรรมการการทหารและความมั่นคง แห่งรัฐ วุฒิสภา)</p>
<p>- การกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตาม ร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี (คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- การกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตาม ร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารบ้านเมืองที่ดี ตามมาตรา 76 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)</p>	
<p>- เนื่องจากเป็นกรณีที่สอดคล้องกับประมวล จริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)</p>	
<p>- หลักการของมาตรา 13 เป็นหลักการใหม่ที่แตกต่างไปจากพระราชบัญญัติฉบับเดิม คือ มีการกำหนดโทษให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 6 ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา คือ จะต้องแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาและหากการไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือ แสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม คณะกรรมการเห็นว่าการแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา เป็นการใช้มาตรการทางรัฐสภาในการตรวจสอบและควบคุมฝ่ายบริหาร เป็นมาตรการที่มีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามควรมีการกำหนดรายละเอียดของการดำเนินการไว้ด้วย หรือ อาจจะไปกำหนดไว้ในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา เพื่อให้มีความชัดเจน นอกจากนี้ กรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีฝ่าฝืนอำนาจเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นบทลงโทษดังกล่าวควรมีการใช้ด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมในลักษณะร้ายแรง มีบทลงโทษที่รุนแรง รัฐธรรมนูญกำหนดกรอบไว้อย่างกว้าง มี</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>ลักษณะของความเป็นนามธรรม ซึ่งอาจจะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการเมือง ซึ่งการควบคุมในเรื่องดังกล่าวกระทำได้ยาก (คณะกรรมการการศาสนา ศาสนา จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)</p>	
	<p>- ไม่เห็นพ้องด้วย โดยมีเหตุผลทำนองเดียวกับประเด็นคำถามข้อ 6 (คณะกรรมการการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)</p>
<p>- ร่างมาตรา 13 กำหนดมาตรการบังคับในการดำเนินการตามหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีให้ต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ หากฝ่าฝืนไม่สั่งการ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องรับผิดชอบ ต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา และกรณีไม่สั่งการโดยไม่มีเหตุอันควรให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนั้นจึงเห็นด้วยกับร่างมาตรานี้ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม เพราะการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการเป็นสิ่งสำคัญและจะเป็นประโยชน์ในการสนับสนุนการดำเนินการของกรรมการในการสอบหาข้อเท็จจริงตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ หากไม่สั่งการการดำเนินการดังกล่าวก็จะไม่บรรลุผล แต่หากกำหนดให้มีโทษทางอาญาก็จะเป็นการรุนแรงเกินไป (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
	<p>- เพราะการกำหนดให้บุคคลต้องรับผิดชอบเพราะการฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือกฎหมายใดควรจะต้องเกิดจากการกระทำที่จงใจหรือเจตนาเพื่อให้เกิดผลร้ายขึ้นหรือจงใจหรือเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง แต่ในกรณีนี้กำหนดไว้แต่เพียงว่าไม่สั่งการโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งไม่ชัดเจนว่าเกิดจากการกระทำที่จงใจหรือเจตนาหรือไม่ อีกทั้ง คำว่า "ไม่มีเหตุอันสมควร" ก็ไม่ชัดเจนในความคิดความของแต่ละบุคคล (การปราบปรามหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</p>
<p>- การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 ถือเป็นเรื่องที่ดีที่จะทำให้เกิดการกำกับและติดตามเป็นลำดับขั้นตั้งแต่ระดับผู้บริหารจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ (สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)</p>	
<p>- รัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกระทรวง มีอำนาจในการสั่งการเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ส่งข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นต่อการสอบหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ย่อมถือได้ว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 การกำหนดและถือว่าผิดประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ 4 (5) ที่กำหนดให้ข้าราชการการเมือง ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>- มีความเห็นพ้องด้วยกับร่างมาตรานี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มีความเห็นพ้องด้วยกับสาระสำคัญของร่างมาตรา 13 (กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- มาตรา 13 มีความเหมาะสม เนื่องจากตามร่างมาตรา 6 วรรคสาม กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเป็นผู้สั่งการให้บุคคลในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ดังนั้น หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามควรมีมาตรการลงโทษโดยถือว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรฐานเดียวกับร่างมาตรา 12 ในส่วนของการกำหนดมาตรการลงโทษกรรมการที่ปฏิบัติหรือสพเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายตามร่างพระราชบัญญัติรวมทั้งร่างมาตรา 13 เป็นการกำหนดมาตราเพิ่มขึ้นจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 เพื่อให้เนื้อหากฎหมายมีความสอดคล้องและสมบูรณ์กับร่างพระราชบัญญัตินี้ (กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย)</p>	
<p>- เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือกำกับให้ข้อเท็จจริงส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ฉะนั้น การกำหนดมาตรการบังคับดังกล่าวจะส่งผลให้การใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ (การประสานส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)</p>	

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วยกับร่างมาตรา 13 นี้ (สัมภาษณ์ ประธานคณะกรรมการการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)	

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) มีข้อสังเกตว่า การที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามร่างมาตรา 13 จะมีลักษณะและสภาพบังคับตามมาตรฐานจริยธรรมอย่างไร (คณะกรรมการการศึกษาแก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)

(2) ตามร่างมาตรา 13 ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนและไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นยังไม่เพียงพอ จึงเสนอให้ถือว่านายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี จงใจไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และอาจถูกนำเสนอให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติ นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีต่อไป (คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)

(3) รัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคห้า กำหนดไว้ว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบ ในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัด หรือกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” และประมวล จริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ 8 กำหนดให้ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่โดย มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

1) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

2) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ

3) อุทิศเวลาแก่ทางราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการ อื่นใด เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

4) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและริบหาทางช่วยเหลือ อย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน

5) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

6) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อย่างประหยัด คุ่มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ ของตนเองหรือผู้อื่น

เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่จะสั่งการให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารแก่กรรมการในเรื่องที่คณะกรรมการ พิจารณาศึกษา หรือสอบหาข้อเท็จจริง ประกอบกับประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ ค (2) ที่กำหนดให้ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทาง ราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ กรณีตามประเด็นคำถาม

หากนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารแก่กรรมการในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษา หรือสอบหาข้อเท็จจริง โดยไม่มีเหตุผล ย่อมถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย และอาจถือได้ว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2564 ข้อ 8 (2) ได้ **(คณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)**

(4) เห็นด้วยบางส่วน และขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมถ้อยคำให้ครอบคลุมมากขึ้นเป็น “ซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งมอบเอกสาร ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ พยานวัตถุ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือแสดงความเห็น” **(คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)**

(5) ความเห็นเพิ่มเติมว่า เมื่อพิจารณาจากเหตุผลที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ และวรรคห้า มิได้บัญญัติให้การเรียกของคณะกรรมการ มีสภาพบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติและมีโทษทางอาญาดังที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 วรรคสองและตามหนังสือความมุ่งหมาย และคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หน้า 224 ได้ระบุความมุ่งหมายของมาตรา 129 วรรคห้า ไว้ในข้อ (5) ว่า “กำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการ เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ” แสดงให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ดังกล่าว มีความมุ่งหมายให้คำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีมาตรการหรือสภาพบังคับโดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือกับการทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของคณะกรรมการที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนั้น เมื่อกำหนดให้เป็น “หน้าที่” ของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือ จึงย่อมต้องเป็นความรับผิดชอบของรัฐมนตรีที่จะต้องให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. .... มาตรา 13 กำหนดให้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้ใดไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามมาตรา 6 นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้น “ต้องรับผิดชอบต่อสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภา” และวรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันสมควร “ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” จึงเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการยกเลิกโทษทางอาญาที่กำหนดไว้เดิม แต่อย่างไรก็ตาม มาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับดังกล่าวต้องใช้อย่างระมัดระวังและเหมาะสมเพื่อมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ นอกจากนี้ ร่างมาตรา 14 ยังกำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ “ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย”

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงมีข้อสังเกตว่า ความในร่างมาตรา 13 และร่างมาตรา 14 ดังกล่าว ที่ได้กำหนดผลร้ายหรือโทษของผู้ฝ่าฝืนการเรียกของคณะกรรมการธิการ โดยให้ “ถือว่า” เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม หรือ “ถือว่า” เป็นความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณีทันทีตามที่บัญญัติไว้ใน “ร่างพระราชบัญญัตินี้โดยเฉพาะ” นั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อกำหนดกระบวนการในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่งของร่างมาตรา 13 โดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยกำหนดให้คณะกรรมการเสนอรายงานการไม่ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐมนตรีต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวน และมีความเห็นว่ารัฐมนตรีผู้นั้นมีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง เพื่อดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ส่วนกรณีตามร่างมาตรา 14 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ สมควรกำหนดให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา สั่งการให้มีการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการหรือสภาพบังคับดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายปกติที่มีใช้การกำหนดให้เป็นความผิดทันทีในร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญดังกล่าว (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

(6) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าควรกำหนดในบทบัญญัติของร่างมาตรา 13 ให้ชัดเจนว่า “ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารหรือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย” เนื่องจากในปัจจุบันการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่ต้องพิจารณาว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ หรือพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ที่มีเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ กลไก หรือมาตรการกำกับดูแลเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น การสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี จึงต้องคำนึงถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารหรือการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

(7) การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตามร่างมาตรา 13 นั้น เห็นควรกำหนดเฉพาะรัฐมนตรีเนื่องจากตามบทบัญญัติ มาตรา 129 วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่ จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความเห็น

ตามที่คณะกรรมการเรียก” ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ.... กำหนดเพิ่มนายกรัฐมนตรีด้วยนั้นอาจเป็นการให้อำนาจแก่คณะกรรมการเกินเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ และนอกจากนี้ กรณีที่รัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามร่างมาตรา 6 จะให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้น ควรกำหนดไว้ด้วยว่า การไม่สั่งการนั้นเป็นไปโดยจงใจที่จะไม่ให้มีการดำเนินการตามหนังสือเรียกของคณะกรรมการ เพราะในทางปฏิบัตินั้นการไม่สั่งการดังกล่าวอาจเกิดจากเหตุปัจจัยหลายด้านก็ได้ เช่น การสื่อสารผิดพลาด ความล่าช้าของหนังสือ เป็นต้น *(สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)*

(8) ควรกำหนดหลักการเกี่ยวกับการร้องเรียนในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการตามร่างมาตรา 13 โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าควรดำเนินการอย่างไรเพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยถ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะมีคณะกรรมการจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งหากเป็นกรณีของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่มีได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องดำเนินการอย่างไร *(สภานิติบัญญัติแห่งชาติ)*

8. ท่านเห็นว่าที่ผ่านมาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มีปัญหาและมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยแก้ไขปัญหาและจะก่อให้เกิดความเหมาะสมได้หรือไม่ อย่างไร

(1) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้มีความเหมาะสมและมีการกำหนดกระบวนการที่ชัดเจน อย่างไรก็ตามเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นโดยพิจารณาจากร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น เนื่องจากไม่ทราบปัญหาการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการอย่างแท้จริง *(เว็บไซต์)*

(2) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มิได้มีปัญหาและมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อรองรับภารกิจงานในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้ให้ความร่วมมือย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น การอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวช่วยให้มีอำนาจในการเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่ย่อมเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ อย่างไรก็ตาม การเชิญบุคคลเป็นการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่พิจารณาว่าจะเรียกบุคคลใดมา จึงไม่ควรกำหนดมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิมากเกินไปเกินสมควร การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ที่มีการตัดบทลงโทษทางอาญาออกไปจึงเหมาะสมแล้ว *(เว็บไซต์)*

(3) ที่ผ่านมาประเด็นว่าด้วยอำนาจเรียกของคณะกรรมการภายใต้รัฐธรรมนูญที่ผ่าน ๆ มาประสบปัญหาอย่างมาก เพราะในประเทศไทยประเด็นนี้ค่อนข้างถือเป็นเรื่องใหม่ อย่างไรก็ตาม ร่างกฎหมายฉบับนี้ในหลักการถือเป็นเรื่องดี แต่อาจต้องพิจารณากับเนื้อหาสาระของกฎหมายให้ละเอียดรอบคอบเพื่อจะทำให้การทำหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติมีประสิทธิภาพ ซึ่งเห็นว่าร่างกฎหมายฉบับนี้อาจยังไม่ชัดเจน ครบคลุม และครบถ้วนมากนัก ยังคงมีหลายประเด็นที่ขาดหายไป *(คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร)*

(4) การใช้อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการธิการ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97 ไม่ได้มีปัญหาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด เพราะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97 ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการไว้ชัดเจน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่มีประสิทธิภาพใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว บุคคลที่คณะกรรมการธิการได้เรียกให้ส่งเอกสาร หรือเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ... มาใช้บังคับ เพื่อรองรับการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญอีก และเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และกฎหมายนั้นต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยปัจจุบันคณะกรรมการธิการสามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97/1 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 86 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 และได้มีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องมารองรับคือ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 **(คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร)**

(5) ในทางปฏิบัติการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการธิการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ที่ผ่านมา โดยส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือในการส่งเอกสาร หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการธิการเป็นอย่างดี อีกทั้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีได้มีการดำเนินการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ซึ่งเป็นไปตามบังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 พรรคห้า อันจะต้องมีหน้าที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดของตนส่งเอกสาร หรือมาแถลงข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นต่อคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะถือเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานของคณะกรรมการ เพื่อแบ่งเบาภาระงานของสภาในการพิจารณาหรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะกรรมการ และการกำหนดบทลงโทษในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความเหมาะสมต่อการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้อีกวิธีการหนึ่ง **(คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร)**

(6) คณะกรรมการธิการการปกครองยังไม่พบปัญหาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 แต่อย่างใด **(คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร)**

(7) เนื่องจากตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เชิญมาเข้าร่วมประชุมและส่งเอกสารมาให้แก่คณะกรรมการเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ดังนั้น คณะกรรมการธิการจึงเห็นว่าในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ในส่วนของการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ นั้น ควรจะมีการติดต่อประสานงานในลักษณะของการประนีประนอม ซึ่งควรเป็นในรูปของการขอความร่วมมือระหว่างหน่วยงานมากกว่าการบังคับ เพื่อให้เกิด

ความสัมพันธ์ที่ระหว่างองค์กร ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมาธิการจึงเห็นว่าไม่มีเหตุจำเป็นและไม่มี ความเหมาะสมที่จะต้องนำ (ร่าง) พระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภามาใช้บังคับแต่อย่างใด เนื่องจากการออกหนังสือเชิญบุคคลหรือหน่วยงาน หรือการขอเอกสาร ซึ่งเป็น วิธีการปฏิบัติตามปกติตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา 129 กำหนดไว้ก็เป็นเพียงพอสำหรับการปฏิบัติและ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการแล้ว **(คณะกรรมการการกระจายอำนาจการ ปกครองส่วนท้องถิ่น และการบริหารราชการรูปแบบพิเศษ สภาผู้แทนราษฎร)**

(8) ที่ผ่านมามีคณะกรรมการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติดยังไม่พบ ปัญหาในการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 แต่อย่างใด **(คณะกรรมการการป้องกัน ปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร)**

(9) ภายหลังจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของ คณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้มีการประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2563 น่าจะมีปัญหาในทางปฏิบัติเนื่องจากกฎหมายฉบับเดิมที่บัญญัติให้คณะกรรมการ มีอำนาจในการออกคำสั่งและบทบัญญัติที่กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนไม่จัดส่งเอกสารหรือมาให้ ถ้อยคำหมดสภาพบังคับ การจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีความจำเป็นในการกำหนด มาตรการทดแทนบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญ

ดังนั้น การกำหนดมาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จำเป็นต้องพิจารณาอย่าง เหมาะสมซึ่งน้ำหนักอย่างรอบด้าน เพราะคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญระบุเพียงว่า การกำหนดโทษ ทางอาญาไม่ได้สัดส่วน ขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 แต่ก็ได้วินิจฉัยว่า มาตรการใดจะได้สัดส่วนและไม่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดว่าเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม ก็ควรต้องมีความ ชัดเจนว่าระดับใด เนื่องจากหากมีกรณีเกิดขึ้น ก็คงมีผู้นำเรื่องดังกล่าวร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อ วินิจฉัยในประเด็นเดียวกันอีก **(คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติ มิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)**

(10) การใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการ ตามมาตรา 129 เป็นเรื่องในทางการเมือง และหากมีกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติที่กำหนดรายละเอียดเพิ่มบทกำหนดโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ ของรัฐ หน่วยงานของรัฐจะให้ความร่วมมือกับฝ่ายนิติบัญญัติมากขึ้นหรือไม่เป็นเรื่องของอนาคต **(คณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร)**

(11) มาตรา 129 ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้อำนาจ กรรมการในการ “การสอบหาข้อเท็จจริง” เพื่อนำไปสู่การทราบถึงเหตุการณ์และที่มาในเรื่องที่พิจารณา อันเป็นการดำเนินการในฐานะฝ่ายนิติบัญญัติที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรากฎหมายและควบคุมการบริหาร ราชการแผ่นดิน แต่ในขณะเดียวกันก็มีการกำหนดโทษทางอาญา ดังนั้น จึงไม่ได้ใช้อำนาจตามมาตรา 129 ดังกล่าว ทั้งนี้ การเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและ วุฒิสภา พ.ศ. .... จะเกิดความเหมาะสมหากเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของกลุ่มใดหรือคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ **(คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)**

(12) เห็นควรที่จะต้องมีกฎหมายดังกล่าวเพื่อเป็นเครื่องมือให้ฝ่ายนิติบัญญัติในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเพราะในรัฐธรรมนูญและข้อบังคับได้กำหนดบทบาท หน้าที่และอำนาจไว้อย่างชัดเจนและกำหนดไว้ด้วยว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้นหมายความว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่จะให้มีกฎหมายลำดับรอง สำหรับใช้เป็นเครื่องมือของคณะกรรมการและเป็นกฎหมายที่ช่วยให้การพิจารณาศึกษามีประสิทธิภาพ *(คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)*

(13) บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ไม่มีปัญหาและมีความเหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนการเสนอปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงเห็นด้วยกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ *(คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)*

(14) โดยที่แต่เดิมนั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ใช้คำว่า “คำสั่งเรียก” และบัญญัติให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงนำไปสู่การตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 และกำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการจะต้องได้รับโทษทางอาญา แต่ต่อมาเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงหลักการ โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน “คำสั่งเรียก” และใช้คำว่า “การสอบหาข้อเท็จจริง” แทน “การสอบสวน” ตลอดจนกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาต้องให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ ซึ่งถือเป็นมาตรการเชิงบังคับ อีกทั้งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ดังนั้น จึงเห็นว่า ที่ผ่านมาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 มีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่บ้าง และควรมีการแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป *(คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา)*

(15) พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ตราขึ้นเพื่ออนุวัติการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เนื่องจากผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกมีโทษทางอาญา แต่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันไม่ได้บัญญัติให้ต้องตรากฎหมายเพื่อรองรับ จึงไม่จำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัตินี้ *(คณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา)*

(16) โดยภาพรวมส่วนใหญ่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ได้รับความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานด้วยดีบางส่วน แต่ยังมีข้อขัดข้องที่บางหน่วยงาน ยังไม่ให้ความร่วมมือ และมีบางคนหรือบางกรณีหน่วยงานที่ได้รับเชิญขอเลื่อน ซึ่งแม้ต่อมาจะให้ความร่วมมือเมื่อครบกำหนดที่ขอเลื่อน แต่ปัญหาอาจล่วงเลยเวลาในการแก้ไขปัญหาไปแล้ว อย่างไรก็ตามภารกิจของคณะกรรมการการเมืองเป็นเรื่องทางการเมืองที่มีความอ่อนไหว อาจกระทบต่อสถานการณ์ทางการเมืองหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่มาให้ข้อมูล บุคคลหรือหน่วยงานที่ถูกเชิญจึงมีความระมัดระวังมากกว่าการให้ข้อมูลในกรณีปกติทั่วไป ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จึงมีความจำเป็นที่อาจมีส่วนแก้ไขปัญหาได้บ้างเพียงบางส่วน *(คณะกรรมการการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา)*

(17) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นเครื่องมือและกลไกในการสนับสนุนการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งถือเป็นกลไกที่สำคัญในกระบวนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ *(คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา)*

(18) การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการให้มีเครื่องมือเป็นกลไกการทำงานและผลบังคับทางกฎหมายเพื่อการดำเนินงานของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น *(คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)*

(19) นับแต่ปี พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ขอเอกสาร หรือเชิญ มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นด้วยดีมาโดยตลอด จึงไม่มีปัญหาในการใช้บังคับอำนาจเรียกบุคคล มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารนั้นจะทำให้การดำเนินงาน ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบถามข้อเท็จจริงหรือศึกษา อยู่นั้นมีกลไกการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น *(คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)*

(20) คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา ไม่เคยใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 เนื่องจากการเชิญหรือขอเอกสารจากหน่วยงานต่าง ๆ คณะกรรมการได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามมีความเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ เนื่องจากมีสภาพบังคับทางกฎหมายให้หน่วยงานต้องส่งผู้แทน หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้การพิจารณาของคณะกรรมการเป็นไปในทิศทางที่ชัดเจน หากมีประเด็นที่ต้องสอบถามในเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้นและส่งผลให้การพิจารณาของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ *(คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)*

(21) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มีพัฒนาการและได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องดีขึ้นมาเป็นลำดับ แม้จะมีข้อติดขัดบ้างในบางครั้ง ก็จะได้รับคำชี้แจงหรือเหตุผลทำให้เข้าใจมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื้อหาตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็มีส่วนที่ช่วยสร้างความชัดเจนและจะช่วยให้การดำเนินการของคณะกรรมการสามารถได้รับข้อมูล และข้อเท็จจริง ที่เป็นไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น *(คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)*

(22) ที่ผ่านมามีปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ เช่น กรณีที่คณะกรรมการเรียกบุคคลใดมา แกลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นแล้ว บุคคลนั้นมาตามการเรียกแต่ปฏิเสธการแกลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ที่คณะกรรมการขอให้แกลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ส่วนประเด็นที่ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้หรือไม่นั้น สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความเห็น ว่า หากมีการแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา 13 และมาตรา 14 ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีข้อเสนอแนะในประเด็นที่ 7 ข้างต้น เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ และวรรคห้า แล้ว ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จะมีการดำเนินการกับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ฝ่าฝืนการเรียกของคณะกรรมการ หรือไม่ยอมแกลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงอาจสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในทางปฏิบัติต่อไป *(สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)*

(23) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคสี่ กำหนดให้ คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแกลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ มีความเหมาะสม และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยสนับสนุนการดำเนินการของกรรมการในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ *(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ)*

(24) ที่ผ่านมามีการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มีปัญหาตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 กล่าวคือ ศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีคำวินิจฉัย ที่ 17/2563 ให้มาตรา 4 มาตรา 8 และมาตรา 13 ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ที่ออกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 เป็นผลให้บทบัญญัติทั้ง 3 มาตรา ไม่สามารถบังคับใช้ได้ องค์กรใด ในการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ได้มีการปรับแก้ประเด็นต่าง ๆ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว *(สำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)*

(26) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มิได้มีปัญหาและมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิบัติงานเพื่อรองรับภารกิจงานในเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของรัฐสภา ภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติงานดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐมนตรีเจ้ากระทรวง ซึ่งหากบุคคลเหล่านี้ไม่ได้ให้ความร่วมมือย่อมส่งผลให้การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายมาล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น การอาศัยบทบัญญัติดังกล่าวช่วยให้มีอำนาจในการเชิญบุคคลมาแกลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่พิจารณาสืบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่ ย่อมเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญ องค์กรใดที่การเชิญบุคคลเป็นการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการที่จะพิจารณาว่าจะเรียกบุคคลใดมา จึงไม่ควรกำหนดมาตรการบังคับหรือจำกัดสิทธิมากเกินไปจนสมควร การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีการตัดบทลงโทษทางอาญาออกไป จึงมีความเหมาะสมแล้ว *(กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)*

(27) เห็นว่าการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 มีความเหมาะสมแล้ว แต่ยังคงขาดรายละเอียดในการกำหนดผลบังคับทางกฎหมายที่เป็นมาตรการเชิงบังคับ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ *(กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย)*

(28) อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 มีความเหมาะสมแล้ว เพราะได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญหรือคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อกระทำการพิจารณาขอเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ จึงมีความจำเป็นต้องมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

สำหรับการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับเดิมโดยมีการปรับปรุงและแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของกฎหมายให้เหมาะสม สมบูรณ์ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะพระราชบัญญัติเดิมมีการกำหนดโทษทางอาญา ระวังโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับกับบุคคล ได้แก่ กรรมการบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ บุคคลที่ส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ บุคคลที่ขัดขวางการปฏิบัติการตามหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งการกำหนดโทษดังกล่าว เป็นการกำหนดที่เกินกว่าหลักการและสาระสำคัญในการบัญญัติกฎหมายฉบับนี้ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ....จึงได้แก้ไขปัญหาให้กับผู้ที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ ได้อย่างเหมาะสม *(กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย)*

(29) ที่ผ่านมายังไม่พบปัญหาการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญมาตรา 129 ส่วนการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เห็นว่าจะก่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นที่มาของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ *(การประปาส่วนภูมิภาค หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ในสังกัดกระทรวงมหาดไทย)*

(30) ตามร่างมาตรา 14 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริงหรือเอกสารอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น เห็นว่า ตามร่างมาตรา 4 กำหนดบทนิยามของ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไว้นั้น ประกอบด้วยบุคคลหลายกลุ่มและหลายหน่วยงาน รวมไปถึงเอกชนที่ใช้อำนาจทางปกครองด้วย ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทดังกล่าวข้างต้นจะกระทำผิดวินัยหรือไม่ มิได้อยู่ในมาตรฐานทางวินัยอย่างเดียวกัน เช่น ความรับผิดทางวินัยของเอกชนก็เป็นไปตามข้อบังคับของเอกชนตามกฎหมายแรงงานความรับผิดทางวินัยของรัฐวิสาหกิจก็เป็นไปตามข้อบังคับภายในของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ หรือองค์การมหาชนก็มีการกำหนดไว้ตามข้อบังคับภายในตามกฎหมายเฉพาะขององค์การมหาชน เป็นต้น ดังนั้น จึงไม่ควรกำหนดให้การฝ่าฝืนกรณีดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัย แต่ควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่จะไปพิจารณาดำเนินการเองโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(โปรดพลิก)

นอกจากนั้น ร่างมาตรา 14 นี้ ยกร่างขึ้นโดยนำความตามมาตรา 13 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ คำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาบัญญัติไว้ ซึ่งมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2563 วินิจฉัยไว้ว่า มาตรา 13 ทั้งมาตรา ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ดังนั้น การนำข้อความดังกล่าว กลับมาบัญญัติซ้ำไว้อีกครั้ง อาจมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้ว ทั้งนี้ เห็นสมควรในหลักการที่จะให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ผ่านเป็นกฎหมายเพื่อปรับปรุงกฎหมายเดิม เพื่อให้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 อย่างไรก็ตามในส่วนเนื้อหาของรายมาตรา สมควรมีการแก้ไขให้ครบถ้วนตามประเด็นที่หน่วยงานต่าง ๆ มีข้อคิดเห็นไว้ (*การประปานครหลวง หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย*)

(31) การใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 และการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเดิมมีความเหมาะสมแล้ว (*องค์การจัดการน้ำเสีย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด กระทรวงมหาดไทย*)

(32) เห็นว่าเดิมคณะกรรมการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียกเอกสารจากบุคคลหรือเรียกให้บุคคลมาชี้แจงข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจเรียกของคณะกรรมการโดยมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในหลายประการจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เช่น การกำหนดความชัดเจนในเรื่องภารกิจของคณะกรรมการ ภายหลังจาก “การสอบสวน” เป็น “สอบหาข้อเท็จจริง” นอกจากนี้มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำทางสารบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาจาก คำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” เป็น “อำนาจเรียก” การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการในหลายประการ ย่อมแสดงให้เห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่จะลดทอนอำนาจของคณะกรรมการหรือกำหนดขอบเขตการใช้อำนาจของคณะกรรมการ กรณีจึงเห็นได้ว่า คำว่า “อำนาจเรียก” ตามมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีความแตกต่างไปจากกับคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” ดังนั้น การที่มาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ใช้คำว่า “มีอำนาจออกคำสั่งเรียก” และมีการใช้คำว่า “คำสั่งเรียก” ในส่วนของชื่อพระราชบัญญัติ และในส่วนของเนื้อหา เช่น มาตรา 8 และมาตรา 10 เป็นต้น จึงเป็นถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ตามคำวินิจฉัยที่ 17/2563 เรื่องพิจารณาที่ 32/2562 จึงสมควรให้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้สอดคล้องและ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ต่อไป (*สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*)

9. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

(1) ควรกำหนดให้การเรียกบุคคลกรณีที่มีเหตุสำคัญควรสามารถให้คณะกรรมการสิทธิการฯ เปิดให้สื่อมวลชนถ่ายทอดสดหรือเผยแพร่สาระสำคัญได้ดังเช่นอารยประเทศอื่น *(เว็บไซต์)*

(2) มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) มาตรา 4 ที่กำหนดบทนิยาม คณะอนุกรรมการ และมาตรา 7 ระบุถึงคณะอนุกรรมการเช่นกัน แต่ในบทบัญญัติต่างๆ กลับยังไม่กล่าวถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการภายใต้กลไกอำนาจเรียกดังกล่าวแต่อย่างใด 2) ไม่ปรากฏข้อมูลเบื้องต้นในหนังสือเชิญว่าพึงประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ซึ่งที่จริงแล้วอาจต้องพิจารณาใส่ไว้หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นกรอบช่วยให้งานเบื้องต้นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องชัดเจนขึ้นในการออกหนังสือเชิญ 3) ยังไม่มีการจำแนกอย่างเป็นระบบ ระหว่างการเรียกบุคคลภายนอก และสมาชิกของฝ่ายนิติบัญญัติ ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และ 4) ยังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตว่าการกระทำลักษณะใด ถือว่าเป็นการกระทำที่ขัดต่อร่างกฎหมายฉบับนี้ และ (5) ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ปรากฏการกำหนดสภาพบังคับทางกฎหมายที่ชัดเจนแต่อย่างใด *(คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร)*

(3) มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97 ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไว้ชัดเจน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่มีประสิทธิภาพใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว อีกทั้ง หากพิจารณาตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 พรรคสี่ ประสงค์ให้คณะกรรมการปฏิบัติอย่างฉันทมิตรกับหน่วยงานหรือบุคคลที่คณะกรรมการเชิญหรือเรียกให้ส่งเอกสาร ซึ่งมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือไม่มีลักษณะเป็นการบังคับ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับ 2) ปัจจุบันการประชุมคณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา สามารถจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ โดยที่ผู้เข้าร่วมประชุมไม่ต้องเข้าร่วมประชุมในสถานที่เดียวกัน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 97/1 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ข้อ 86 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 และได้มีการออกระเบียบที่เกี่ยวข้องมารองรับคือ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 และระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 ดังนั้น บุคคลที่คณะกรรมการเรียกมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ จึงสามารถเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้โดยไม่ต้องเดินทางมาเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในสถานที่เดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องออกหนังสือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ 3) การออกกฎหมายเพื่อใช้บังคับเป็นการทั่วไปมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล หากบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามย่อมได้รับการลงโทษตามกฎหมาย ดังนั้น การออกกฎหมายจึงต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและจำเป็นในการออกกฎหมาย และต้องประเมินด้วยว่ากฎหมายที่ตราขึ้นมีประสิทธิภาพในการใช้บังคับหรือไม่ โดยที่ผ่านมาได้มีการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ขึ้นมาใช้บังคับ โดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 และต่อมาได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการบังคับ

ใช้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว พบว่าผู้ใช้อำนาจตามกฎหมาย กล่าวคือ คณะกรรมการส่วนใหญ่ เลี่ยงที่จะไม่ใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ เพราะมีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้ทั้งปัญหาในทางปฏิบัติ และปัญหาข้อกฎหมาย ดังนั้น จึงต้องพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีลักษณะทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ จะเป็นกฎหมายที่มีปัญหาในทางปฏิบัติ และปัญหาข้อกฎหมายหรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไว้ชัดเจน ครอบคลุม และมีบทบังคับที่ใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว รวมทั้งไม่มีการบัญญัติให้ “อำนาจเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามกฎหมายบัญญัติ” ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 (*คณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร สภาผู้แทนราษฎร*)

(4) การกำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือ (ร่างมาตรา 9) ควรมีการกำหนดวิธีการส่งหนังสือราชการทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมด้วย เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน นอกจากนี้กรณีที่เป็นความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา 14 ควรครอบคลุมถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่มาแถลงข้อเท็จจริง หรือมิได้มอบหมายบุคคลอื่นมาดำเนินการแทน (*คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำ สภาผู้แทนราษฎร*)

(5) มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) ตามความมุ่งหมายของบทบัญญัติ มาตรา 129 การกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ เพื่อให้การทำหน้าที่ของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้สมาชิกของแต่ละสภาสามารถเข้าใจถึงปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง และมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน 2) ตามมาตรา 129 วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญบัญญัติว่า “ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก” การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นการกำหนดหน้าที่ให้รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบต้องสั่งการ หากสั่งการแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการ รัฐมนตรีสามารถลงโทษตามหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายกำหนดได้ หรือหากรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ถือว่ารัฐมนตรีมีความผิดจงใจไม่ปฏิบัติตามธรรมนูญ ถือเป็นมาตรการทางกฎหมาย กรณีของรัฐมนตรีฝ่าฝืนไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในกำกับมาให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารชี้แจง ถือว่ารัฐมนตรีจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย อันเป็นฐานความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่จะพิจารณาวินิจฉัยและมีความเห็น ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งหากศาลดังกล่าวมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์ตามที่ถูกล่ามทา ซึ่งอาจเป็นผลให้พ้นจากตำแหน่งและถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือสิทธิเลือกตั้งเป็นเวลา 10 ปี ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง 3) เพื่อป้องกันปัญหามาตรฐานการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ที่อาจมีขึ้นในอนาคต ในลักษณะปัญหาซึ่งเคยเกิดขึ้นในอดีตเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งพบว่า

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 35 คณะ มีจำนวนคณะกรรมการไม่กี่คณะเท่านั้น ที่ดำเนินการตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ส่วนคณะเหลือไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ โดยมีเหตุผลว่าการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ควรรักษาในลักษณะของการขอความร่วมมือ ไม่มีความจำเป็นต้องออกคำสั่งเรียกแต่อย่างใด และ

4) การกำหนดชื่อกฎหมายควรเป็นชื่อที่มีลักษณะของการส่งเสริมเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่าการใช้ชื่อกฎหมายในลักษณะที่เป็นการใช้อำนาจ เช่น ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยมาตรการส่งเสริมการดำเนินงานของคณะกรรมการ พ.ศ. .... เป็นต้น ซึ่งมีความหมายในลักษณะของการขอความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับฝ่ายนิติบัญญัติ (*คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร*)

(6) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) ควรเพิ่มคำว่า “องค์กรอัยการ” ในร่างมาตรา 6 ด้วย 2) ควรเพิ่มวิธีการจัดส่งหนังสือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์อีกรูปแบบหนึ่ง ตามร่างมาตรา 8 และ 3) เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ อีกทั้งไม่ได้กำหนดให้มีการออกกฎหมายมารองรับการดำเนินการตามมาตรา 129 ซึ่งต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ที่กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสาร หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และให้คำสั่งเรียกมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น ในการออกกฎหมายมาเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 และการที่ร่างกฎหมายดังกล่าวมีบทลงโทษทั้งทางวินัย และการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรมจึงอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ (*คณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร*)

(7) มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ตามร่างมาตรา 6 วรรคสอง ที่กำหนดห้ามกรรมการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลที่เป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่ฯ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ โดยในวรรคสามกำหนดว่าหากบุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ ให้แจ้งนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดหรืออยู่ภายใต้การกำกับดูแล ตามบทบัญญัติดังกล่าวมีปัญหาว่าจะเรียกเอกสารจากสำนักงานอัยการสูงสุดหรือเรียกบุคคลที่เป็นพนักงานอัยการตามร่างกฎหมายนี้ได้หรือไม่ จึงเห็นว่า แม้องค์กรอัยการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดอยู่ในหมวด 13 จะแยกต่างหากจากองค์กรอิสระ ซึ่งกำหนดไว้ในหมวด 12 ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้พนักงานอัยการมีอิสระในการพิจารณาสั่งคดี และการปฏิบัติหน้าที่การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นขององค์กรอัยการให้มีความเป็นอิสระ องค์กรอัยการมีฐานะเสมือนองค์กรอิสระตามที่กำหนดไว้ในหมวด 12 ของรัฐธรรมนูญฯ อีกทั้งองค์กรอัยการไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลโดยตรงของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกระทรวงใด จึงไม่อาจให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีสั่งการให้อัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการให้ข้อเท็จจริงหรือจัดส่งเอกสารตามที่คณะกรรมการเรียกได้ ดังนั้น เพื่อความชัดเจนและไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในอนาคต จึงเสนอให้กำหนดค่านियามในมาตรา 4 เพิ่มเติมว่า “องค์กรอิสระหมายความว่า องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หมวด 12 และองค์กรอัยการตามหมวด 13 โดยอนุโลมและ

2) อาจพิจารณาเพิ่มเติมเป็นเนื้อความอันมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้ เป็นวรรคท้ายของมาตรา 7 แห่งร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... “กรณีทีคณะกรรมการมีมติเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเชิญบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาตามวรรคสอง คณะกรรมการสิทธิการจะต้องคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นในการเชิญบุคคลดังกล่าวประกอบเหตุผลด้วยว่า ถ้ามีเพียงประเด็นหรือข้อเท็จจริงที่ไม่สลับซับซ้อน ให้สอบถามเป็นหนังสือแทนการเชิญบุคคลนั้นมาแถลงข้อเท็จจริง โดยมีทำให้ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในสาระสำคัญเปลี่ยนแปลงไปก็ได้” (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร)

(8) การเชิญบุคคลหรือส่วนราชการ ควรใช้การประสานงานและเอื้ออำนวยกัน (คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร)

(9) ประเด็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ตามร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... มาตรา 114 ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่า เป็นความผิดทางวินัย” โดยคณะกรรมการมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดโทษตามร่างมาตรา 14 ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ดังนี้ 1) ได้รับโทษทางวินัยแต่เพียงอย่างเดียว 2) ได้รับโทษทางวินัย และโทษทางอาญาตามกฎหมายอื่น เช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 เป็นต้น ทั้งนี้ หากเป็นกรณีตามข้อ 1) ข้างต้น คณะกรรมการมีข้อกังวลว่า จะทำให้การทำงานของคณะกรรมการขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถเป็นกลไกแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สภาผู้แทนราษฎร)

(10) เมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้แล้วทั้ง 35 คณะ กรณีคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ต้องแบบมีบรรทัดฐานเดียวกัน บังคับใช้อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม ไม่เลือกปฏิบัติกับหน่วยงานใด บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ (คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร)

(11) มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) กรณีผู้ที่ให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ มีมาตรการดำเนินการอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่า เป็นประเด็นสำคัญ ควรกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำการดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม 2) กรณีคณะกรรมการเรียกให้ประชาชนทั่วไปที่มีใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่บุคคลเหล่านั้นไม่ดำเนินการจะมีมาตรการดำเนินการอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้เห็นว่า เป็นประเด็นสำคัญควรกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยงดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนด้วย เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา)

(12) มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้ 1) การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ควรดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนโดยจะต้องพิจารณาตามกรอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 17/2563 รวมทั้งจะต้องคำนึงถึงระเบียบของรัฐสภาที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ (1) ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ พ.ศ. 2554 และ (2) ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ พ.ศ. 2554 ประกอบด้วย 2) เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรคงหลักการตามมาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ไว้ตามเดิม เนื่องจากมาตราดังกล่าวถือเป็นกระบวนการที่สำคัญในการดำเนินงานของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการชี้แจงในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับหนังสือขอให้ส่งเอกสาร หรือเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการ แต่ไม่จัดส่งเอกสาร หรือไม่มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือมีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ และ 3) ควรเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เป็นการให้สิทธิแก่ผู้ให้ข้อมูลหรือผู้ส่งเอกสารในอันที่จะปฏิเสธการให้ข้อมูลหรือส่งเอกสารได้ในกรณีที่ข้อมูลหรือเอกสารที่คณะกรรมการต้องการทราบนั้นเป็นข้อมูลลับตามชั้นความลับที่กฎหมายกำหนดหรือเป็นข้อมูลที่ไม่พึงเปิดเผยเพราะอาจเกิดความเสียหายหรือผลกระทบต่อบุคคลอื่น (*คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา*)

(13) เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความเกี่ยวข้องหรือส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการของวุฒิสภา ในการกระทำกิจการ สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ และเป็นการแก้ไขปัญหาในการเข้าถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่จะนำมาใช้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับประชาชน รวมถึงสอดคล้องตามบทบัญญัติ มาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 17/2563 ตลอดจนการรักษาตุลยภาพตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ โดยคณะกรรมการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) เห็นด้วยที่ควรมีการบัญญัติกฎหมายเพื่อรองรับและวางหลักเกณฑ์การกำหนดให้คณะกรรมการของทั้งสองสภามีอำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงเพื่อให้การใช้อำนาจดังกล่าวมีดุลยภาพเหมาะสมในการตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร 2) การใช้อำนาจเรียกเอกสาร หรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่คณะกรรมการกระทำหรือพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ นั้น เห็นควรให้เป็นอำนาจการพิจารณาดำเนินการโดยคณะกรรมการเท่านั้น เพื่อป้องกันมิให้สมาชิกท่านใดท่านหนึ่งใช้อำนาจดำเนินการโดยไม่ผ่านการพิจารณาและกลั่นกรองจากที่ประชุมคณะกรรมการ 3) การใช้อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารหรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ควรมีหลักเกณฑ์ที่เป็นหลักประกันในการคุ้มครองผู้มาให้ข้อมูล 4) ควรมีการกำหนดบทลงโทษตามมาตรฐานทางจริยธรรม กรณีคณะกรรมการใช้อำนาจโดยไม่สุจริตในการเรียกเอกสารหรือบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และ 5) ควรมีกลไกและบทลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐผู้ไม่ให้ความร่วมมือในการส่งเอกสารหรือแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการ เห็นควรกำหนดเป็นความผิดทางวินัยหรือมาตรฐานทางจริยธรรม แล้วแต่กรณี รวมถึงความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นฝ่ายบริหาร เช่น นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ที่เพิกเฉยไม่สั่งการให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตามบทบัญญัติของ

กฎหมาย ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา)

(14) ร่างพระราชบัญญัตินี้มีความจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติต่อไป (คณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา)

(15) มีข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการ จึงแก้ไขหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 แก้ไขอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารหรือเรื่องบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นโดยใช้คำว่า "อำนาจเรียก" แทน "คำสั่งเรียก" และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนขึ้น โดยใช้คำว่า "เป็นการสอบหาข้อเท็จจริง" แทนคำว่า "พิจารณาสอบสวน" 2) ภายหลังจากที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 วินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 และไม่มีคณะกรรมการคณะใด นำพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ดังกล่าวมาใช้และคณะกรรมการยังได้รับความร่วมมือด้วยดีจากผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น และ 3) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมาย ที่หมดความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้า เพื่อไม่ให้เป็นการระงับประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง (คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา)

(16) ร่างพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา 9 กำหนดเรื่องวิธีการจัดส่งหนังสือตามมาตรา 7 ซึ่งควรมีการเพิ่มช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือทางเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น ๆ เนื่องจากปัจจุบันการส่งหนังสือของคณะกรรมการและหน่วยราชการต่าง ๆ จะใช้ช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นหลัก เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่การสื่อสารมีแนวโน้มที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการโดยอาศัยการพัฒนาการเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น (คณะกรรมการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม วุฒิสภา)

(17) ร่างมาตรา 13 วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ต้องรับผิดชอบ โดยแถลงหรือชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี ควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติด้วยว่าจะส่งผลให้จำนวนเรื่องที่จะต้องบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภามีปริมาณมาก และจะเป็นภาระกับทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติที่มากเกินไปเกินสมควรหรือไม่ และหากนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่มาแถลงต่อที่ประชุมสภาตามที่กฎหมายกำหนด จะมีมาตรการอย่างไรต่อไป หรือไม่ ก็ไม่ได้กำหนดไว้ (คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา)

(18) กลุ่มงานคณะกรรมการการคมนาคมในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเรียนประธานคณะกรรมการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการฯ ได้สอบถามความเห็นจากกรรมการ ในการประชุมครั้งที่ 15 เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 8 กุมภาพันธ์ 2567 แล้ว ไม่มีกรรมการท่านใดแสดงความคิดเห็นหรือมีข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งต่อประธานกรรมการขับเคลื่อนการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นฯ เพื่อทราบต่อไป *(คณะกรรมการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร)*

(19) กลไกตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารเป็นกลไกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งนับตั้งแต่ที่ศาลรัฐธรรมนูญคำวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 มาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่าคณะกรรมการหลายคณะประสบปัญหาเกี่ยวกับการเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ ส่งผลให้กลไกที่ฝ่ายนิติบัญญัติใช้ตรวจสอบถ่วงดุลการทำงานของฝ่ายบริหารลดประสิทธิภาพลง ดังนั้น เพื่อให้กลไกการตรวจสอบถ่วงดุลของฝ่ายนิติบัญญัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนคณะกรรมการต่างประเทศจึงเห็นด้วยในหลักการที่จะกำหนดกลไกทางกฎหมายสำหรับใช้เรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลเข้าให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ โดยควรกำหนดเป็นกลไกที่มีสภาพบังคับกับทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป เพื่อให้มีความเหมาะสม ได้สัดส่วน และไม่สร้างภาระให้แก่ประชาชนเกินสมควร *(คณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร)*

(20) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 บัญญัติให้คณะกรรมการมี "อำนาจเรียก" โดย "อำนาจเรียก" เป็นคำกริยาที่สื่อความหมายบ่งบอกถึงอำนาจของคณะกรรมการในอันที่จะเรียกให้บุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การใช้อำนาจเรียกควรใช้คำว่า "คำเรียก" จึงเสนอแนะแก้ไขเพิ่มเติมชื่อร่างพระราชบัญญัติโดยใช้ถ้อยคำให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ววรรคเจ็ด เป็น "ร่างพระราชบัญญัติ*ศัพท์*คำเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ...."

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ให้อำนาจเรียกแก่คณะกรรมการ โดยเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสารหรือให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อใช้ในการสอบหาข้อเท็จจริงโดยใช้กลไกทางการเมืองเป็นมาตรการเชิงบังคับ มิได้มุ่งประสงค์ที่จะให้เกิดการเอาโทษ ดังนั้น การตราพระราชบัญญัติเพื่อให้เกิดผลแก่มาตรการเชิงบังคับจะต้องพิจารณาถึงความจำเป็นและความคุ้มค่าระหว่างภาระของภาครัฐ การจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลกับประโยชน์อันเกิดจากการใช้กฎหมายที่จะตราขึ้น หากใช้กลไกทางการเมืองตรวจสอบการทำหน้าที่ของรัฐมนตรีในการสั่งการดังกล่าว เช่น การตั้งกระทู้ถาม หรือให้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรถึงการมอบหมายดังกล่าวว่ามีการสั่งการประการใดแล้วให้คณะกรรมการทราบด้วย จะเป็นมาตรการอื่นที่ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือเอกสาร ซึ่งจะเป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 ที่เปลี่ยนหลักการจาก"คำสั่งเรียก" เป็น "คำเรียก"

อีกทั้งรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 กำหนดหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการของ คณะกรรมการเพื่อให้กลไกการดำเนินงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวางหลักการใหม่เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ กล่าวคือ ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทนมิได้และเพื่อให้ ภารกิจของคณะกรรมการมีความชัดเจน จึงใช้คำว่า "การสอบหาข้อเท็จจริง" แทนคำว่า "การสอบสวน" อีกทั้งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดง ความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้นได้

อย่างไรก็ดี อำนาจเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น ดังกล่าว มิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการพิจารณา พิพากษาอาชญากรรม หรือการบริหารงานบุคคลของศาล เพื่อให้กระบวนการพิจารณาพิพากษาอาชญากรรมหรือการ บริหารงานบุคคลของศาลมีความเป็นอิสระดังกล่าวมา จึงเห็นว่า คณะกรรมการไม่มีอำนาจในการเรียก พยานวัตถุหรือวัตถุอื่นใดที่ไม่ใช่เอกสารหรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากคณะกรรมการไม่มีอำนาจใน การสอบสวนคดีอาญา (*คณะกรรมการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา*)

(21) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการและเหตุผลเป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียก ของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อให้การดำเนินการในการสนับสนุน การดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหา ข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ จึงสอดคล้องกับ มาตรา 77 ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย ประกอบกับมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 เห็นสมควรให้ความเห็นชอบและสนับสนุน

ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กรณีมีข้อสังเกตตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็นว่า เมื่อพิจารณาเทียบเคียงความเห็นของศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำวินิจฉัยที่ 17/2563 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2563 มีความเห็นโดยสรุปได้ว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยแบ่งองค์กรผู้ใช้อำนาจอธิปไตยออกเป็น 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ องค์กร ผู้ใช้อำนาจสามฝ่ายต่างมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในลักษณะการตรวจสอบและคุลาอำนาจ รัฐสภาซึ่งเป็น องค์กรผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัตินอกจากจะมีหน้าที่และอำนาจทางนิติบัญญัติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ กฎหมายแล้วยังมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร ด้วย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 มีเจตนารมณ์ชัดเจนในการ เปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการ จึงแก้ไขหลักการของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับ หลักการตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยฝ่ายนิติบัญญัติ แก้ไขอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสาร หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น โดยใช้คำว่า "อำนาจเรียก" แทน และกำหนด หน้าที่ของคณะกรรมการให้มีความชัดเจนขึ้นโดยแก้ไขคำว่า "การสอบสวน" เป็น "การสอบหา ข้อเท็จจริง" ซึ่งคณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกระทำการแทน มิได้ รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดง ความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกมาใช้เป็นสภาพบังคับแทนการกำหนดโทษทางอาญา โดยตัดความว่า

“และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ออก ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการใหม่ โดยกำหนดผลบังคับทางกฎหมายไว้ในมาตรา 129 วรรคห้า เป็นมาตรการเชิงบังคับเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการต้องการ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นว่า บทบัญญัติมาตราดังกล่าว ได้กำหนดอำนาจเรียกเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสารหรือให้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ รวมทั้งกำหนดมาตรการเชิงบังคับให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการต้องการ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการดำเนินกิจการในการสนับสนุนงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การกำหนดอำนาจเรียกดังกล่าวตามมาตรา 129 จึงมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการตรวจสอบและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารในฐานะองค์กรที่ใช้อำนาจตามกฎหมาย และสอดคล้องกับหลักการตรวจสอบและดุลอำนาจระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารแล้ว

กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการของคณะกรรมการเกี่ยวกับการมีอำนาจเรียกดังกล่าว และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย (ร่างมาตรา 14) ซึ่งไม่มีโทษทางอาญาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล และเป็นภาระหรือจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่เกินสมควรแก่เหตุ บทบัญญัติดังกล่าวจึงเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เกี่ยวข้องแล้ว *(สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา)*

(22) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 กำหนดให้คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และกำหนดผลบังคับทางกฎหมายเป็นมาตรการเชิงบังคับ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 *(สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)*

(23) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากการกำหนดหลักการและสาระสำคัญเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ประสงค์เปลี่ยนแปลงเครื่องมือของ

คณะกรรมการให้การมีความแตกต่างไปจากเดิม โดยมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจ “เรียก” แทนอำนาจ “ออกคำสั่งเรียก” ซึ่งเป็นการเชิญหรือการขอความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องแทนการออกคำสั่งที่ประสงค์ให้มีผลบังคับทางกฎหมาย นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังมีการเปลี่ยนแปลงหลักการในเรื่องหน้าที่ของคณะกรรมการใหม่ จาก “การสอบสวน” เป็น “การสอบหาข้อเท็จจริง” ซึ่งการดำเนินการของคณะกรรมการเป็นการสืบหาข้อเท็จจริง ไม่ใช่การสืบสวนหรือ สอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตลอดจนบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามการใช้อำนาจของคณะกรรมการที่เปลี่ยนเป็นมาตรการเชิงบังคับแทนโทษทางอาญา เนื่องจากการฝ่าฝืนการใช้อำนาจของคณะกรรมการไม่ได้มีสภาพร้ายแรงและกระทบต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยรวม ดังนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดหลักการและสาระสำคัญใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กฎหมายว่าด้วยคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ที่อาศัยอำนาจของรัฐธรรมนูญในการตราเป็นกฎหมายขึ้นใช้บังคับ จึงสมควรต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ด้วย เพื่อให้การดำเนินกิจการในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการมีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (*สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม*)

(24) ร่างมาตรา 6 ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงข้อเท็จจริงในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาอยู่นั้นได้ ประกอบกับร่างมาตรา 14 ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันควรหรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น เห็นว่า อำนาจในการเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดของคณะกรรมการนั้น มิได้จำกัดอยู่เพียงเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้การสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาของคณะกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรเพิ่มบทกำหนดโทษ กรณีบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเอกสารหรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการด้วย (*สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม*)

(25) ร่างมาตรา 9 ซึ่งกำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือขอให้บุคคลจัดส่งเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการนั้น เห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชน เห็นควรเพิ่มวิธีการจัดส่งหนังสือขอให้ส่งเอกสารหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตามร่างมาตรา 9 ด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) อีกทางหนึ่งด้วย (*สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม*)

(26) ร่างพระราชบัญญัตินี้ตามมาตรา 6 วรรคสอง ซึ่งเป็นบทยกเว้นไม่ให้คณะกรรมการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น โดยการเรียกเอกสารหรือบุคคลตามมาตรา 6 วรรคหนึ่ง ไม่ให้บังคับกับผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดีหรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และไม่ใช้บังคับแก่

ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรงในแต่ละองค์กร ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็น การยกเว้นศาล ตามบทบัญญัติหมวด 10 ศาล และหมวด 11 ศาลรัฐธรรมนูญ รวมถึงเป็นการยกเว้น องค์กรอิสระตามบทบัญญัติหมวด 12 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จึงเห็นว่า ควรเพิ่มบทยกเว้นให้รวมถึงองค์กรอัยการตามหมวด 13 ด้วย เนื่องจากในส่วนของพิจารณาสิ่งคดี ของพนักงานอัยการนั้น ถือว่าเป็นการดำเนินการขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมที่มีความสำคัญ ไม่น้อยไปกว่าการพิจารณาพิพากษาของศาลหรือการดำเนินการขององค์กรอิสระ เพราะหากเอกสาร หรือข้อเท็จจริงที่อยู่ในสำนวนคดีของพนักงานอัยการต้องถูกนำมาเผยแพร่หรือชี้แจงให้แก่คณะกรรมการ ทราบอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อรูปคดีอันอาจเป็นการเข้าข่ายแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม และทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เห็นควรให้เพิ่มองค์กรอัยการในส่วนที่เกี่ยวข้อง การพิจารณาสิ่งคดีเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา 6 วรรคหนึ่ง หรือพิจารณาเพิ่มข้อยกเว้น กรณีที่การให้ข้อเท็จจริงใดจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ดังที่ปรากฏหลักการ ในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 15 (2) ด้วย *(สำนักงานอัยการสูงสุด)*

(27) กรณีเอกสารที่คณะกรรมการเรียกมาตามร่างมาตรา 6 วรรคหนึ่ง เป็นของนิติบุคคล หรืออยู่ในความครอบครองหรือดูแลของนิติบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐหรือนิติบุคคลเอกชนการ ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อสังเกตว่าสามารถดำเนินการได้หรือไม่ เพียงใด เนื่องจากร่าง กฎหมายฉบับนี้มีลักษณะมุ่งถึงการเรียกเอกสารจากบุคคลธรรมดาเท่านั้น *(สำนักงานอัยการสูงสุด)*

(28) ร่างพระราชบัญญัติมาตรา 14 ที่กำหนดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการ โดยให้ถือว่าเป็นความผิดทาง วินัย เห็นว่า กรณีดังกล่าวอาจเป็นการกำหนดกฎหมายที่ไม่จำเป็นและเป็นการก้าวล่วงอำนาจ ในฝ่ายบริหาร เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดหลักการ และสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้อำนาจของคณะกรรมการไว้แล้ว โดยกำหนดผลบังคับทางกฎหมายไว้ ในมาตรา 129 วรรคห้า อันเป็นมาตรการเชิงบังคับเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงตามที่คณะกรรมการ ต้องการ โดยให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาที่จะสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียก เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ให้คณะกรรมการดำเนินกิจการในการ สนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา 14 อาจไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 129 และควรให้หน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ดำเนินการติดตาม หรือตรวจสอบแทนการกำหนดบทสันนิษฐานให้เป็นความผิดทางวินัย เพราะการจะส่งเอกสาร หรือไม่ส่งเอกสารใดรัฐมนตรีเจ้าสังกัดย่อมมีอำนาจในการกำกับการดำเนินการได้ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาควรให้เป็นกลไกในการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐหน่วยงานนั้น ๆ *(สำนักงานอัยการสูงสุด)*

(29) ไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา 6 เนื่องจากพนักงานสอบสวนมิได้เป็นผู้ได้รับการยกเว้น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการสอบสวนที่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการรักษา กระบวนการยุติธรรมมิให้ได้รับผลกระทบต่อสำนวนในระหว่างทำการสอบสวน และวรรคสามเป็นการ ตัดถ้อยคำที่เป็นเหตุยกเว้นให้ไม่ต้องปฏิบัติตามที่คณะกรรมการแจ้งมาก็ได้ ซึ่งเหตุยกเว้นดังกล่าวนั้น

ปัจจุบันยังมีความจำเป็นที่จะต้องคงเดิมไว้ ถ้าเห็นว่าเรื่องที่ยังไม่สามารถเปิดเผยให้แก่คณะกรรมการมาธิการได้ ซึ่งทำให้หน่วยงานต่าง ๆ สามารถใช้ดุลพินิจแจ้งให้คณะกรรมการมาธิการทราบถึงเหตุดังกล่าวได้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

(30) การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการมาธิการเรียก หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ มีความผิดทางวินัยตามร่างมาตรา 14 นั้น เห็นว่าความผิดทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 และกฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. 2556 ซึ่งกำหนดฐานความผิดและการดำเนินการทางวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้อย่างครอบคลุมแล้ว ประกอบกับการทำหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นกลไกทางรัฐสภาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารซึ่งเป็นการตรวจสอบระดับการเมือง โดยกำหนดให้สามารถสืบหาข้อเท็จจริงได้จากการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้บัญญัติให้เป็นหน้าที่รัฐมนตรีที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น ตามที่คณะกรรมการมาธิการเรียก หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ดำเนินการอาจมีความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 อยู่แล้ว จึงไม่เห็นด้วยกับร่างมาตรา 14 (สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน)

(31) มีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นไปตามหลักการการมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยผ่านทางผู้แทนราษฎร ตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 25 (ก) และตามที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตเพิ่มเติมต่อร่างบทบัญญัติ ดังนี้

1) ร่างพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนของบทบัญญัติอำนาจเรียกมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 17/2563 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2563 ซึ่งได้วินิจฉัยเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน แตกต่างไปจากรัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช 2550 มีเจตนารมณ์กำหนดหลักการ สำคัญและเปลี่ยนเครื่องมือของคณะกรรมการ โดยคำว่า “อำนาจเรียก” ซึ่งเป็นการเชิญหรือขอความร่วมมือบุคคลให้ส่งเอกสาร หรือให้แถลงข้อเท็จจริง หรือความเห็นแทนคำว่า “ออกคำสั่งเรียก” ซึ่งมีผลเป็นการออกคำสั่งที่มีผลบังคับทางกฎหมาย อีกทั้งเปลี่ยนคำว่า “สอบสวน” เป็น “สอบหาข้อเท็จจริง” เนื่องจากการดำเนินการของกรรมการไม่ใช่การสืบสวนหรือสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น สำนักงาน กสม. จึงมีความเห็นสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้

2) ร่างมาตรา 9 การจัดส่งหนังสือแถลงข้อเท็จจริงหรือความเห็น ควรเพิ่มช่องทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

3) ร่างมาตรา 13 วรรคสอง ที่บัญญัติให้กรณีที่นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อีกทั้งมาตรา 14 ที่บัญญัติให้กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริงดังกล่าวให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น สำนักงาน กสม. เห็นว่าเป็นการบัญญัติบทลงโทษที่เกินขอบเขตที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคห้าให้อำนาจไว้ และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคห้า เป็นอันใช้บังคับมิได้ ตามที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 กรณีผลบังคับทางกฎหมายสำหรับผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามอำนาจเรียกไว้เป็นมาตรการเชิงบังคับ

โดยเฉพาะแล้วในมาตรา 129 วรรคห้า ทำให้การกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนคำสั่งเรียกไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษทางอาญาแก่บุคคลและไม่ได้สัดส่วนกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด เนื่องจากการฝ่าฝืนดังกล่าวไม่ได้มีสภาพร้ายแรงหรือทำให้เกิดความเสียหายต่อการสอบหาข้อเท็จจริงและมีได้กระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน นอกจากนี้มาตรา 5 ที่บัญญัติให้การออกคำสั่งเรียก มาตรา 8 ที่บัญญัติขั้นตอนการออกคำสั่งเรียก และมาตรา 13 ที่กำหนดโทษอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการตามคำสั่งเรียก กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่สอดคล้องกับหลักการของรัฐธรรมนูญ (*สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ*)

(32) ขอเรียนว่าได้แสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ... ผ่านเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นเว็บไซต์ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (*กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*)

(33) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ให้มีกลไกและผลบังคับทางกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในกิจการที่กระทำหรือในการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 129 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงเป็นร่างกฎหมายที่มีความเหมาะสมทั้งในหลักการและเนื้อหาของร่างกฎหมาย (*กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย*)

(34) กลไกเดิมที่เป็นการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 สามารถใช้ในการดำเนินการได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว และไม่มีปัญหาในการเรียกเอกสารหรือบุคคลมาชี้แจงต่อคณะกรรมการ นอกจากนี้เห็นว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการกำหนดโทษที่รุนแรงจนเกินไป ทั้งที่เป็นความผิดทางวินัยและการก่อกวนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามหากมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายฉบับนี้ เห็นว่าควรกำหนดหลักการที่ให้เกียรติฝ่ายบริหารให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1) การส่งผู้แทนเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการหน่วยงานควรส่งผู้ชี้แจงที่มีอำนาจในการตัดสินใจและสามารถให้ความเห็นแก่คณะกรรมการได้ และ 2) ควรมีการเก็บสถิติของคณะกรรมการสามัญแต่ละคณะภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี กรณีการใช้อำนาจเรียกข้อมูลและบุคคลว่าคณะกรรมการแต่ละคณะมีสถิติเป็นเช่นใด (*สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร*)

(35) หากพิจารณาจากพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้น กฎหมายดังกล่าวจะมีสภาพบังคับกับบุคคลทั่วไปที่มีเชื้อชาติราชการด้วยหากมีกรณีที่ไม่ดำเนินการตามคำสั่งเรียกของคณะกรรมการเพราะมีการกำหนดโทษทางอาญา ซึ่งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเพียงว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อศาลรัฐธรรมนูญ เหตุเพราะเป็นการกำหนดโทษเกินสมควรแก่เหตุ แต่มีได้วินิจฉัยว่า ไม่สามารถกำหนดโทษทางอาญาได้ ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77 บัญญัติว่า

ต้องมีโทษอาญาเพียงพอที่จำเป็น ทั้งนี้ เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ควรมีการบัญญัติหลักการเพื่อให้ คณะกรรมการมีกลไกที่เป็นบทบังคับอย่างเหมาะสมเพื่อใช้อำนาจในการตรวจสอบถ่วงดุลฝ่ายบริหาร (สัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษาการจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร)

ส่วนที่ 3 รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย

1. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมาย

การเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นผลสืบเนื่องจากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจเรียกเอกสาร หรือบุคคล เพื่อกระทำการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ของคณะกรรมการได้เปลี่ยนแปลงหลักการ และเจตนารมณ์ที่แตกต่างจากเดิมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 อันเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ประกอบกับการที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ที่ 17/2563 ส่งผลให้บทบัญญัติ บางมาตราของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นบัญญัติที่เป็นมาตรการสำคัญสันหลังบังคับใช้ เหตุเพราะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้คณะกรรมการอันเป็นองคาพยพที่สำคัญของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา มีมาตรการหรือบทบังคับใช้กฎหมายในการเรียกเอกสารหรือบุคคล เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของฝ่าย นิติบัญญัติสำหรับตรากฎหมายและการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารสามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

2. ความสอดคล้องของร่างกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

หมวด 7 รัฐสภา ส่วนที่ 4 บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง

“มาตรา 129 สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็น คณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็น คณะกรรมการ วิสามัญ หรือคณะกรรมการร่วมกันตามมาตรา 137 เพื่อกระทำการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ และรายงานให้สภาทราบตามระยะเวลาที่สภากำหนด

การกระทำการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นเรื่องที่อยู่ใน หน้าที่ และอำนาจของสภา และหน้าที่และอำนาจตามที่ระบุไว้ในการตั้งคณะกรรมการก็ดี ในการ ดำเนินการของคณะกรรมการก็ดี ต้องไม่เป็นเรื่องซ้ำซ้อนกัน ในกรณีที่การกระทำการ พิจารณา สอบหา ข้อเท็จจริง หรือการศึกษาในเรื่องใดมีความเกี่ยวข้องกัน ให้เป็นหน้าที่ของประธานสภาที่จะต้อง ดำเนินการให้คณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องทุกชุดร่วมกันดำเนินการ

ในการสอบหาข้อเท็จจริง คณะกรรมการจะมอบอำนาจหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะ บุคคลใด กระทำการแทนมิได้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาอยู่นั้นได้ แต่การเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามหน้าที่ หรือใช้อำนาจในกระบวนการวิธี พิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ ใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจโดยตรง ในแต่ละองค์กรตามบทบัญญัติ ในรัฐธรรมนูญหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี

ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสิทธิการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษา ที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็น ตามที่คณะกรรมการเรียก.....”

หนังสือสัญญาระหว่างประเทศ/ข้อตกลงหรือความตกลงระหว่างประเทศ

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR)

“ข้อ 25 (ก) พลเมืองทุกคนย่อมมีสิทธิและโอกาส โดยปราศจากความแตกต่างดังกล่าวไว้ในข้อ 2 และโดยปราศจากข้อจำกัดอันไม่สมควร

(ก) ในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารรัฐกิจโดยตรง หรือผ่านทางผู้แทนซึ่งได้รับเลือกมาอย่างเสรี”

3. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เมื่อกฎหมายว่าด้วยอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาฉบับนี้มีผลใช้บังคับย่อมทำให้คณะกรรมการซึ่งเป็นกลไกของฝ่ายนิติบัญญัติสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการตรากฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน โดยกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดบทบังคับ (Sanction) ทั้งที่เป็นความผิดทางวินัย และความผิดที่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

4. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

- พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554
- ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดส่งหนังสือและคำสั่งเรียกของคณะกรรมการ พ.ศ. 2554
- ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นของคณะกรรมการ พ.ศ. 2554

5. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

5.1 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

การมีผลบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณที่ต้องใช้ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ตามที่ร่างมาตรา 10 กำหนดให้มีกฎหมายลำดับรอง ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด ซึ่งการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวควรกำหนดให้เฉพาะบุคคลหรือประชาชนทั่วไปที่คณะกรรมการเชิญมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นต่อคณะกรรมการ ส่วนข้าราชการอาจต้องมีการพิจารณาความเหมาะสมในการเบิกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ เนื่องจากข้าราชการสามารถเบิกจ่ายกับต้นสังกัดได้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตามหากมีข้อยกเว้นหรือมีเหตุผลจำเป็นอย่างอื่นเป็นการเฉพาะย่อมสามารถกำหนดให้ข้าราชการหรือบุคคลอื่นที่สังกัดหน่วยงานของรัฐที่ต้องมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงแก่คณะกรรมการเบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ได้ ทั้งนี้

ควรพิจารณาอัตราค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงของสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยอาจพิจารณาเทียบเคียงจากค่าใช้จ่ายในการเดินทางของหน่วยราชการหรืออาจกำหนดให้เบิกจ่ายได้ตามจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ เป็นต้น

5.2 ผลกระทบต่อสังคม

การมีผลบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนและสังคมในการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลของคณะกรรมการธิการ ซึ่งคณะกรรมการธิการของทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาในฐานะองค์ประกอบสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อการพิจารณากฎหมายและตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อำนาจเรียกเอกสารหรือบุคคลกรณีเรื่องพิจารณาในวาระการประชุมของคณะกรรมการธิการเป็นเรื่องร้องเรียน โดยเป็นกรณีที่มีบุคคลซึ่งเป็นประชาชนหรือองค์กรได้ประสบปัญหาความเดือดร้อนหรือไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานของรัฐ และได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการธิการ ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยกลไกของคณะกรรมการธิการโดยการใช้อำนาจเรียกที่มีบทบังคับ (Sanction) ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่คณะกรรมการธิการในการตรากฎหมายและการตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร และสามารถช่วยเหลือผู้ร้องเรียนในการแก้ไขปัญหาและให้ได้รับความเป็นธรรมได้ในอีกช่องทางหนึ่งด้วย

5.3 ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้อาจส่งผลกระทบที่เป็นการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเมื่อเทียบเคียงกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 135 วรรคสอง ซึ่งกำหนดความว่า “ให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 วรรคสี่ ซึ่งเป็นวรรคที่นำมาเทียบเคียงได้เพราะเป็นการบัญญัติความในลักษณะเดียวกันนั้นปรากฏว่า ไม่ได้มีการบัญญัติให้อำนาจที่กำหนดสภาพบังคับตามหลักการของรัฐธรรมนูญฉบับเดิมที่บัญญัติความโดยตรงให้มีการตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยได้มีการตัดหลักการดังกล่าวออกอย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้ย่อมเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้เป็นเพียงการขอความร่วมมือแทนการใช้อำนาจออกคำสั่งบังคับและให้มีโทษตามกฎหมายเท่านั้น มิได้มีความมุ่งหมายให้มีการกำหนดโทษแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นโทษประเภทใดก็ตาม

นอกจากนี้การพิจารณาเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 สามารถวิเคราะห์ได้จากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 17/2563 ซึ่งมีคำวินิจฉัยว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 มีเจตนารมณ์ชัดเจนในการเปลี่ยนหลักการและสาระสำคัญของการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ จึงแก้ไขหลักการของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับหลักการตรวจสอบฝ่ายบริหารโดยฝ่ายนิติบัญญัติ โดยแก้ไขอำนาจของคณะกรรมการธิการในการเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น โดยใช้คำว่า “อำนาจเรียก” แทน คำว่า “คำสั่งเรียก” และกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการธิการให้มีความชัดเจนขึ้นโดยใช้คำว่า “สอบหาข้อเท็จจริง”

แทนคำว่า “สอบสวน” รวมทั้งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่ต้องรับผิดชอบในกิจการที่ คณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาที่จะต้องสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกมาใช้เป็นสภาพบังคับแทน การกำหนดโทษทางอาญา โดยตัดถ้อยคำความว่า “และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมาย บัญญัติ” ออก” นอกจากนี้ยังมีกรณีที่ว่าวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว ได้วินิจฉัยโดยกล่าวถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาพิจารณาเปรียบเทียบ ทั้งนี้ ก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้คณะกรรมการมีอำนาจเรียกเอกสารหรือเชิญ บุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่สอบสวนได้ อย่่างไรก็ดี การเรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการเป็น การขอความร่วมมือโดยไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย ต่อมาในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 จึงเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากคำว่า “อำนาจเรียก” หรือ “อาจเรียก” มาเป็นคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” แต่มิได้กำหนดให้การใช้อำนาจออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการมีสภาพ บังคับบังคับทางกฎหมายแต่อย่างใด จากนั้นจึงนำมาซึ่งสภาพบังคับในทางกฎหมายของคำสั่งเรียกของ คณะกรรมการ ตามที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 135 ซึ่ง มีการเพิ่มเติมหลักการสำคัญในมาตรา 135 วรรคสอง เป็นคำว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” อันนำมาซึ่ง การตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ด้วยเหตุที่กล่าวมาตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 มิได้กำหนดสภาพบังคับในทางกฎหมายไว้ โดยมีความมุ่งหมายให้การ เรียกเอกสารหรือเชิญบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการเป็นการขอ ความร่วมมือโดยไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย อันมีลักษณะเดียวกับการใช้อำนาจเรียกตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับก่อนที่จะประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ด้วยเหตุผลดังกล่าวประกอบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 211 วรรคสี่ ซึ่งบัญญัติให้คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การ อิสระ และหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น การเสนอร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... ฉบับนี้ ซึ่งมีบทบัญญัติที่กำหนดโทษหรือบทบังคับ (Sanction) โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัยนั้น อาจส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายโดยแท้ ซึ่งเป็นการพิจารณา เจตนารมณ์ของกฎหมายโดยไม่ยึดโยงกับเจตนารมณ์ของผู้บัญญัติกฎหมายที่เรียกว่า “เจตนารมณ์ของ ผู้ร่าง” หรือในทางทฤษฎีเรียกว่า “ทฤษฎีอำเภोजิต” (Subjective Theory) ตามความที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น ทั้งนี้ การตีความบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 129 ย่อมสามารถใช้ “ทฤษฎี อำเภอการณ์” (Objective Theory) มาพิจารณาประกอบการใช้และตีความ โดยสามารถพิจารณา บทบัญญัติดังกล่าวให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ของข้อเท็จจริงหรือปัญหาที่เกิดขึ้น ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้ โดยสืบเนื่องจากผลการสัมภาษณ์ประธานคณะกรรมการศึกษา การจัดทำและติดตามการบริหารงบประมาณ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีกรณีที่คณะกรรมการใช้อำนาจ

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 เพื่อเรียกเอกสารจากหน่วยงานหนึ่ง แต่หน่วยงานดังกล่าวไม่ส่งข้อมูลมาให้แก่คณะกรรมการ โดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลดังกล่าวยังไม่ผ่านการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีกรณีที่คณะกรรมการความมั่นคงแห่งรัฐ กิจการชายแดนไทย ยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2566 เรื่อง ปัญหาของการส่งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมาเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ เพื่อทราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ในการนำปัญหาดังกล่าวหารือร่วมกับประธานคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ทั้ง 35 คณะ โดยในบันทึกข้อความดังกล่าว ปรากฏปัญหาว่า หน่วยงานที่คณะกรรมการได้มีหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุมบางหน่วยงานส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมที่ไม่มีอำนาจหรือไม่สามารถตัดสินใจ และให้ข้อคิดเห็นในเชิงนโยบายแก่คณะกรรมการได้ หรือบางหน่วยงานไม่ส่งผู้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้มีหนังสือชี้แจงเหตุผลต่อคณะกรรมการ ทั้งนี้ จากปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ย่อมสามารถตีความบทบัญญัติของมาตรา 129 ดังกล่าว โดยพิจารณาจากเจตนารมณ์ของกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการแปรผันของบริบททางสังคม หรือข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบันได้

ด้วยเหตุที่อาจสามารถทราบกฎหมายฉบับนี้ได้ตามเหตุผลข้างต้นตามทฤษฎีอำเภอกาณณ์ เมื่อพิจารณาจากมาตรการบังคับหรือบทบังคับ (Sanction) กรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมซึ่งเป็นบทบังคับกับกรรมการ หรือนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีนั้น มาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการที่จะกำหนดมาตรการดังกล่าวในร่างพระราชบัญญัตินี้จำเป็นต้องพิจารณาอย่างเหมาะสม ซึ่งน้ำหนักอย่างรอบด้าน และต้องให้การใช้มาตรการดังกล่าวเป็นไปด้วยความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยควรกำหนดหลักการให้มีความชัดเจนว่ากรณีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมนั้นต้องเป็นไปในระดับหรือลักษณะใด รวมถึงการกำหนดกระบวนการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความเห็นตามวรรคหนึ่ง ของร่างมาตรา 13 โดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้นอาจกำหนดกระบวนการให้คณะกรรมการเสนอรายงานการไม่ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐมนตรีต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมวุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวน เพื่อมีความเห็นว่ารัฐมนตรีผู้นั้นมีพฤติการณ์จ้องใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญต่อไป นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากกรณีความผิดทางวินัยซึ่งเป็นบทบังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นควรพิจารณาเพื่อกำหนดให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบในกิจการที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือศึกษา สั่งการให้มีการดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น โดยไม่ควรกำหนดให้การฝ่าฝืนกรณีดังกล่าวเป็นความผิดทางวินัย แต่ควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจของแต่ละหน่วยงานที่จะไปพิจารณาดำเนินการเองตามที่รัฐมนตรีสั่งการ ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการหรือสภาพบังคับดังกล่าวเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายปกติ และจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญด้วย

6. ผลกระทบของร่างกฎหมายที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption Risk Assessment)

6.1 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

มี ไม่มี

6.2 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีระบบอนุมัติอนุญาต

มี ไม่มี

6.3 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย

มี ไม่มี

“มาตรา 12 กรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม”

บทวิเคราะห์ ร่างมาตรา 12 ซึ่งกำหนดบทบังคับกับกรรมการ กรณีกรรมการผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตนั้น ถือว่าเป็นการกำหนดบทบัญญัติที่เป็นกลไกในการป้องกันการใช้อำนาจอันอาจส่งผลให้เกิดการทุจริตจากการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการ โดยมีกรรมการผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้มีส่วนในการใช้อำนาจเรียกดังกล่าว

6.4 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) ในการกำหนดให้มีการออกกฎหมายลำดับรอง

มี ไม่มี

6.5 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายไม่ครอบคลุม

มี ไม่มี

6.6 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายคลุมเครือ ซ้ำซ้อนหรือขัดกัน หรือไม่

มี ไม่มี

6.7 ความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้เกิดการทุจริต (Corruption) กรณีกฎหมายกำหนดโทษ

 มี ไม่มี

“มาตรา 13 วรรคสอง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่ง **โดยไม่มีเหตุอันสมควร** ให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

“มาตรา 14 ผู้ใดไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 8 **โดยไม่มีเหตุอันควร** หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย”

บทวิเคราะห์ ร่างมาตรา มาตรา 13 วรรคสอง เป็นการที่ร่างกฎหมายกำหนดโทษกับนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี กรณีไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็น โดยให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม และร่างมาตรา 14 เป็นการที่ร่างกฎหมายกำหนดโทษกับผู้ใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก โดยให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย โดยใช้ถ้อยคำที่เป็นมูลเหตุของความผิดคือคำว่า “โดยไม่มีเหตุอันควร” ซึ่งคำดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่มีความหมายไม่เฉพาะเจาะจง (indefinite legal concepts) ที่ไม่อาจทราบได้ว่าการกระทำใดเป็นกรณีที่ไม่ไม่มีเหตุอันควร ซึ่งการใช้คำลักษณะนี้อาจก่อให้เกิดการทุจริตอันผลจากการตีความของผู้บังคับใช้กฎหมายขึ้นได้

7. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

 มี ไม่มี

8. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

 มี ไม่มี

9. บทกำหนดโทษ

 ไม่มี โทษทางอาญา โทษทางปกครอง โทษปรับเป็นพินัย โทษอุปรกรณ์**เหตุผลและความจำเป็น**

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้การกำหนดสภาพบังคับ (Sanction) แก่เจ้าหน้าที่รัฐผู้ใดที่ไม่ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียกโดยไม่มีเหตุอันควร หรือจงใจให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตาม

พระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งเป็นโทษทางปกครอง นอกจากนี้ได้กำหนดสภาพบังคับแก่กรรมาธิการที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือแก่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ไม่สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสาร หรือแสดงความคิดเห็นตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยทั้ง 2 กรณีให้ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งนี้ การกำหนดสภาพบังคับดังกล่าวนี้มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดไว้เพื่อเป็นกลไกหรือมาตรการของคณะกรรมการในการใช้อำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลง ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อกระทำการพิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อย่่างไรก็ตามการกำหนดโทษในร่างพระราชบัญญัตินี้อาจพิจารณาให้มีการกำหนดโทษปรับเป็นพินัยเพิ่มเติมนอกเหนือจากสภาพบังคับทั้ง 2 กรณีข้างต้น ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565

10. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติอำนาจเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. .... เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอเพื่อปรับปรุงพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) และได้ใช้วิธีการอื่นใดที่หน่วยงานเห็นว่าเหมาะสม โดยใช้วิธีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องจากแบบสอบถามเพื่อรับฟังความคิดเห็นสำหรับบุคลากรของสำนักงานกรรมาธิการ 1 สำนักงานกรรมาธิการ 2 และ สำนักงานกรรมาธิการ 3 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และได้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายจากข้อมูลการรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 ทั้งนี้ จึงได้จัดทำ “รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554” อันเป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 โดยมีข้อเสนอให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ทั้งฉบับ โดยพิจารณาจากเหตุผลดังนี้

1) บทบัญญัติและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 วรรคหนึ่งและวรรคสี่ ซึ่งกำหนดหลักการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของคณะกรรมการในการเรียกเอกสารจากบุคคล หรือเรียกบุคคลมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น เปรียบเทียบกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ซึ่งเป็นบทบัญญัติในทำนองเดียวกันและเป็นฐานที่มาของการมีพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ย่อมเห็นได้ว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหลักการและสาระสำคัญในการเรียกเอกสารและบุคคลของคณะกรรมการอย่างมีนัยสำคัญ โดยได้มีการเปลี่ยนแปลงถ้อยคำจากคำว่า “อำนาจออกคำสั่งเรียก” เป็นคำว่า “อำนาจเรียก” และจากคำว่า “การสอบสวน” เป็นคำว่า “การสอบหาข้อเท็จจริง” รวมถึงมีการตัดคำว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ตามที่เคยมีการบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ออก นอกจากนี้เมื่อพิจารณา

จากเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตรา 129 วรรคหนึ่ง และวรรคสี่ ซึ่งปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรและปรากฏตามความมุ่งหมายในชั้นยกร่างย่อมเห็นได้อย่างชัดเจนว่า บทบัญญัติดังกล่าวมีความมุ่งหมายในลักษณะที่ประนีประนอมกว่าเดิม และมีนัยให้มีการขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานใด ๆ เป็นสำคัญ มิได้มีความมุ่งหมายเพื่อให้อำนาจแก่คณะกรรมการในการออกคำสั่งเรียกหรือให้มีบทลงโทษทางอาญาแต่อย่างใด

2) กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 ให้บทบัญญัติตามมาตรา 5 มาตรา 8 และมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2554 เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 อันเป็นปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ด้วยเหตุที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายในลำดับสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมายหากขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญย่อมมีอาจใช้บังคับได้ ซึ่งหลักการนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา 5 วรรคหนึ่ง จึงส่งผลให้บทบัญญัติทั้ง 3 มาตราดังกล่าวของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ เป็นอันสิ้นผลไปอย่างไรก็ตามแม้บทบัญญัติของกฎหมายจะสิ้นผลเพียง 3 มาตรา แต่เนื่องด้วยมาตราดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่เป็นมาตรการหรือกลไกหลักในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ซึ่งด้วยเหตุเช่นนี้จึงทำให้บทบัญญัติที่เหลืออยู่ย่อมเป็นกฎหมายที่มีอาจมีผลบังคับใช้ในทางปฏิบัติได้อีกต่อไป

3) แบบข้อมูลและสถิติการบังคับใช้กฎหมายฯ พบว่า การบังคับใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ มีสัดส่วนที่น้อยมากและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายเท่าที่ควร เหตุเพราะการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้มีขั้นตอนในทางปฏิบัติที่ยุ่งยากและซับซ้อนมากพอสมควร ประกอบกับการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อเรียกบุคคลหรือเอกสารที่ผ่านมาสามารถใช้วิธีการปกติตามที่กำหนดในข้อบังคับการประชุม และใช้วิธีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานเป็นสำคัญ ซึ่งส่วนใหญ่จะได้รับความร่วมมือจากบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวเป็นอย่างดี

4) แบบสอบถามเพื่อรับฟังความคิดเห็นบุคลากรของสำนักกรรมการ 1 สำนักกรรมการ 2 และสำนักกรรมการ 3 ของทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ของทั้ง 2 สำนักงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานและผู้บังคับใช้กฎหมายโดยตรงเห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยไม่ต้องเสนอให้มีกฎหมายฉบับใหม่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 49.72 ของผู้ตอบแบบสอบถามจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และคิดเป็นร้อยละ 48.08 ของผู้ตอบแบบสอบถามจากสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประกอบกับได้พิจารณาแบบรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย พบว่า ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46 ของผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นทั้งหมดจำนวน 41 คน เห็นด้วยกับการยกเลิกกฎหมายนี้โดยไม่ต้องเสนอให้มีกฎหมายลักษณะนี้เป็นกฎหมายฉบับใหม่ นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการอื่นที่สามารถทำให้ภารกิจสำเร็จลุล่วงไปได้โดยไม่ต้องบังคับใช้กฎหมายนี้ ประกอบกับการมีอยู่ของกฎหมายย่อมเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันอย่างชัดเจน

5) การมีมาตรการทดแทนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 129 วรรคห้า ซึ่งกำหนดให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่ต้องรับผิดชอบในการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดหรือในกำกับ ให้ข้อเท็จจริง ส่งเอกสารหรือแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเรียก ซึ่งการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติเช่นนี้ย่อมสามารถใช้เป็นมาตรการที่ทดแทนมาตรการที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ซึ่งหากรัฐมนตรีไม่ดำเนินการย่อมมีความผิดฐานฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งรัฐมนตรีย่อมมีความผิดฐานฝ่าฝืนคำสั่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีกฎหมายฉบับอื่น ๆ ที่กำหนดเป็นความผิดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

อยู่แล้ว ประกอบกับการที่ฝ่ายนิติบัญญัติยังสามารถใช้มาตรการทางการเมืองในระบบรัฐสภาได้อีกหาก รัฐมนตรีไม่ดำเนินการตามมาตรา 129 วรรคห้า นั่นคือ การตั้งกระทู้ถาม และการอภิปรายไม่ไว้วางใจ นอกจากนี้ในส่วนของ การเรียกข้อมูลหรือเรียกเอกสารจากบุคคลหรือหน่วยงานภาคเอกชนนั้นยังสามารถใช้วิธีการเดิมโดยการประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์ และในการทำหนังสือขอข้อมูลหรือหนังสือเชิญนั้นต้องแจ้งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิการ เหตุผลและความจำเป็นในการขอเอกสารหรือเชิญให้แก่บุคคลหรือหน่วยงานเอกชนได้รับทราบ และต้องกำหนดประเด็นให้ชัดเจนและตรงประเด็น รวมถึงควรกำหนดแนวปฏิบัติ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนในการจัดทำหนังสือเรียกเอกสารหรือบุคคล และหนังสือขอให้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบสั่งการ การกำหนดระยะเวลาในการส่งหนังสือ รวมถึงตลอดถึง หลักฐานการส่งและรับหนังสืออย่างเหมาะสมต่อไป

6) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา รวมถึงระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สามารถมีการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สืบเนื่องจากในปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งจากสถานการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2562 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563 รวมถึงการมีระเบียบที่เกี่ยวข้องคือ ระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2564 ระเบียบวุฒิสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการ พ.ศ. 2563 และระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 ซึ่งกำหนดหลักการให้สามารถมีการจัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ตามที่กฎหมายกำหนด ด้วยเหตุดังกล่าวย่อมสะท้อนให้เห็นว่า บทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ ไม่มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ของการเกิดโรคระบาดในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการประชุมไปแต่อย่างใด

7) ผลการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านมาของคณะทำงานของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเคยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการสิทธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วยผู้แทนจากสำนักกรรมการสิทธิการ 1 สำนักกรรมการสิทธิการ 2 และสำนักกรรมการสิทธิการ 3 ซึ่งเป็นสำนักที่บังคับใช้กฎหมายและประธานรัฐสภาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย โดยให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่วิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ รวมถึงจัดทำรายงานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ เพื่อเสนอแนะความเห็น ว่า กฎหมายฉบับดังกล่าวยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์หรือไม่ หรือสมควรยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายหรือไม่ อย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการดำเนินการให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 77

ทั้งนี้ จากการการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของคณะทำงานดังกล่าวพบว่า พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ไม่มีความจำเป็นและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน เนื่องจากเหตุผล คือ

1) คณะกรรมการสิทธิการส่วนใหญ่เสี่ยงที่จะไม่ใช้พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ เพราะมีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นหลายประการ ทั้งปัญหาในทางปฏิบัติ และปัญหาด้านข้อกฎหมายจึงเกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมายสองมาตรฐาน และไม่สามารถบรรลุตามเจตนารมณ์ในการตรากฎหมายได้

2) อาจเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (รายงานฉบับนี้มีการจัดทำก่อนที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัยที่ 17/2563 เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2563) และอาจทำให้เกิดความสับสนในการตีความได้

3) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ได้กำหนดหลักการในการใช้อำนาจเรียกของคณะกรรมการไต่สวนเงิน ครบคลุม และมีบทบังคับที่ใช้ได้ผลจริงในทางปฏิบัติแล้ว รวมทั้งไม่มีการบัญญัติให้ “อำนาจเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังเช่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 135

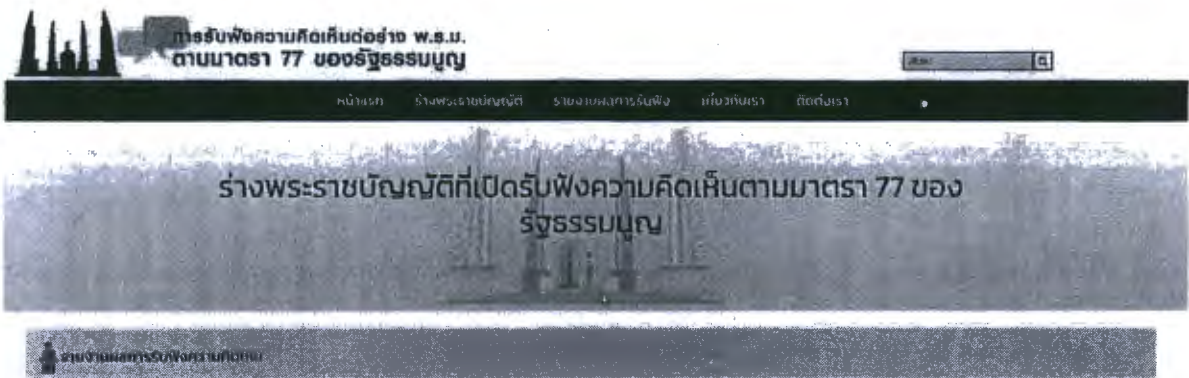
4) กรณีที่ในอนาคตมีการยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ คณะกรรมการยังคงมีอำนาจเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาได้ โดยอาศัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 129 ประกอบกับการใช้มาตรการทางการบริหาร กระบวนการทางการเมือง และการบังคับใช้กฎหมายอื่น ๆ โดยอาจไม่จำเป็นต้องมีพระราชบัญญัติออกมากำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติแต่อย่างใด

ดังนั้น คณะทำงานจึงเห็นสมควรพิจารณาให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. 2554 โดยการเสนอกฎหมายใหม่ เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ส่วนที่ 4 การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2567

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

